

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

31 MARCA 1933 R.

NR. 3.

ROCZNIK LIV.

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

- Poz. 15.** Obwieszczenie Prezydenta stoł. król. m. Krakowa o przedłużeniu ważności kart rowerowych na rok 1933.
- 16.** Instrukcja służbowa dla strażaków Miejskiej Straży pożarnej stoł. król. miasta Krakowa pełniących służbę na Wieży Marjańskiej.
- 17.** Okólnik Nr. 9. w sprawie instalacji wodociągowych w gmachach urzędowych Mgtu.
- 18.** Okólnik Nr. 10. w sprawie przedkładania spraw na posiedzenia Magistratu.
- 19.** Okólnik Nr. 11. w sprawie składania kaucyj przez funkcjonariuszy miejskich pełniących służbę zewnętrzną inkasentów i poborców dochodów miejskich.
- 20.** Okólnik Nr. 12. w sprawie rozdziału czynności między Członków Prezydium miasta.
- 21.** Okólnik Nr. 13. w sprawie zamknięcia kredytów budżetowych roku 1932/33.
- 22.** Okólnik Nr. 14. w sprawie udzielania urlopów pracownikom m. oraz w sprawie wyjazdów służbowych.
- 23.** Okólnik Nr. 15. w sprawie zgłaszania się pracowników m. na członków Polsk. Czerw. Krzyża.
- 24.** Okólnik Nr. 16. w sprawie udzielania prasie informacji dotyczących spraw urzędowych.
- 25.** Przeniesienie Biura Zarządu Parku miejskiego „Las Wolski“.
- 26.** Sprawozdania z posiedzeń Tymczasowej Rady Miejskiej.
- 27.** Sprawozdania z posiedzeń Sekcji i Komisji Tymczasowej Rady Miejskiej.
- 28.** Ruch służbowy.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie za luty 1933 r. Wykaz konsensów na zamieszkanie, względnie użytkowanie wykonanych budowli, udzielonych w miesiącu marcu 1933 r. Wiadomości o rozporządzeniach, okólnikach, judykaturze i t. p. dotyczących administracji ogólnej.

OGŁOSZENIA.

DZIAŁ URZĘDOWY.

15.

Nr. VII. drog. 72/933/D.

OBWIESZCZENIE

Prezydenta stoł. król. miasta Krakowa

z dnia 20 marca 1933 r.

o przedłużeniu ważności kart rowerowych na rok 1933.

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dn. 20 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 397), podaję do powszechnej wiadomości, że z dniem 1 kwietnia 1933 r.

Magistrat przystępuje do przedłużania ważności kart rowerowych na rok 1933.

Przedłużanie ważności tych kart trwać będzie do dn. 30 czerwca 1933 r. włącznie i odbywać się będzie w Magistracie w biurze Dziennika podawczego na parterze, w godzinach od 5-tej po południu do 8-mej wieczór, t. j. od 17-tej do 20-tej codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt, na ustną prośbę po okazaniu tabliczki rowerowej i uiszczeniu w gotówce przypadających opłat (5 zł 50 gr). Od powyższych opłat zwolnione są karty rowerowe dla rowerów, stanowiących własność Skarbu Państwa.

Wzywam przeto wszystkich właścicieli rowerów, aby w zakreślonym powyżej terminie postarali się o przedłużenie ważności posiadanych przez siebie kart rowerowych, gdyż po upływie powyższego terminu ważność

tych kart nie będzie nadal przedłużana. Poza tem pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia Magistratu z dnia 27 marca 1928 L. VII. 6220/928 o kartach i tabliczkach rowerowych.

Równocześnie zwracam uwagę na następujące postanowienia § 86 „Przepisów o używaniu i ochronie ulic oraz o ruchu ulicznym w stoł. król. mieście Krakowie“ z dnia 14 czerwca 1927 L. B. P. 7069/927, które brzmią:

„Każda osoba, jeżdżąca na rowerze na ulicach miasta, powinna zaopatrzyć się w imienną kartę rowerową oraz tabliczkę z numerem.

Używający rowerów powinni kartę rowerową mieć przy sobie i okazywać ją na każde żądanie organów Policji Państwowej i służby drogowej.

Tabliczkę z numerem, który odpowiadać ma numerowi karty rowerowej, należy umocować trwale na rowerze z tyłu pod siodelkiem równoległe do kierownicy i stale utrzymywać na rowerze w stanie czytelnym.

Tabliczki tej nie wolno niczem zakrywać.

O każdej zmianie w posiadaniu rowerów, obowiązany jest nowonabywca donieść Magistratowi do dni 3-ch“.

Winni naruszenia postanowień niniejszego obwieszczenia ulegną, o ile dany czyn nie jest zagrożony karą surowszą po myśli art. 21 ustawy z dnia 7-go października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 656) w brzmieniu nadanem mu art. 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) karze grzywny lub aresztu, albo obu tym karom łącznie.

Niezależnie od tego właściciele rowerów, którzy nie postarają się o przedłużenie ważności swoich kart rowerowych na rok 1933 nie będą dopuszczeni do jeżdżenia rowerami po ulicach miasta.

Nadto przypominam postanowienia rozporządzenia Wojewody krakowskiego z dnia 25 sierpnia 1932 r. w sprawie przewożenia osób na rowerach i motocyklach, ogłoszonego w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 1 września 1932 Nr. 16 poz. 122, wedle których:

1) Jeżdżącym na rowerach i motocyklach po drogach publicznych zabrania się:

a) przewożenia osób trzymanyh na ręku lub umieszczonych przed kierowcą;

b) przewożenia na rowerach i motocyklach o dwóch kołach więcej niż dwojga osób, a na motocyklach z wózkiem więcej niż trojga osób razem z kierowcą.

2) Przewożenie osób na rowerach i motocyklach poza ograniczeniami wymienionemi w ustępie 1) jest dozwolone, jeżeli rowery i motocykle posiadają osobne miejsca siedzące i przewożone osoby takie miejsca zajmują.

Winni przekroczenia przepisów powyższego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień rozdziału IV. powołanej wyżej ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) w brzmieniu ustalonym Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151).

Prezydent miasta:

Dr. Mieczysław Kaplicki mp.

16.

Nr. VII. Wid. 321/32.

Na podstawie § 84 statutu dla m. Krakowa z dnia 6/X. 1901 r. Dz. U. i Rozp. Kraj. Nr. 108 wydaję następującą

I N S T R U K C J Ę

służbową dla strażaków Miejskiej Straży pożarnej stoł. król. miasta Krakowa, pełniących służbę na Wieży Marjackiej.

A) Służba obserwacyjno-alarmowa.

I. Przydział i objęcie służby obserwacyjnej.

1) Służbę obserwacyjno-alarmową na Wieży Marjackiej pełnić mają strażacy M. Straży pożarnej jako trębacze. Trębacze ci w liczbie 4-ch zmieniają się między sobą kolejno co sześć godzin, zaczynając od godziny 7-mej.

2) Zmiana służby odbywać się ma według rozkładu ustalonego przez Komendę Straży, a prowadzonego w specjalnej książce przez urzędników służbowych w centrali Miejskiej Straży pożarnej.

3) Od godziny 19-tej do godziny 7-mej dnia następnego mają być obecni na Wieży równocześnie 2 trębacze.

4) W razie urlopu lub choroby jednego z trębaczy służbę obserwacyjno-alarmową pełnić ma trzech trębaczy, a obowiązek obecności 2 trębaczy na Wieży przesuwa się w tym przypadku na godzinę 21-szą.

5) Trębacz przeznaczony do pełnienia służby na Wieży ma się zgłosić przed rozpoczęciem służby u służbowego ogniomistrza, poczem udaje się na Wieżę w towarzystwie inspekcyjnego strażaka, który otwiera mu drzwi wejściowe na Wieżę kluczem otrzymanym od sierżanta-telefonisty lub jego zastępcy i czeka na zejście poprzedniego trębacza. Obydwaj trębacze znajdujący się w wartowni zgłaszają następnie telefonicznie sierżantowi-telefoniście lub jego zastępcy oddanie i odebranie służby wraz z rekwizytami i przyrządami. Po oddaniu służby i zejściu z Wieży poprzedniego trębacza zamyka inspekcyjny strażak drzwi wejściowe na Wieżę i razem z trębaczem zwolnionym ze służby udają się do koszar, gdzie trębacz zgłasza jeszcze raz ustnie ukończenie służby, a inspekcyjny wręcza klucz od Wieży sierżantowi-telefoniście lub jego zastępcy.

W ten sposób odbywać się ma każdorazowa zmiana.

II. Obowiązki służbowe.

6) Głównym obowiązkiem trębaczy na Wieży jest nieustanne czuwanie we dnie i w nocy nad bezpieczeństwem miasta, tj. obserwacja i zwracanie baczonej uwagi, czy nie dostrzegą gdzie ognia lub podejrzanego dymu, i to tak w mieście, jak i w okolicy. W tym celu winien trębacz obchodzić wartownię zasadniczo bez przerwy od okienka do okienka, posługując się przy obserwacji lornetką służbową.

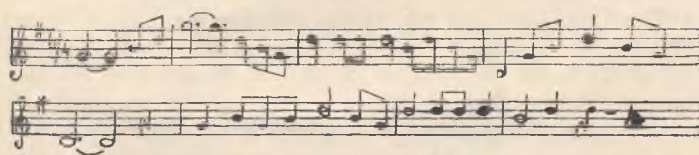
7) Dla kontroli, czy trębacz pełni swe obowiązki bez przerwy, winien jest dawać telegraficznie sygnały dźwiękowe w odstępie co 10 minut do centrali Straży.

8) W razie dostrzeżenia pożaru, gęstych iskier, płomienia, podejrzanego dymu itp., winien trębacz natychmiast donieść o tem dyżurnemu telefoniście centrali, podając mu możliwie dokładnie, gdzie i jakiego rodzaju pożar zaobserwował i oczekiwać na odpowiedź, że doniesienie o zaobserwowanym pożarze należy zrozumić. Następnie obowiązany jest donosić o wszelkich zmianach zaobserwowanym przez siebie pożaru.

9) Do obowiązków trębaczy należy oprócz czuwania nad bezpieczeństwem miasta wybijanie każdej godziny na obydwu dzwonach wieżowych z tem, że po wybiciu godziny na pierwszym dzwone ma odtrąbić hejnał na cztery strony miasta według na zawsze tradycją ustalonej i przepisanej melodji.

Melodja ta *) brzmi następująco:

10) O godzinie 12-tej otrzymuje trębacz na Wieży sygnał dokładnego czasu z Obserwatorium Astronomicznego przez centralę, poczem ma bezzwłocznie wybić godzinę oraz uregulować zegar służbowy, według którego, po uprzednim telefonicznem zgłoszeniu do centrali, ma wybijać inne godziny doby i odtrąbić hejnał (patrz pkt 9).

11) Wszelkie aparaty, urządzenia i rekwizyty, znajdujące się na Wieży, a oddane do użytku trębaczy, winni trębacze stale utrzymywać w całości i czystości. Za wszelkie ich uszkodzenia są odpowiedzialni trębacze służbowo i materialnie.

O wszelkich zaobserwowanych brakach i uszkodzeniach w obrębie całej Wieży ma obowiązek trębacz donosić służbowemu ogniomistrzowi po ukończeniu służby, a w nagłych wypadkach, jak np. uszkodzenia motoru, sieci wodociągowej lub telegraficznej itp. natychmiast telefonicznie bez względu na porę dnia.

12) Czystość w całej Wieży, tj. w klatce schodowej wraz z bocznymi ubikacjami, w wartowni i w dojściu na hełm Wieży mają utrzymywać trębacze. Za wszelkie zaniedbania jest odpowiedzialny oprócz odnośnych trębaczy sierżant-trębacz lub jego zastępca, którzy ustalają kolejność spełniających te czynności trębaczy.

III. Zachowanie.

13) W czasie służby obserwacyjnej na Wieży musi być trębacz przez cały czas trzeźwy, przytomny i pozostawać w obrębie wartowni z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustępie 15). Wzbronione jest używanie trunków, spanie lub wysiadanie, tudzież zajmowanie się wogóle czynnościami nie związanymi ze służbą, z wyjątkami wyszczególnionymi w punkcie 15).

14) Samowolne wyręczanie się w obowiązkach służbowych przez trębaczy nie wyznaczonych do służby lub osoby obce jest zakazane.

15) W razie koniecznego oddalenia się z obrębu wartowni wynikającego z umotywowanych powodów, jak

skontrolowanie schodów, urządzeń itp. ma trębacz zgłosić telefonicznie do centrali odejście z podaniem powodu i powrót.

16) W razie zasłabnięcia w czasie pełnienia służby ma trębacz natychmiast zgłosić o tem telefonicznie do centrali. Telefonista zgłasza o tem ogniomistrzowi służbowemu, który wyznacza natychmiast zastępcę z pogotowia Straży oraz wzywa bezzwłocznie jednego z trębaczy wolnego od służby, a tego obowiązkiem jest objąć służbę na Wieży w sposób ustalony w punkcie 5).

17) Palenie tytoniu jest dozwolone tylko w obrębie ubikacji sypialnej, przyczem niedopałki należy wrzucać do naczynia z wodą.

18) Używanie świateł otwartych w całej Wieży jest surowo wzbronione.

19) Trębaczy obowiązują tak w służbie jak i poza służbą wszystkie przepisy służbowe, porządkowe i dyscyplinarne, odnoszące się do funkcjonariuszy Miejskiej Straży pożarnej.

B) Służba w związku ze zwiedzaniem Wieży Marjackiej.

I. Zwiedzanie Wieży.

20) Zwiedzanie Wieży Marjackiej przez publiczność dozwolone jest tylko od godziny 10-tej do 13-tej we wszystkich dniach roku, z wyjątkiem następujących świąt: 1-szego dnia Bożego Narodzenia, 1-szego dnia Wielkiejnocy i święta Bożego Ciała oraz tych dni, w których odbywają się na Rynku Głównym pochody, uroczystości, zgromadzenia itp.

21) Dopuszczalna ilość jednocześnie zwiedzających Wieżę nie może przekraczać 20 osób, przyczem nie wolno wpuszczać do Wieży osób podejrzanych, nietrzeźwych oraz dzieci bez dozoru.

Wstęp na Wieżę dozwolony jest wyłącznie za biletami wstępu sprzedawanymi przez jednego z trębaczy.

Bez biletu wstępu nikogo na Wieżę wpuszczać nie wolno.

II. Przydział służby i jej objęcie.

22) Dla sprzedaży biletów wstępu i kontroli nad zwiedzającymi Wieżę pełnić ma służbę przy drzwiach wejściowych na Wieżę ten z trębaczy, który obejmuje służbę obserwacyjną o godzinie 13-tej.

23) O godzinie 9:45 ma trębacz przeznaczony do sprzedaży biletów odebrać klucz od Wieży od służbowego telefonisty oraz książki biletowe od ogniomistrza służbowego i od godziny 10-tej do godziny 13-tej pozostawać bez przerwy przy wejściu do Wieży.

24) O godzinie 13-tej ma się udać inspekcyjny strażak pod Wieżę, któremu trębacz przeznaczony do sprzedaży biletów ma oddać książkę biletową i pieniądze uzyskane ze sprzedaży, poczem ma objąć służbę w sposób określony w ustępie 5).

25) Po zejściu z Wieży poprzedniego trębacza ma inspekcyjny Strażak zamknąć Wieżę i po przyściu do koszar wręczyć książkę biletową i pieniądze ogniomistrzowi służbowemu, zwolniony zaś ze służby strażak obserwacyjny odebrane od publiczności bilety wstępu i zezwolenia, o których mowa w ustępie 29) i 30).

*) Woryginalie, znajdującym się w Archiwum akt dawnych, melodja ta znajduje się w tonacji E-dur.

III. Obowiązki służbowe.

26) Sprzedaż biletów przez trębacza przeznaczonemu do wpuszczania na Wieżę ma się odbywać za książką biletową o policzalnej i zaopatrzonej w liczby bieżące ilości biletów wstępu.

Bilety wstępu mają się składać z dwóch części, z których jedna pozostać ma w książce biletowej, drugą zaś (właściwy bilet) winien otrzymać zwiedzający Wieżę.

Na biletach winna być wyszczególniona cena wstępu oraz uwidoczniona okrągła pieczęć Miejskiej Izby Obrachunkowej, wyciśnięta w połowie na pozostającej w książce juxcie, w połowie zaś na właściwym bilecie, który otrzymuje zwiedzający.

27) Każdy ze zwiedzających musi zakupić i otrzymać bilet wstępu; wydawanie wspólnego biletu wstępu dla więcej osób jest zakazane.

28) Sprzedający bilety obowiązany jest przy sprzedaży biletów zwrócić uwagę zwiedzających o obowiązku zatrzymania biletów wstępu i oddania ich trębaczom obserwacyjnym w wartowni.

Przy wpuszczaniu zwiedzających do Wieży ma trębacz sprzedający bilety zaświecić światło na schodach i zawiadomić o tem równocześnie telefonicznie trębacz obserwacyjnego, podając mu ilość wpuszczonych osób.

29) Po wejściu wszystkich osób na wieżę ma trębacz obserwacyjny zagasić światło na schodach na znak, że zgłoszone osoby na Wieżę przybyły, następnie odebrać bilety od zwiedzających i przechować je u siebie, poczem po ukończeniu służby wręczyć celem sprawdzenia ogniomistrzowi służbowemu (ustęp 25).

W razie stwierdzenia, że po pewnym czasie, potrzebnym przypuszczalnie do wejścia na Wieżę, nie przybyły wszystkie zgłoszone osoby, obowiązany jest trębacz obserwacyjny zawiadomić o tem bezzwłocznie sprzedającego bilety, ten zaś winien zamknąć drzwi wejściowe od wewnątrz i udać się do góry celem zbadania, dlaczego osoby te na Wieżę nie wyszły.

30) Z chwilą zejścia osób z Wieży ma trębacz obserwacyjny zaświecić światło na schodach dając tem znak sprzedającemu bilety na dole, że zwiedzający schodzą z Wieży.

Obowiązkiem trębacza sprzedającego bilety jest czuwać nad tem, aby wszyscy zwiedzający z wnętrza Wieży się wydalili.

31) Sprzedający bilety przy wpuszczaniu osób na Wieżę i trębacz obserwacyjny przy zejściu tych osób z Wieży obowiązani są zwrócić z naciskiem uwagę zwiedzających, że zakazane jest surowo palenie tytoniu w obrębie całej Wieży, używanie otwartych światel, zaśmiecianie, pisanie lub malowanie po ścianach i wiązaniach Wieży, dłuższe zatrzymywanie się na schodach, otwieranie okien, wychylenie się z nich, wychodzenie na hełm Wieży ponad wartownię oraz dokonywanie zdjęć fotograficznych.

Za należyte dopilnowanie powyższych postanowień odpowiedzialni są osobiście trębacz pełniący służbę obserwacyjną i sprzedający bilety.

Na dokonywanie zdjęć fotograficznych lub wyjście ponad wartownię musi zwiedzający uzyskać osobne zezwolenie Magistratu, które okazać musi sprzedającemu bilety i oddać trębaczowi obserwacyjnemu.

32) Schodząc z wieży po odbyciu służby, obowiązany jest trębacz obserwacyjny skontrolować dokładnie

klatkę schodową i usunąć wszelkie zauważone odpadki i śmieci.

IV. Opłaty wstępów i ich kontrola.

33) Cenę biletów wstępu ustala się aż do odwołania na 50 gr. dla dorosłych i na 25 gr. dla dzieci do lat 10-ciu.

Ze zniżkowych opłat po 25 gr. od osoby korzystać mogą nadto wycieczki ponad 10 osób.

W tym celu należy do sprzedaży biletów przygotować i utrzymywać dwie książki biletowe, jedna w cenie biletów po 50 gr. wstępu, drugą w cenie zniżkowej po 25 gr.

Ewentualnych dalszych zniżek dla liczniejszych wycieczek udzielać może jedynie Magistrat. W tych przypadkach skierować należy starających się o dalszą zniżkę do Wydziału VII Magistratu, który wyda pisemne zezwolenie na zwiedzanie Wieży po ściągnięciu przypadającej zniżkowej opłaty i uwidocznieniu na tem pisemnym zezwoleniu zapłaty wstępu w ustalonej wysokości.

Zezwolenia takie stanowiące zarazem bilety wstępu, winien następnie przedłożyć trębacz obserwacyjny po ukończeniu służby wraz z odebranymi innymi biletami wstępu ogniomistrzowi służbowemu Straży pożarnej (ustęp 25 i 29).

34) Za wszelkie przekroczenia niniejszej instrukcji pociągani będą winni do surowej odpowiedzialności służbowej.

Kraków, dnia 16 marca 1933 r.

Prezydent miasta:

Dr. Mieczysław Kaplicki.

17.

OKÓLNIK Nr. 9.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 9 marca 1933 r. Nr. Prez. Zarz. gm. 70/33 w sprawie instalacji wodociągowych w gmachach urzędowych Mgtu.

Zdarzają się w Magistracie wypadki, że skutkiem pozostawiania odkręconych kurków w umywalkach wodociągowych, znajdujących się w poszczególnych biurach, ubikacje biurowe bywają zalane wodą.

Wypadki powyższe mają miejsce przeważnie w tych dniach, w których zachodzą pęknięcia rur sieci wodociągowej, wskutek czego dopływ wody jest czasowo wstrzymany. Po naprawieniu takiego pęknięcia i wpuszczeniu wody, co często następuje poza godzinami urzędowymi, woda przy otwartych kurkach przelewa się z umywalk, zalewając biura i uszkadzając podłogi, stropy i ściany budynków, powodując przeszkody w urzędowaniu i narażając Gminę na kosztowne adaptacje uszkodzonych ubikacji.

Celem zapobieżenia na przyszłość powyższym wypadkom zarządzam co następuje:

PP. Naczelnicy (Dyrektorzy, Kierownicy) Wydziałów, Urzędów i Biur Magistratu:

1) wydadzą podległym pracownikom zakaz pozostawiania otwartych kurków w umywalkach wodociągowych po ich użyciu, oraz zamykanie rur odpływowych,

2) przypomną podległym woźnym biurowym przepis art. 6 ustęp d. instrukcji z dnia 7 stycznia 1929 r. Nr. Prez. 11.265/28 o obowiązku zamykania kurków wodociągowych przed zamknięciem ubikacji biurowych po ukończeniu urzędowania.

Na przyszłość w razie wypadku zalania ubikacji biurowych wodą wodociągową winni, oprócz pociągnięcia ich do odpowiedzialności służbowej, zobowiązani będą do zwrotu kosztów wyrządzonej szkody.

18.

OKÓLNIK Nr. 10.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 9 marca 1933 r. Nr. Prez. Zarz. og. 46/33 w sprawie przedkładania spraw na posiedzenia Magistratu.

W celu ujednostajnienia sposobu przedkładania spraw na posiedzenia Magistratu oraz ustalania porządku dziennego tych posiedzeń zarządzam co następuje:

Wszystkie sprawy, które mają być przedkładane Magistratowi w myśl przepisów zawartych w § 3 tut. zarządzenia z dnia 20 października 1932 r. Nr. Prez. Zarz. og. 95/32 (Okólnik Nr. 58) oraz w punkcie 3 tut. zarządzenia z dnia 6 czerwca 1932 r. Nr. Prez. Zarz. og. 31/32 (Okólnik Nr. 23) mają odnośni PP. Naczelnicy Wydziałów i Dyrektorzy Zakładów miejskich zgłaszać w Sekretarjacie Prezydjalnym w przeddzień posiedzenia Magistratu, na którym dana sprawa ma być referowana (t. j. we wtorek wzgl. piątek) najdalej do godz. 12-tej w poł. Zgłoszenia należy uskuteczniać pisemnie. Zgłaszanie spraw po oznaczonym wyżej terminie dopuszczalne jest tylko w wyjątkowo ważnych przypadkach.

Na podstawie zgłoszonych materiałów Sekretarjat Prezydjalny ma przygotować porządek dzienny posiedzenia i przedłożyć go Naczelnikowi Biura Prezydjalnego w przeddzień odnośnego posiedzenia Magistratu do godziny 13-tej. Ustalony porządek dzienny Naczelnik Biura Prezydjalnego przedłoży przed posiedzeniem Prezydentowi miasta.

19.

OKÓLNIK Nr. 11.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 9 marca 1933 r. Nr. Prez. Org. 43/33 w sprawie składania kaucyj przez funkcjonariuszy miejskich pełniących służbę zewnętrzną inkasentów i poborców dochodów miejskich.

§ 1.

Wszyscy funkcjonariusze miejscy pełniący służbę zewnętrzną inkasentów lub poborców dochodów miejskich

obowiązani są złożyć kaucję w wysokości od 100 do 1.000 zł. zależnie od uznania Prezydenta miasta.

§ 2.

Kaucja ma być złożona w chwili rozpoczęcia odnośnej służby przez funkcjonariusza. W razie gdyby złożenie takiej kaucji ze strony personalu już w służbie się znajdującego było niemożliwym z przyczyn ekonomicznych, dotyczący personal złoży tę kaucję ratami w drodze dobrowolnych potrąceń z poborów miesięcznych. Potrącenia dokonywane w tym celu nie mogą przekraczać kwoty 25 zł. miesięcznie.

§ 3.

Przy przyjmowaniu nowego personalu do służby inkasowej należy od nowowstępującego żądać wpłaty kaucji przed rozpoczęciem służby.

20.

OKÓLNIK NR. 12.

Prezydenta miasta z dnia 13 marca 1933 r. Nr. Prez. Zarz. m. 49/33 w sprawie rozdziału czynności między Członków Prezydjum miasta.

Z dniem 14 marca 1933 r. ustalam następujący rozdział czynności między Członków Prezydjum miasta:

I. Prezydent m. Dr. Mieczysław Kaplicki.

- 1) Naczelne kierownictwo administracji miejskiej,
- 2) Kierownictwo czynnościami Rady m.,
- 3) Biuro Prezydjalne,
- 4) M. Izba Obrachunkowa,
- 5) Teatr miejski,
- 6) Jaworznicke Komunalne Kopalnie węgla,
- 7) Miejska Kasa Oszczędności.

II. Wiceprezydent m. Dr. Stanisław Klimecki.

- 1) Wydział V. Mgtu,
- 2) Wydział VI. Mgtu i podległe mu: Areszta m. oraz zakłady opiekuńcze,
- 3) Wydział VIII. Mgtu i podległe mu: Rzeźnia i Targowica m.,
- 4) Spółka „Caro“.

III. Wiceprezydent m. Dr. Ignacy Landau.

- 1) Wydział II. Mgtu,
- 2) Wydział III. Mgtu,
- 3) Wydział VII. Mgtu i podległe mu: M. Straż Pożarna i Zakład czyszczenia miasta,
- 4) Wydział IX. Mgtu i podległe mu: Pracownia chemiczna, Zakłady Sanitarne i inne ośrodki sanitarne,
- 5) Urząd Rozjemczy dla spraw najmu,
- 6) Biuro prawne,
- 7) Przewodnictwo Komisji dyscyplinarnej.

IV. Wiceprezydent m. Witold Ostrowski.

- 1) Wydział I. Mgtu i podległe mu: Zarząd Ogrodów m., Zarząd m. Parku „Las Wolski“, Zarząd Cmentarzy m.,

2) Wydział IV. Mgtu i podległe mu: Muzeum Narodowe, Muzeum Przemysłowe, Archiwum Aktów dawnych, Szkoła Gospodarstwa domowego, Urząd Ewidencji Ludności,

- 3) Biuro Statystyczne,
- 4) Komitet Rozbudowy miasta,
- 5) Uroczystości, propaganda, turystyka itp.,
- 6) Spółka mieszkaniowa dla miast,
- 7) Kamieniołomy miast Małopolskich.

V. Wiceprezydent m. Inż. Stanisław Skoczylas.

- 1) Budownictwo m. Oddział A.,
- 2) Budownictwo m. Oddział B.,
- 3) Elektrownia miejska,
- 4) Gazownia miejska,
- 5) Wodociąg miejski,
- 6) M. Zakłady Ceramiczne,
- 7) M. Kolej Elektryczna.

21.

OKÓLNIK Nr. 13.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 13 marca 1933 r. Nr. Prez. Bdż. 166/33 w sprawie zamknięcia kredytów budżetowych roku 1932/33.

Według rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. z dnia 22 lutego 1933 r. Nr. 11 poz. 71) wszelkie kredyty przewidziane w budżecie na r. 1932/33 wygasają z dniem 31 marca 1933 r. i po tym dniu nie wolno uskuteczniać żadnych wydatków na poczet kredytów tego budżetu.

Ponieważ wskazany wyżej przepis musi być ściśle przestrzegany, zarządzam, aby wszystkie Wydziały, Biura i Urzędy nadsyłały asygnaty dotyczące roku budżetowego 1932/33, tak, aby M. Izba Obrachunkowa mogła dokonać ich wypłaty przed dniem 31 marca 1933 r.

22.

OKOLNIK NR. 14.

Zarządzenie

Prezydenta miasta z dnia 16 marca 1933 r. Nr. Prez. Przep. osob. 3/33 w sprawie udzielania urlopów pracownikom miejskim oraz w sprawie wyjazdów służbowych.

Na podstawie art. 139 Przepisów służbowych pracowników stoł. król. m. Krakowa zatwierdzonych uchwałą Rady m. z dnia 20 grudnia 1932 r. Nr. Prez. Pragm. 36/32 zarządzam co następuje:

Urlopy wypoczynkowe.
(art. 28 Przepisów służb.)

§ 1.

Dla odbywania urlopów wypoczynkowych ustala się w zasadzie czasokres od dnia 1 maja do dnia 31 paździer-

nika z tem, że do korzystania z urlopu w ciągu letnich feryj szkolnych uprawnieni są przede wszystkim ci pracownicy, którzy posiadają dzieci uczęszczające do szkół oraz ci, którzy według opinii lekarskiej potwierdzonej przez Wydział IX. muszą ze względu na stan zdrowia korzystać w tych miesiącach z urlopu.

Ustalony powyżej czasokres urlopowy nie ma zastosowania w tych gałęziach administracji miejskiej, w których w interesie służby leży urlopowanie pracowników w innych terminach. Dotyczy to w szczególności personelu technicznego.

§ 2.

Przy udzielaniu urlopów należy uwzględnić interes i dobro służby. Urlopowanie poszczególnych pracowników nie może wpływać ujemnie na tok urzędowania. Przed udzieleniem pracownikowi urlopu należy ustalić sprawę jego zastępstwa.

Zastępstwo Naczelników Wydziałów, Biur i Urzędów oraz Dyrektorów Zakładów i Instytucyj m. powinni sprawować w zasadzie wyznaczeni stale zastępcy, w braku zaś ich tylko starsi urzędnicy dokładnie obznajomieni z agendami danego Wydziału, Zakładu itp.

Naczelnicy Wydziałów, Dyrektorzy Zakładów i Kierownicy Biur ponoszą odpowiedzialność za ustalenie rozkładu urlopów oraz za należyty tok czynności w czasie urlopów.

§ 3.

a) Naczelnikom Wydziałów i Biur oraz Dyrektorom Zakładów odrębnie administrowanych *) udziela urlopów wypoczynkowych Prezydent miasta na wniosek Naczelnika Biura Prezydjalnego uzgodniony z resortowym Wiceprezydentem.

b) Urzędnikom Magistratu, Zakładów administrowanych przez Magistrat i Urzędów pomocniczych oraz niższym funkcjonarjuszom Magistratu i Urzędów pomocniczych udziela urlopów wypoczynkowych Naczelnik Biura Prezydjalnego na wniosek Naczelnika resortowego Wydziału.

c) Niższym funkcjonarjuszom Zakładów administrowanych przez Magistrat, udziela urlopów wypoczynkowych Dyrektor wzgl. Kierownik odpowiedniego Zakładu po uzgodnieniu z Naczelnikiem resortowego Wydziału.

d) Urzędnikom i niższym funkcjonarjuszom Zakładów odrębnie administrowanych, udziela urlopów wypoczynkowych Dyrektor odpowiedniego Zakładu.

§ 4.

Wnioski co do rozkładu urlopów w myśl § 3 a), b), należy przedkładać Biuru Prezydjalnemu w terminie do 15 kwietnia każdego roku.

§ 5.

Ustalony rozkład urlopów udzielonych w myśl § 3 a, b, c, d, należy przedłożyć Biuru Prezydjalnemu najdalej do dnia 15 maja każdego roku.

*) Do Zakładów odrębnie administrowanych należą: Elektrownia m., Gazownia m., Wodociąg m., M. Zakłady Ceramiczne.

Inne urlopy.
(art. 30 Przepisów służb.)

§ 6.

Urlopy dla załatwiania spraw osobistych, rodzinnych, majątkowych itp. oraz urlopy dla poratowania zdrowia, mogą być udzielane w ciągu całego roku. Przy udzielaniu tych urlopów obowiązują również zasady podane w § 2.

§ 7.

a) Naczelnikom Wydziałów i Biur oraz Dyrektorom Zakładów odrębnie admin. udziela urlopów Prezydent miasta na wniosek Naczelnika Biura Prezydjalnego uzgodniony z resortowym Wiceprezydentem.

b) Urzędnikom oraz niższym funkcjonarjuszom Magistratu, Zakładów admin. przez Magistrat i Urzędów pomocniczych, udziela urlopów:

do 2 dni — Naczelnik resortowego Wydziału,

do 8 dni — Naczelnik Biura Prezydjalnego,

do 3 mies. — Prezydent miasta na wniosek Naczelnika Biura Prezydjalnego.

c) Komisarzom obwodowym oraz pracownikom Komisarjatu, udziela urlopów:

do 8 dni — Naczelnik Biura Prezydjalnego,

do 3 mies. — Prezydent m. na wniosek Naczelnika Biura Prez.

d) Urzędnikom i niższym funkcjonarjuszom Zakładów odrębnie admin., udziela urlopów do 8 dni Dyrektor odnośnego Zakładu, do 3 miesięcy Prezydent m. na wniosek Naczelnika Biura Prezydjalnego oparty na opinii Dyrektora Zakładu.

§ 8.

Urlopu w wymiarze ponad 3 miesiące udziela wszystkim pracownikom m. Rada miejska.

§ 9.

O urlopach udzielonych w myśl § 7 a, b, c, d, bezpośredni przełożony ma bezzwłocznie zawiadomić Biuro Prezydjalne.

Wyjazdy służbowe.

§ 10.

Zezwoleń na wyjazdy służbowe udziela wszystkim pracownikom m. (Naczelnikom Wydziałów i Biur, Dyrektorom Zakładów, oraz urzędnikom Magistratu i Zakładów) Prezydent m. na wniosek Naczelnika Biura Prezydjalnego uzgodniony z resortowym Wiceprezydentem.

Zgłaszanie nieobecności.

§ 11.

W razie nieobecności pracownika m. w biurze, należy nieobecność tą zgłaszać w tym samym dniu najdalej do godziny 10-tej a to:

a) odnośnie do Naczelników Wydziałów i Biur, Dyrektorów Zakładów m. i ich za-

stępców oraz wszystkich pracowników Magistratu i Zakładów admin. przez Magistrat, zgłoszenia należy kierować do Biura Prezydjalnego kartą służbową, lub telefonicznie (telefon Nr. 110-51),

b) odnośnie do wszystkich pracowników Zakładów odrębnie admin. należy zgłoszenia nieobecności załatwiać w obrębie Zakładu, gdzie należy również prowadzić stosowną ewidencję nieobecności.

23.

OKÓLNIK NR. 15.

Prezydenta miasta z dnia 23 marca 1933 r. Nr. Prez. R. 45/33. w sprawie zgłaszania się pracowników miejskich na członków Polskiego Czerwonego Krzyża.

Zarząd Okręgu Krakowskiego Polskiego Czerwonego Krzyża pismem z dnia 28 lutego 1933 L. dz. 696/33 zwrócił się do Prezydium miasta z prośbą o zainicjowanie akcji mającej na celu zgłaszanie się pracowników miejskich na członków P. C. K.

Celem Polskiego Czerwonego Krzyża jest niesienie odpowiedniej pomocy wojsku i cierpiącej ludności w czasie wojny, a w czasie pokoju przygotowanie się do jaknajlepszego wypełnienia obowiązku swego na wypadek mogącej wybuchnąć wojny.

Z tych powodów współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem jest powszechnym państwowym i narodowym obowiązkiem każdego obywatela polskiego.

24.

OKÓLNIK Nr. 16.

Zarządzenie

Prezydenta m. z dnia 30 marca 1933 r. Nr. Prez. Zarz. og. 56/33 w sprawie udzielania prasie informacji dotyczących spraw urzędowych.

Zdarzają się przypadki, że pracownicy m. mimo kilkakrotnie wydanych zarządzeń udzielają prasie różnych informacji, wywiadów, komunikatów dotyczących spraw urzędowych wzgl. interesów Gminy, bez mego uprzedniego zezwolenia.

Wobec powyższego zarządzam co następuje:

1) Wszelkie informacje, wywiady, komunikaty itp. dla prasy mają być sporządzane na piśmie i przedkładane referentowi prasowemu (urzędującemu w Sekretarjacie Prezydjalnym), który obowiązany jest materiały te przedstawić miłośniczo do aprobaty. Udzielanie informacji, wywiadów, komunikatów itp. przez pracowników m. bezpośrednio przedstawicielom prasy z pominięciem ustalonego wyżej trybu postępowania, jest niedozwolone.

2) Zamieszczanie przez pracowników miejskich w jakiegokolwiek postaci druku artykułów dotyczących interesów Gminy wzgl. spraw urzędowych, może mieć miejsce jedynie po uzyskaniu mojej uprzedniej aprobaty.

25.

PRZENIESIENIE BIURA ZARZĄDU PARKU MIEJSKIEGO „LAS WOLSKI“.

Z dniem 1 kwietnia b. r. przenosi się biuro Zarządu Parku miejskiego „Las Wolski“ z głównego gmachu Ratusza do „Domku myśliwskiego“ w Lesie Wolskim (przy wejściu do parku od Woli Justowskiej), telefon Nr. 137-44.

26.

Sprawozdania z posiedzeń Tymcz. Rady Miejskiej.

Protokół z 34-tego jawnego posiedzenia Rady Miasta, które się odbyło w dniach 27, 28 i 29 marca 1933 r. w sali Radnej na Ratuszu Krakowskim.

(Posiedzenie budżetowe).

Dnia 27, 28 i 29 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta miasta Dra Mieczysława Kaplickiego oraz w obecności Wiceprezydentów miasta Dra Landaua, Dra Klimeckiego i Inż. Skoczylasa i przy udziale w dniu 27 marca 97 Radców m., w dniu 28 marca 96 Radców m., w dniu 29 marca 98 Radców m., posiedzenie Rady miejskiej.

Dnia 27 marca 1933 r.

DYSKUSJA OGÓLNA.

Przed porządkiem dziennym Pan Prezydent miasta poświęca wspomnienie żałobne b. Radcy miejskiemu śp. Tomkowiczowi, który życie swoje całe poświęcił dla Krakowa jako konserwator i historyk sztuki.

Następne wspomnienie poświęca Pan Prezydent śp. Adamowi Wolańskiemu, kustoszowi Muzeum Narodowego, który darował do Muzeum Narodowego w Krakowie bibliotekę złożoną ze starych druków o artystycznej wartości, w tem kilka unikatów i wiele ksiąg w pięknych starych oprawach, kilkanaście wartościowych obrazów z XVII i XVIII wieku, a wśród nich portret matki hetmana Mazepy z początku XVIII w. i portret króla Stanisława Augusta, pendzla Bacciarellego. Poza tem śp. Wolański pracował jako kustosz przez lat 13, pracując nie tylko dla uporządkowania daru, lecz również uporządkował cenne archiwum młynowskie, dotyczące się rodziny Chodkiewiczów, a mieszczące się w Muzeum Czapskich.

Wkońcu zawiadamia Pan Prezydent, że wpłynęło pismo od księdza Dra Fr. Mirka, zawiadamiające, iż z powodu przeniesienia się poza obręb Krakowa składa mandat Radcy m.

Porządek dzienny:

I. Budowa Muzeum Narodowego. — Konkurs.

Referent Rm. Dr Szyszko-Bohusz zaznacza, że przyszłość Krakowa zależy bardzo od rozwoju ruchu

turystycznego, Kraków dzięki swoim zabytkom architektonicznym i zbiorom sztuki jest w tem położeniu, że może się stać jednym z pierwszorzędných centrów turystyki europejskiej. Temi zbiorami sztuki trzeba się jednak zaopiekować i dać im odpowiednie pomieszczenie. W zrozumieniu tego zadania Prezydjum miasta poleciło swego czasu architektom miejskim opracowanie projektu budowy Muzeum pod kierownictwem Dyr. Kopery, co też zostało już wykonane. Prezydjum miasta, uznając jednakże, że sprawa budowy Muzeum interesuje szersze koła, postanowiło poprzedzić budowę przez ogłoszenie konkursu. Imieniem Sekcji I. II. IV. i Komitetu Budowy Muzeum Narodowego, sprawozdawca Rm. Dr Szyszko-Bohusz wnosi:

Rada miasta uchwali;

- 1) Gmina stoł. król. m. Krakowa ogłasza Konkurs:
  - a) na architektoniczne rozwiązanie Muzeum Narodowego w Krakowie i w związku z tem
  - b) na urbanistyczne ukształtowanie najbliższego otoczenia gmachu według załączonego programu i warunków konkursu.

(Program i warunki konkursu jak załącznik).
Nr. Ba. Proj. 105/33/J.

Wniosek powyższy uchwalono.

II. Zatwierdzenie ofert na dostawy dla Gminy m. Krakowa na rok budżetowy 1933/1934.

Imieniem Sekcji I. Rady m. Rm. Dr. Kuhn przedstawia wnioski na zatwierdzenie ofert na dostawy krawieckie, szewskie, przyborów kancelaryjnych, drukarskie dla Gminy m. Krakowa na rok budżetowy 1933/34.

(Wnioski szczegółowe i zestawienie ofert znajdują się w protokole Rady m. przy Nr. I. Ek. 2/33).

W dyskusji nad wnioskami referenta zabiera głos Rm. Żebracki i stawia następujący wniosek: »Przy podpisywaniu umowy przez firmy dostarczające butów i ubrań, Gmina zastrzeżę sobie, że praca wykonana będzie w Krakowie i przez robotników zamieszkałych na terenie Krakowa, w porozumieniu się z Inspektoratem Pracy«.

Odnośnie do materiałów piśmiennych, Rm. Dr. Krause stawia następujący wniosek: „Magistrat zajmie się opracowaniem wprowadzenia normalnych formatów papieru, tak by następne zamówienie odnosiło się do formatów normalnych“.

Następnie poddaje Pan Prezydent pod głosowanie wniosek referenta.

Wniosek powyższy uchwalono.

Wniosek Rm. Żebrackiego Rada miasta uchwaliła. Rezolucję Rm. Dra Krausego przekazała Rada m. Sekcji do uwzględnienia w przyszłym zamówieniu.

III. Dostawa zaprzęgów konnych do robót w Zakładzie czyszczenia miasta.

Imieniem Sekcji VII. Rm. Inż. Witold Wierchowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Oddać w przedsiębiorstwo dostawę zaprzęgów konnych dla Zakładu czyszczenia miasta do robót, związanych z czyszczeniem dołów kloacznych i kanałów na okres od dnia 1 kwietnia 1933 do dnia 31 marca 1934

p. Stanisławowi Iwaniakowi w Krakowie, ul. Tyniecka L. 23 w wyniku przeprowadzonego w dniu 20 marca 1933 r. przetargu, po następujących cenach:

a) na jeden obrót dwukonnym zaprzęgiem jednej beczki z nieczystościami kloacznymi i t. p. o pojemności dwumetrowej:

- 1) we dnie . . . . . Zł. 2:80
- 2) w nocy . . . . . „ 2:80

b) za dostawę dwukonnych zaprzęgów do obsługi maszyny Tallarda, wozu rekwizytowego oraz robót kanalarskich:

- 1) za 8 godzin pracy jednego dwukonnego zaprzęgu w czasie od godz. 6-tej do godz. 14-tej Zł. 8:50
- 2) za 6 godzin pracy jednego dwukonnego zaprzęgu w nocy w czasie od godz. 22-iej do godz. 4-tej Zł. 8:50,

II. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta, aby na powyższych warunkach zawarł z p. Stanisławem Iwaniakiem umowę o dostawę zaprzęgów.

Do podpisania umowy, obok P. Prezydenta miasta, upoważnia się PP. Radców' miejskich: Inż. Witolda Wierzchowskiego i Dra Rudolfa Żaka.

Wniosek powyższy uchwalono.

Nr. VII. Ż. cz. m. 73/33/A.

IV. Uprawnienie do podpisywania firmy: Elektrownia miejska w Krakowie.

Imieniem Prezydium miasta P. Wiceprezydent m. Ostrowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Upoważnia się P. Prezydenta miasta Dra Kaplickiego Mieczysława oraz Wiceprezydentów miasta Dra Landaua Ignacego i prof. inż. Skoczylasa Stanisława do podpisywania firmy: „Elektrownia miejska w Krakowie“ w ten sposób, że pod stampilją „Elektrownia miejska w Krakowie“ położy jeden z nich swój podpis, obok podpisu dyrektora Inż. Dubeltowicza Henryka, względnie Inż. Zglińskiego Leonarda.

2) Wykreśla się z rejestru handlowego upoważnienie do podpisywania firmy „Elektrownia miejska“ Prezydenta Beliny-Prażmowskiego oraz Wiceprezydenta Dra Ducha.

Wniosek powyższy uchwalono.

V. Uprawnienie do podpisywania firmy: Krakowska Gazownia m.

Imieniem Prezydium miasta Wiceprezydent Ostrowski w zastępstwie P. Dra Klimeckiego wnosi:

Rada miasta uchwali:

Upoważnia się do podpisywania firmy: Krakowska Gazownia miejska Pana Dra Mieczysława Kaplickiego i Inż. Stanisława Skoczylasa, a zarazem z powodu ustąpienia z Zarządu miasta P. Władysława Beliny-Prażmowskiego i Dra Kazimierza Ducha, uchwała się zarządzenie wykreślenia powyższych z rejestru handlowego jako poprzednio uprawnionych do podpisywania firmy „Krakowska Gazownia miejska“.

PP. Dr. Mieczysław Kaplicki lub Inż. Stanisław Skoczylas podpisywać będzie firmę: „Krakowska Gazownia miejska“ w ten sposób, iż pod wypisanem, wydrukowanym lub wyciśniętem stampilją brzmieniem

firmy, położy swój podpis obok podpisu inż. Mieczysława Seiferta, albo inż. Edwarda Mianowskiego.

Wniosek powyższy uchwalono. Gaz. 5454.

VI. Sprzedaż parceli gm. przy Aleji Focha.

Imieniem Sekcji I. Rady m. Rm. Inż. Drobniak wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Sprzedać prof. Dr. Rafałowi Taubenschlagowi część parceli gminnej lkat. 2018/15, objętej lwh. 25 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XII. Półwie, oznaczoną kolorem niebieskim na planie Budownictwa miejskiego z dnia 17 marca 1933 r. o pow. około 777 m² przy Aleji Focha za cenę, licząc po 31 (trzydzieści jeden) złotych za jeden metr kwadratowy, pod następującymi warunkami:

1) Cena kupna zapłacona będzie w gotówce w ciągu 30 dni po zawiadomieniu o niniejszej uchwale.

2) Kupujący względnie jego prawni następcy wybudują na powyższym gruncie dom wolnostojący (willę) zgodnie ze zastrzeżeniami, zawartymi w uchwale Rady miejskiej z dnia 7 czerwca 1929 r. do L. Bb. 1105/29.

3) Gmina nie bierze terminowego obowiązku urządzenia Aleji Focha przed powyższym gruntem.

4) Koszty wykonania toru jezdni krawężnika, ulicznego przewodu kanałowego, przewodu wodociągowego i przewodu dla oświetlenia ulicznego w Aleji Focha przed powyższym gruntem oraz opłatę kanałową pokryje Gmina z własnych funduszy.

5) Koszty urządzenia chodnika przed powyższym gruntem oraz należności za połączenie instalacji domowych ze sieciami miejskimi, poniesie kupujący względnie jego prawni następcy.

6) Gmina sprzedaje powyższy grunt w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych, z wyjątkiem powyższych zastrzeżeń.

7) Wszelkie koszty, opłaty i należności związane ze zawarciem niniejszej transakcji i intabulacją poniesie kupujący względnie jego prawni następcy.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta m. względnie jego zastępcy PP. Radców m. Dra K. Jelonka i Dra J. Kuhna, a w razie przeszkody PP. Dra R. Radzyńskiego i Inż. L. Skarżeńskiego względnie innych, upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

Wniosek powyższy uchwalono.

I. Nab. 239/33 B.

VII. Sprzedaż parceli gm. w Dz. XV. Nowa Wieś.

Imieniem Sekcji I. Rady m. Rm. Inż. Drobniak wnosi:

Rada miasta uchwali:

I. Sprzedać P. Inż. Michałowi Kostaneckiemu część parceli gminnej lkat. 437/1, objętej lwh. 2 kg. gr. gm. kat. Kraków Dz. XV. Nowa Wieś, oznaczoną kolorem niebieskim na planie Budownictwa miejskiego z dnia 18 października 1932 r. o pow. około 408 m² przy Aleji Słowackiego za cenę po 110 (sto dziesięć) złotych za jeden metr kwadr. pod następującymi warunkami:

1) Cena kupna będzie zapłacona w ciągu 30 dni po zawiadomieniu o niniejszej uchwale.

2) Kupujący pokryje koszty urządzenia chodnika przed powyższym gruntem, inne zaś koszty urządzenia ulicy wzdłuż tego gruntu tudzież ustawową opłatę kanałową poniesie gmina m. Krakowa.

3) Na powyższym gruncie można wybudować dom do wysokości 25 (dwudziestu pięciu) metrów z uwzględnieniem tylnej linii budowlanej w odległości 15 (piętnastu) metrów od linii regulacyjnej.

4) Powyższy grunt sprzedaje Gmina m. Krakowa w stanie wolnym od długów i ciężarów hipotecznych z wyjątkiem wymienionych zastrzeżeń.

5) Wszelkie koszty, opłaty i należitości połączone ze zawarciem kontraktu i intabulacją, pokryje w całości kupujący względnie jego prawni następcy.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok P. Prezydenta m. względnie jego zastępcy PP. Radców m. Dra K. Jelonka i Dra J. Kuhna, a w razie przeszkody, Dra R. Radzyńskiego i Inż. L. Skarżeńskiego, względnie innych upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

III. Niniejszą uchwałę przedłożyć Panu Wojewodzie z prośbą o zatwierdzenie.

Wniosek powyższy uchwalono.

I. Nab. 268/33/B.

VIII. Odstąpienie gruntu Spółdzielni „Osiedle Legjonowe“.

Imieniem Sekcji I. Rady m. Rm. Dr. Radzyński wnosi:

Rada miasta uchwala:

I. W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. Nr. 42 poz. 372 Dz. U. Rz. P. o rozbudowie miast oraz rozporządzeń wykonawczych z dnia 3 listopada 1927 r. Nr. 106 poz. 913 i z dnia 6 kwietnia 1928 r. Nr. 49 poz. 476 Dz. U. Rz. P., tudzież nawiązując do uchwały Rady miejskiej z dnia 20 grudnia 1932 r. w sprawie planu zabudowania gruntu Skarbu Państwa przy ul. Ks. Piotra Skargi w Krakowie i programu rozbudowy obszaru dzielnicy XXII. Podgórze, otaczającego ów grunt, nabyć dla Gminy m. Krakowa od Skarbu Państwa z realności, objętej wykazem hipotecznym L. 182 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XXII. Podgórze według planu Budownictwa miejskiego z dnia 13 marca 1933 r.

A) Bezpłatnie pod ulice i zieleńce parceli lkat. 1478/1, 1479/1 (powiększoną kosztem parceli lkat. 1480 o 12 metrów) i 1480/2 o łącznej powierzchni 40 ar. 75 m. kw.

B) Za cenę ustaloną w drodze porozumienia Gminy ze Skarbem Państwa parcele lkat. 1478/2, 1479/2 i 1480/3 o łącznym obszarze 1 ha 44 ar. 53 m. kw.

ad A) i B) pod następującymi warunkami:

1) O ile parcele wymienione pod A) będą użyte w całości lub w części na inne cele niż pod ulice i zieleńce, będzie Skarb Państwa miał prawo przejęcia ich w całości lub w części z powrotem na własność i w posiadanie bez odszkodowania.

2) Parcele wymienione pod b) sprzeda Gmina Spółdzielni „Osiedle Legjonowe“ za tę samą cenę, za którą nabędzie je od Skarbu Państwa z następującymi zastrzeżeniami:

a) parcele te przeznaczone są wyłącznie pod za-

budowę domami mieszkalnymi i nie mogą być użyte na inne cele,

b) w razie niezabudowania tych parcel w całości w ciągu 10 (dziesięciu) lat od dnia zawarcia kontraktu, przysługiwać będzie Skarbowi Państwa prawo przejęcia każdej chwili na swą własność gruntów jeszcze niezabudowanych z zwrotem na rzecz wspomnianej spółdzielni odpowiedniej części zapłaconej ceny kupna bez odsetek. Ponadto zwróci tej spółdzielni poniesione przez nią koszty urządzenia ulic przed objętymi gruntami we wysokości, ustalonej przez biegłych sądowych, wyznaczonych przez sąd,

c) wspomniana spółdzielnia będzie mogła odstępować działki jeszcze niezabudowane, tudzież działki, na których budowa domów nie zostanie całkowicie wykonana, tylko za każdorazową zgodą Ministerstwa Skarbu,

d) wspomniana spółdzielnia:

aa) stosuje się ściśle do powołanego planu zabudowania i programu rozbudowy oraz do planu parcelacji, który będzie zatwierdzony dla rzeczonych parcel,

bb) urządzi i utrzymywać będzie własnym kosztem ulice wzdłuż nabytego gruntu w myśl art. 64 i 65 prawa budowlanego,

cc) ustanowi dla Gminy na parcelach pod b) prawo zastawu kaucji w kwocie 120.000 (sto dwadzieścia tysięcy) złotych w złocie według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. Nr. 88 poz. 790 Dz. U. R. P., która będzie służyć na zabezpieczenie pokrycia kosztów urządzenia powyższych ulic z tem:

aaa) Gmina będzie obowiązana to prawo zastawu dla 120.000 złotych w złocie rozdzielić na poszczególne działki w przypadkach ich pozbycia (przewłaszczenia) stosownie do ich powierzchni tak, aby każda działka była obciążona tylko częścią owej kaucji,

bbb) że Gmina udzieli ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego, jakie przysługiwać będzie temuż prawu zastawu dla 120.000 złotych w złocie na rzecz pożyczki, którą wspomniana spółdzielnia zaciągnie na całość parcel pod b) lub też na poszczególne działki w krajowej instytucji finansowej, obowiązanej do publicznego składania rachunków.

dd) odda Gminie w utrzymanie wymienione ulice po ich urządzeniu dopiero wtedy, skoro jedna trzecia część długości frontów będzie zabudowana,

ee) rzeknie się żądania od Gminy zwrotu kosztów urządzenia wymienionych ulic po przejęciu ich przez Gminę w utrzymanie,

ff) poniesie wszelkie koszty i zapłaci ewentualnie stemple oraz należitości przenośne, związane z niniejszą transakcją.

II. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do:

1) ustalenia ceny kupna za grunty pod B),

2) załatwienia sprawy powyższego prawa (praw) zastawu w odrębnym dokumencie,

3) do zeznania imieniem Gminy m. Krakowa deklaracji hipotecznych celem rozdzielenia prawa zastawu dla kaucji 120.000 złotych w złocie na poszczególne, przeznaczone do sprzedaży działki w myśl punktu a) oraz do zeznawania imieniem Gminy m. Krakowa deklaracji ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego po myśli punktu b).

III. Do podpisowania kontraktu i innych dokumentów upoważnia się obok P. Prezydenta miasta względnie jego zastępcy PP. Radców miejskich Dra K. Jelonka i Dra Kühna, a w razie przeszkody Dra R. Radzyńskiego i L. Skarżeńskiego względnie innych upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

IV. Gmina m. Krakowa nabywa i sprzedaje powyższe grunty na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 22 kwietnia 1927 r. Nr. 42 poz. 372 Dz. U. R. P. na cele rozbudowy miasta w szczególności pod ulice, zieleńce i budynki mieszkalne.

V. Niniejszą uchwałą przedłożyć Panu Wojewodzie z prośbą o zatwierdzenie.

Wniosek powyższy uchwalono.

I. Rozb. 218/33. B.

IX. Stowarzyszenie „Przystań Społeczna” — kupno gruntu w Dz. XII.

Imieniem Sekcji I. R. m. Rm. prof. Krause wnosi:

Rada miasta uchwali:

Sprzedać Stowarzyszeniu „Przystań Społeczna” św. Franciszka Serafickiego w Krakowie parcelę gminną lkat. 1725/10 objętą lwh. 20 ks. gr. gm. kat. Kraków Dz. XII. Półwie przy ul. Senatorskiej do linii regulacyjnej tej ulicy o pow. około 124 m. kwadr. za niższą cenę po 20 (dwadzieścia) złotych za jeden metr kwadratowy pod następującymi warunkami:

1) Cena kupna zapłacona będzie do 60 dni po zawiadomieniu o niniejszej uchwale.

2) Stowarzyszenie poniesie koszty urządzenia ulic przed powyższym gruntem i opłatę kanałową w myśl art. 174 prawa budowlanego i ustawy kanałowej z dnia 11 lipca 1914 r. Nr. 2 z 1915 r. dz. u. kr. gal. w brzmieniu ustawy z dnia 26 października 1920 r. Nr. 103 poz. 683 Dz. U. R. P. względnie późniejszych w tej sprawie przepisów.

3) Powyższy grunt ma być użyty na cele stowarzyszenia.

4) W razie, gdyby stowarzyszenie zamierzało pozbyć powyższy grunt pod tytułem darmym lub odpłatnym przed jego zabudowaniem tj. wystawieniem tam przynajmniej budynku parterowego, Gmina miasta Krakowa będzie miała prawo odkupu tego gruntu za zwrotem ceny kupna bez procentów oraz za zwrotem ewentualnie pobranych kosztów i opłaty wymienionej w punkcie drugim. Prawo to ma być hipotecznie zabezpieczone.

5) Gmina sprzedaje powyższy grunt w stanie wolnym od długów i ciężarów z wyjątkiem wymienionych zastrzeżeń.

6) Wszelkie koszty, opłaty i należitości połączone z niniejszą transakcją, poniesie stowarzyszenie względnie jego prawni następcy.

II. Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Pana Prezydenta miasta względnie jego zastępcy PP. Radców miejskich Inż. Franciszka Drobnika i Dra J. Kuhna, a w razie przeszkody Dra K. Jelonka i Dra R. Radzyńskiego, względnie innych upoważnionych wogóle do podpisywania umów.

Wniosek powyższy uchwalono.

I. Nab. 79/33/B.

X. Sprawa zaciągnięcia pożyczki oraz nabycia udziałów Spółki „Caro” w związku z Krakowską Kasą Targową.

Referent Rm. Dr. Gertler wygłasza obszerny referat poczem stawia następujący wniosek imieniem Sekcji II., III. i VIII:

Rada miasta uchwali:

I. W związku z toczącą się akcją przeistoczenia Spółki „Caro” na Krakowską Kasę Targową, upoważnia się Pana Prezydenta miasta do zaciągnięcia, względnie przyjęcia przez Gminę m. Krakowa pożyczki w wysokości Zł. 1,300.000— w zlocie, udzielonej dotąd Spółce „Caro” przez Bank Dyskontowy Warszawski S. A. Oddział w Krakowie, a gwarantowanej przez Gminę m. Krakowa do wysokości Zł. 1,000.000— w zlocie na następujących warunkach:

a) pożyczka udzielona zostaje na weksle podpisane przez Gminę m. Krakowa i przez dwa Zakłady miejskie. Odnośne weksle odnawiane będą co trzy miesiące,

b) procent opłacany będzie kwartalnie z góry, według każdorazowo dozwolonej stopy bankowej t. j. obecnie 9 i 1/2 0/0 w stosunku rocznym,

c) spłata pożyczki nastąpi w ten sposób, że począwszy od dnia 31 grudnia 1933 r. upłacać będzie Gmina na kapitał po 50.000 złotych kwartalnie oprócz procentów, zaś dnia 31 grudnia 1935 r. ma być spłacona pozostała reszta kapitału,

d) wobec powyższego przyjęcia przez Gminę długu do wysokości zł. w zlocie 1,300.000— wszelkie gwarancje Gminy za Spółkę „Caro” w całości gasną,

e) na pokrycie przypadających do zapłaty rat i procentów, wstawia się do każdorazowego budżetu odnośne kwoty (do budżetu na rok 1933/34 w wydatkach nadzwyczajnych kwotę Zł. 180.000—).

Pokrycie powyższych wydatków nastąpić ma przez wpłaty, które skutecznie Spółka „Caro”, względnie Krakowska Kasa Targowa na rzecz Gminy.

II. Upoważnia się Pana Prezydenta m. do nabycia bez osobnej dopłaty na rzecz Gminy m. Krakowa od Banku Dyskontowego Warszawskiego S. A. Spółki „Caro” o nominalnej wartości 200.000 Zł. oraz od Cechów Rzeźników i Masarzy udziału Spółki „Caro” o nominalnej wartości Zł. 50.000— na warunkach przez Pana Prezydenta ustalić się mających.

III. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do złożenia oświadczenia, że Gmina m. Krakowa wstępuje we wszelkie zobowiązania Spółki „Caro”, zrzekając się przeprowadzenia likwidacji tejże Spółki.

IV. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do poczynienia kroków celem zorganizowania w miejscu rozwiązać się mającej Spółki „Caro” Krakowskiej Kasy Targowej, jako instytucji miejskiej.

V. Upoważnia się Pana Prezydenta miasta do poczynienia wszelkich kroków celem zrealizowania powyższych transakcji, a w szczególności do ułożenia i sporządzenia wszelkich umów, aktów prawnych i pism oraz ustalenia wszelkich warunków i kautel, jakie Pan Prezydent miasta uzna za potrzebne.

VI. Do podpisania odnośnych dokumentów upoważnia się prócz Pana Prezydenta miasta względnie jego zastępców, PP. Radców miejskich Dra Rudolfa Radzyńskiego i Dra Bolesława Czuchajowskiego, względnie

w razie przeszkody u któregokolwiek z nich PP. Radców miejskich Dra Kazimierza Jelonka i Dra Jana Kuhna.

VII. Sprawę przedłożyć Urzędowi Wojewódzkiemu do zatwierdzenia po myśli art. 33 i 36 Rozp. Prez. R. P. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. Dz. U. R. P. 106, poz. 884 ex 1952 r.

Wniosek powyższy uchwalono.

Punkt XI. porządku obrad przesunięto.

XII. Dostawa furmanek do robót drogowych i kanałowych Bud. B. na rok 1933/34.

Imieniem Komisji drogowo-kanałowej Rm. Prof. Gałązowski Józef wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Z ofert jakie wpłynęły na dostawę furmanek konnych do robót drogowych i kanałowych Budownictwa m. B. na rok budżetowy 1933/34, na skutek ogłoszonego przez Magistrat przetargu publicznego, uznaje się za zgodne z warunkami przetargu, a więc za ważne oferty:

a) do robót drogowych złożone przez: Iwaniaka Stanisława, Scheinowitza Chananje, Kopty Jana, Inż. Treutlera Juliana i Maśnickiego Romana,

b) do robót kanałowych oferty złożone przez: Scheinowitza Chananje i Maśnickiego Romana, zaś za niezgodne z warunkami przetargu, z powodu niezłożenia przepisanej wadium, oferty:

a) do robót drogowych złożoną przez Chwastka Jana,

b) do robót kanałowych złożoną przez: inż. Treutlera Juliana.

2) Oddaje się dostawę na rok budżetowy 1933/34,

a) w biurze drogowym w okręgu I, III i IV, Kopicie Janowi, w okręgu II, Scheinowitzowi Chananje według cen jednostkowych, identycznych przez nich oferowanych.

b) w biurze kanałowym Scheinowitzowi Chananje według cen jednostkowych, przez niego oferowanych.

3) Z dostawcami zawrzeć pisemne umowy.

4) Jako kaucję zatrzymać od Kopty Jana jako dostawcy w biurze drogowym 4.000 Zł., zaś od Scheinowitza Chananje, z tytułu dostawy w biurze drogowym 2.000 Zł., a w biurze kanałowym również 2.000 Zł.

Wniosek powyższy uchwalono.

L. 11/33 Bb. drog.

XI. Budżet Gminy m. Krakowa na rok 1933/34.

W dyskusji ogólnej nad budżetem Gminy miasta Krakowa zabiera głos generalny referent Rm. Dr. Kannenberga, który wygłasza następujący referat:

Imieniem Komisji Budżetowej mam zaszczyt przedstawić budżet Gminy miasta Krakowa na rok 1933/34. Ogólne zestawienie preliminowanych dochodów i wydatków znajduje się na stronie 132 i 133 budżetu. Z cyfr tam przytoczonych widoczne jest, że wydatki zwyczajne preliminowane są na sumę zł. 18.505.405.— i znaleźć mają pokrycie w dochodach zwyczajnych preliminowanych na zł. 18.506.852.—.

Dla uniknięcia zdarzających się nieporozumień podkreślam zgóry, iż w myśl zasad budżetowania komunal-

nego Dział: „Majątek Komunalny“ obejmuje wyłącznie tylko wydatki względnie dochody związane z administrowaniem majątkiem gminnym, nie zawiera zaś wartości tegoż majątku, podobnie jak dział IV obejmuje wyłącznie obsługę długów, to jest spłaty na kapitał i procenta, które winny być uskutecznione w roku 1933/34, nie uwidacznia zaś aktualnego stanu zadłużenia Gminy.

Jeżeli ogólną sumę wydatków i dochodów zwyczajnych porównamy ze sumami za lata poprzednie od chwili wprowadzenia waluty złotej, t. j. od roku 1925 zobaczymy, iż suma budżetów zwyczajnych wynosiła:

1925:	12.892.000.—	1930/31:	24.780.000.—
1926:	15.627.000.—	1931/32:	23.798.000.—
1927/28:	16.620.000.—	1932/33:	21.327.000.—
1928/29:	19.824.000.—	1933/34:	18.505.000.—
1929/30:	22.936.000.—		

Budżet zatem obecny nie tylko na dalszej przestrzeni ale nawet w porównaniu z budżetem 1932/33 wylazuje znaczny spadek, który przypisać musimy nie tylko zarządzeniom oszczędnościowym Rządu, ale także rozumnej polityce oszczędnościowej, którą Zarząd miasta od dwóch lat stara się prowadzić, co łącznie jest wyrazem dążenia do dostosowania budżetu do zmniejszonego dochodu społecznego.

Spadek sumy wydatków jest równocześnie spadkiem zdolności Gminy do zaspakajania potrzeb jej mieszkańców. Stwierdzić jednak należy, że wysiłki Gminy w kierunku powstrzymania tego spadku są bardzo wielkie. Pamiętać musimy, że rok 1928 był w wielu kierunkach rokiem najwyższej konjunktury. Jeżeli zatem obecny nasz budżet tylko nieznacznie w tym roku spadł poniżej sumy z roku 1928/29, to widać w tem poważny wysiłek utrzymania go na poziomie umożliwiającym spełnienie szeregu pilnych zadań Gminy.

Odpowiedź na pytanie w jaki sposób te dążności oszczędnościowe wpływają na poszczególne działy budżetu, a więc na poszczególne działy gospodarki miejskiej i — co zatem idzie, w jakiej mierze dotyczą interesów mieszkańców, względnie, czy o ile hamują rozwój, czyto gospodarczy, czy kulturalny miasta, a w jakim stopniu pozwalają jeszcze na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb obywateli — pozostawiam szczegółowym referatom, które wygłoszone będą przy poszczególnych działach budżetu. Tutaj ograniczę się tylko do naszkicowania w sposób najogólniejszy charakterystyki obecnego budżetu jako całości.

Gdyby chodziło o odpowiedź na pytanie, czy budżet ten odpowiada zasadom, na jakich powinien być zbudowany, to stwierdzić należy, że budowa jego zgodna jest zasadniczo z wymaganiami nauki skarbowości, jak i przepisami rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewn. z 6/XII 1932.

W szczególności umożliwia on dostatecznie jasny wgląd w szczegóły wszystkich działów gospodarki Gminy, a także przedsiębiorstw gminnych.

Budżet ten jest również zrównoważony, czyli wykazuje sumę dochodów zwyczajnych wystarczającą na pokrycie wydatków zwyczajnych. W rzeczywistości rzecz ma się w ten sposób, że wobec katerycznego postulaturozporządzenia ministerjalnego ograniczono wydatki do takiej sumy, w jakiej można się spodziewać dochodów. Kwestja równowagi budżetowej jest w ostatnich

czasach niesłychanie skomplikowana przez stosunek Rządu do samorządów w sprawach finansowych. Nie wdając się w bezpłodną krytykę stwierdzić należy ogólnie, że Rząd odebrał z biegiem lat Gminom dochody idące w miliony złotych, wzamian za co nie dał im żadnych nowych źródeł, natomiast jeszcze dodatkowo przerzucił na Gminy znaczne ciężary, jakich dawniej nie ponosiły.

Najkapitałniejsze pytanie, jakie się jednak stawia każdemu budżetowi jest, czy jest on realny, a więc, czy można liczyć na dochody w przewidzianej wysokości, i czy rzeczywistość nie okaże, że wydatki preliminowano za nisko.

Odpowiedź na to pytanie — zwłaszcza co do pierwszej jego części — jest szczerze mówiąc niemożliwa. Ten, ktoby dziś mógł powiedzieć, czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy wpływy z podatków i innych źródeł dochodowych Gminy będą wynosiły taką a nie inną kwotę umiały przewidzieć całą resztującą przyszłość gospodarczą, nietylko krakowską i nie tylko polską, a takiego proroka między nami niestety niema. Dlatego realność budżetu dziś może być tylko względna, przez które to określenie rozumiem, iż cyfry przewidywanych dochodów oparte są na ścisłej analizie realnych wpływów z lat ubiegłych ze zastosowaniem dalszych obniżek tam, gdzie według znajomości stosunków niżki wpływów należy się obawiać, a przy równoczesnym zupełnym wykluczenia świadomych optymizmów lub lekkomyślnego „jakoś to będzie“. Nie można zatem powiedzieć, że w realność tego budżetu bezwzględnie wierzyć musimy, ale stanowczo stwierdzić należy, że istnieją dane pozwalające nam na poważne jego traktowanie.

Podstawę do tego znajdujemy w ogólnem obniżeniu cyfry spodziewanych dochodów z 21.300.000.— na 18.500.000.—, a w szczególności w obniżeniu procentowego udziału w dochodach tych poszczególnych elementów, które najprędzej zawodzą. I tak, gdy w budżecie 1932/33 preliminowano dochody z majątku na 10.45% ogółu dochodu, w tym budżecie preliminuje się tylko na 8,73%. Gdy podatki samoistne preliminowano na rok 1932/3 na 12.26% w tym roku tylko na 8.93. Ocena zatem źródeł dochodu jest ostrożna. Wyższy procent udziału w ogólnej sumie dochodu wykazują przedsiębiorstwa miejskie, gdyż z 19.64% na 21.11% mimo obniżenia preliminowanej sumy dochodu z 419.000.— na 390.000.— złotych co jest możliwym dzięki postępującemu stale procesowi usprawnienia tych przedsiębiorstw, w których na polu oszczędności i zwiększenia dochodowości zrobiono już bardzo wiele — a jeszcze nadal niejedno do zrobienia pozostaje.

Charakterystycznym dla całej gospodarki gminnej jest stosunek dochodów z majątku i przedsiębiorstw do dochodu z dodatków do podatków państwowych i podatków samoistnych — w pierwszych bowiem możemy się dopatrywać zdolności gminy do gospodarowania kapitalistycznego w drugich objawia się nacisk podatkowy.

I tak budżet obecny preliminuje dochody z majątku i przedsiębiorstw w wysokości 30% ogólnej sumy dochodów, za dochód z dodatków do podatków i podatków samoistnych na 34% ogólnej sumy dochodów. Ana-

logiczne cyfry procentowe zawierał także budżet krakowski na rok poprzedni. Natomiast stwierdzić możemy iż w innych miastach stosunek ten jest o wiele odmienny. W Łodzi wynosi pierwsza cyfra tylko 13% druga 65%. We Lwowie pierwsza 25%, druga 45%. W Warszawie pierwsza 31% druga 36%. Widzimy więc, że nacisk podatkowy w Krakowie jest najmniejszy, a administracja majątkiem, łącznie z przedsiębiorstwami daje stosunkowo korzystne rezultaty — co z punktu widzenia pytania o realność budżetu jest czynnikiem dodatnim.

Ścisłe w granicach dochodów zwyczajnych ustalone są wydatki zwyczajne, ograniczone w sposób bardzo stanowczy. Jeżeli poza wydatkami opancerzonymi jak administracja obsługa długów i utrzymanie niezbędnych zakładów i urzędzeń publicznych napotykamy w poszczególnych działach jeszcze na wydatki, które chociaż w niewielkim stopniu ale jednak są wyrazem pozytywnych dążeń Gminy do wypełnienia jej zadań gospodarczych, kulturalnych czy społecznych to uważam, że zawdzięczać to należy wyteżonej pracy organizacyjnej prezydium miasta w ciągu ubiegłego roku, która dała jako rezultat duże oszczędności na najtrudniejszym odcinku bo odcinku administracji ogólnej.

Kto z pośród Świetnej Rady miał czas na poświęcenie się lekturze Dziennika rozporządzeń stoł. król. m. Krakowa ten przeglądając zeszyty za rok 1932 znalazł w nich, oprócz zasadniczych norm organizujących na nowo wiele działów administracji miejskiej — także ponad 20 instrukcyj i okólników Prezydenta miasta dotyczących wewnętrznej organizacji administracji miejskiej — instrukcyj, któremi uregulowano sprawy poważne jak sprawy godzin nadliczbowych, mieszkań służbowych, umundurowania, kontroli rachunków w Zakładach miejskich, zajęć ubocznych, zakupów, inspekcji administracji miejskiej itd. itd. aż do okólnika o konserwowaniu maszyn do pisania włącznie. Aż dziwi zbiera czytelnika, że taka stara i wielka organizacja jak administracja gminna mogła się do roku 1932 obejść bez takich podstawowych nieraz norm organizacyjnych — a wiedzą wszak wszyscy, którzy z jakąkolwiek administracją gospodarczą mają do czynienia, że to jest pole do ogromnej rozrzutności i że nawet nienależyte konserwowanie maszyn do pisania może być przyczyną niedoboru budżetowego. Dlatego widzimy, że wydatki na administrację ogólną można było ograniczyć z zeszłorocznej sumy 5.559.000.— na tegoroczną 4.417.000.—. Jest to pierwsze poważne obniżenie tego działu w ostatnich latach.

Dodam jeszcze w tem miejscu, iż procentowy udział wydatków na administrację ogólną w ogólnej sumie wydatków jest w Krakowie względnie korzystny gdyż wynosił w r. 32/33 26.06%, w r. 33/34 23.88% podczas gdy we Lwowie w r. 32/33 wynosił 28.83%.

Podnieść wreszcie należy wysiłek jaki Gmina robi w dziale Opieki społecznej. Jest to jedyny dział wydatków zwyczajnych podniesiony w stosunku do roku ubiegłego o poważną sumę 110.000 złotych — co się wyraża udziałem procentowym w ogólnej sumie wydatków 10.92% wobec 8.96% w roku ubiegłym. Sądzę, że uzasadnienie tej podwyżki nie potrzeba szczegółowo rozwijać.

Jeżeli mowa o wydatkach wypada jeszcze jedno podnieść. Jeżeliby wbrew temu co wyżej powiedziano miało się jednak okazać, że dochody w takim lub innym

stopniu zawiadą wówczas nie będzie można oczywiście i tych ograniczonych wydatków w całości uskutecznić. W tym kierunku obrona interesów Gminy przez zbyt pochopnym uskutecznianiem wydatków mimo spadku wpływów i przed powiększaniem w ten sposób deficytu budżetowego lat poprzednich zdaje się być obecnie zapewniona w znacznie wyższym stopniu niż poprzednio.

Z pewnego rodzaju osobistą dumą przychodzi mi tutaj wymienić specjalnie okólnik Prezydenta miasta nr. 41 z 31/VIII 1932 zarządzający sporządzenie kwartalnych preliminarzy budżetowych i zamknięć rachunkowych i nakładający w tym kierunku na kierowników wydziałów i zakładów miejskich poważne rygory. Sporządzanie bowiem miesięcznych lub przynajmniej kwartalnych preliminarzy i zamknięć uważać musimy za podstawowy wymóg racjonalnej gospodarki samorządowej — a w ciągu zasiadania w tej sali dwa razy poprzednio miałem sposobność domagać się spełnienia tego postulatu.

To co powiedziano dotychczas dotyczy w całości budżetu zwyczajnego.

W temsamem zestawieniu na stronie 132 i 133 znajdują się również pozycje wydatków i dochodów nadzwyczajnych. Dochody składają się z 3 poważnych pozycji, t. j. dochodu spodziewanego ze sprzedaży i likwidacji majątku, z pożyczek, i dochodów różnych. Ponieważ nie wiadomo czy wogóle i za jaką kwotę zdoła Gmina w roku budżetowym sprzedać grunta miejskie, jak również czy będzie w możności zaciągnąć pożyczki w kwocie zł. 5.809.000.—. Dlatego też pod znakiem zapytania stoi cały budżet wydatków nadzwyczajnych na kwotę zł. 6.331.936.—. Realną w tem pozycją jest tylko w dziale VII. „Kultura i Sztuka“ w § 160. kwota preliminowana na nagrody konkursowe i wstępne roboty budowlane około budowy Muzeum Narodowego, jako znajdująca pokrycie w dziale VII. dochodów nadzwyczajnych, którym objęto dotychczasowe fundacje na rzecz Muzeum Narodowego. Niemniej jednak przypuszczać należy, że część budżetu nadzwyczajnego będzie mogła być wykonana, a to taksamo z tego powodu, że niewątpliwie pewne sprzedaże gruntów dojdą do skutku i pewne kredyty będą mogły być zaciągnięte — jak też i z tego powodu, że znaczną część wydatków nadzwyczajnych albowiem kwotę zł. 4191.000.— w Dziale XIII-ym wydatków „Różne“ stanowi niedobór budżetowy za lata ubiegłe, którego wstawienie do budżetu jest obowiązkiem wypływającym z obowiązujących przepisów.

Z tego też powodu faktyczny budżet nadzwyczajny wynosi łącznie zł. 2,124.000.—, a więc sumę, której poważną część pewnością uda się Gminie uzyskać, zapewniając sobie przez to samą możliwość wykonania odpowiedniej części budżetu nadzwyczajnego.

Obraz jaki tutaj dotychczas naszkicowałem nie byłby jednak sędzę kompletny gdybym go pozostawił w zupełnym oderwaniu od tła, jakim jest ogólne położenie gospodarcze, w którym żyjemy i w którym będzie musiał być wykonywany budżet, nad którym obecnie radzimy.

Mówi się ciągle i odmienia na wszystkie sposoby słowo Kryzys — jako charakteryzujące obecne położenie — usprawiedliwiają takie czy inne posunięcia oszczędnościowe — a uniemożliwiają rozwiązanie wielu najkonieczniejszych nieraz zagadnień i spełnienie najślusniejszych postulatów społecznych, kulturalnych i in-

nych. Nie trzeba na to być ekonomistą aby sobie zdać sprawę z tego, że określenie to przestało być wyrazem nadanym przez naukę ekonomji dla stanu gospodarczego, w którym następuje gwałtowne zachwianie równowagi gospodarczej — a stało się popularnym synonimem naszej współczesności. Powiedział ktoś żartobliwie, że kryzys już się skończył, a tylko ludzie jeszcze nie pogodzili się z nowymi warunkami bytowania. Jakkolwiek na tę kwestję należałoby się zapatrywać — jedno wydaje się być pewnem, że procesy wyrównawcze w poszczególnych dziedzinach życia gospodarczego postąpiły bardzo znacznie naprzód — i że większość warunków, składających się na obecny stan gospodarstwa społecznego trwać będzie jeszcze długi zapewne czas. Jeżeli zaś tak jest to winniśmy przestawić nasze sposoby myślenia — i w granicach nowej rzeczywistości na platformie nowo stabilizujących się poziomów życia poszczególnych dziedzin gospodarczych — zacząć dążyć na nowo do tworzenia lepszej przyszłości gospodarczej. Przykładem winna nam być wewnętrzna kapitalizacja, która w czasach, w których zdawałoby się jedni nie mają za co żyć — a inni zjadają swe kapitały — daje jednak tak imponujące rezultaty, że wkłady oszczędnościowe w kasach, bankach i współdzielniach w ostatnich trzech latach bez mała się podwoiły i wykazują stały dalszy wzrost. Innymi słowy czas zerwać z psychozą kryzysową, tamującą wszystkie plany i myśli — i czas pomyśleć o planach na przyszłość starając się ucieleśnić słowa poety „mierz siły na zamiary“.

Z takiego procesu myślowego wywodzą się kroki czynników rządowych, dążące do realizacji zamierzeń inwestycyjnych w dziedzinie budowy dróg i kolei — takie zamierzenia winny stawiać sobie jako zadanie także samorządy a to tem więcej, że działanie tego rodzaju akcyj przyczyni się w walnym stopniu do ożywienia całego życia gospodarczego.

Naturalnie, że poważnie pomyślana akcja inwestycyjna musi mieć zapewnione odpowiednie źródła pokrycia. Jestem jednak przekonany, że traktując ją realnie można również czy to przez odpowiednią reorganizację poszczególnych działów budżetowych, czy to pewne operacje kredytowe otrzymać potrzebne środki.

Stwierdzić należy, iż obecny budżet w dwóch kierunkach daje nam pewne zapowiedzi odpowiadające przytoczonym wyżej wywodom.

Jedną z nich jest pierwszy realny krok na drodze do budowy Muzeum Narodowego. Uchwalając ten budżet — uchwali Ś. Rada pierwsze kredyty na prace związane z przygotowaniem planów i przedwstępniemi robotami budowlanemi — zawarte w § 160 na str. 100 budżetu w kwocie zł. 215.184. Suma ta jakkolwiek wstawiona do budżetu nadzwyczajnego jest w zupełności realna. Znajduje ona bowiem pokrycie w gotówkowych funduszach posiadanych przez Gminę a pochodzących ze zapisów ofiarodawców. Ponadto znajdują Państwo na stronie 102 budżetu w § 171 pierwszą dotację Gminy na Fundusz budowy Muzeum w kwocie zł. 100.000.—. Jakkolwiek obie te sumy są niewielkie w porównaniu do naszych chęci, to jednak wierzę niezłomnie, staną się one zaczątkiem, około którego skupią się wysiłki nietylko Pana Prezydenta miasta, który niedawno składał nam w tym kierunku piękną deklarację, ale także całego społeczeństwa a przede wszystkim całej Rady.

Drugą zapowiedź poważniejszej akcji inwestycyjnej widzimy w § 152 b. przewidującym sumę 300.000 — zł. na budowę ulic. Podkreślanie wagi tej kwestji uważam w tem gronie za zupełnie zbyteczne a chciałbym tylko wypowiedzieć życzenie by gminie udało się te zamierzenia zrealizować.

Przemawiając w zeszłym roku w dyskusji budżetowej pozwoliłem sobie wskazać na dwa szczęśliwe momenty w historii administracji finansowej miasta Krakowa — na fakt że gmina umiała przez najgorsze nawet okresy porozumieć się zawsze ze wszystkimi swoimi wierzycielami tak, iż nie było mowy o jakichkolwiek protestach, a tem mniej skargach czy procesach — oraz fakt regularnej wypłaty poborów urzędniczych. Przez obie te kwestje potrafiła Gmina szczęśliwie przepłynąć również w roku ubiegłym. Napawa Nas to uzasadnioną dumą ale zarazem stwarza i dla gminy niełatwy obowiązek bronienia tej swojej pozycji na przyszłość. Wierzę, iż ten obowiązek znajdzie pełne zrozumienie u wszystkich organów Gminy.

Jest w modzie od pewnego czasu opatrywać każdy budżet przymiotnikiem mającym go krótko charakteryzować. Nasz zeszłoroczny budżet nazwaliśmy budżetem przetrwania — budżet tegoroczny warszawski nazwano kryzysowym — budżet Bydgoszczy nazwał własny prezydent budżetem wegetacji! Jak ja mam Państwu scharakteryzować krótko nasz budżet? Jest on wszak niewątpliwie bardzo oszczędny ale chcemy w nim widzieć także zadatki lepszej przyszłości — sądzę, że mogą go zatem śmiało określić jako budżet walki o lepsze jutro.

W tej myśli mam zaszczyt imieniem Komisji budżetowej przedłożyć Świetnej Radzie wnioski o przyjęcie budżetu m. Krakowa na rok 1933/34.

Następnie Pan Prezydent zawiadamia, że do dyskusji ogólnej zgłosił się Rm. Prof. Kumaniecki, który jednak z powodu choroby nie może osobiście wygłosić swojego referatu, nadesłał go więc na piśmie, wobec czego Pan Prezydent poleca Sekretarzowi Prezydjalnemu P. Drowi Piotrowskiemu odczytanie tegoż.

W referacie tym referent oświadcza, że tegoroczne obrady nad budżetem Gminy miasta Krakowa należy zacząć rozpatrzeniem stosunku skarbowości komunalnej do gospodarki, opartej na budżecie państwowym. Zachodzi bowiem między nimi ścisły wewnętrzny związek, jakkolwiek często niedostatecznie przestrzegany.

Istota tego związku polega przede wszystkim na fakcie, że tak gospodarka, sprawowana przez rząd, jak i gospodarka związków komunalnych składają się razem na gospodarstwo publiczne, wyposażone w daleko posunięte imperium w stosunku do gospodarstw prywatnych. Z tego zaś prawnopublicznego władztwa, opartego na przymusie, wypływają właściwie już logicznie, niejako same z siebie, wszystkie inne charakterystyczne cechy gospodarstwa publicznego. A jeżeli tak jest, to w konsekwencji dochodzi się do drugiego węzła, łączącego z sobą niejako u dołu te dwie gospodarki, a to mianowicie do jednej i tej samej kieszeni podatnika. Obie one składają się na całość związaną z administracją publiczną, sprawowaną co prawda na dwu, kompetencyjnie odgraniczonych, odcinkach, ale przecież tak rząd, jak i samorząd są oba organami Państwa. Nie można przeto skarbowości tych dwu organów traktować bez związku z sobą, każdą z osobna,

jako coś zupełnie odrębnego, bo jedna jest od drugiej zależna.

Każde zatem przerzucenie ze względów budżetowych czy to pewnych funkcji administracyjnych, czy też choćby tylko pewnych wydatków z jednego odcinka na drugi pozostaje zawsze w ramach tej całości, którą te odcinki, razem wzięte, przecież tworzą. Podobne odciążenie budżetu państwowego kosztem budżetów komunalnych lub odwrotnie mogłoby być dopuszczalne tylko wówczas, gdyby przerzucone obciążenie mieściło się w granicach istniejących możliwości budżetowych lub gdyby były do rozporządzenia nowe źródła dochodów zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki skarbowej.

Finanse komunalne w swoich dochodach są silnie związane z dochodami skarbu państwowego z tytułu podatków, bo mamy system udziału względnie dodatków w stosunku do państwowego podatku gruntowego, od nieruchomości, od lokali, od świadectw przemysłowych, od obrotu, od podatku dochodowego, od patentów akcyjnych, od spożycia.

Udział gminy m. Krakowa w państwowym podatku dochodowym i od lokali stanowił według zamknięć rachunkowych w 1930/31 r. 12.54% globalnej kwoty dochodów zwyczajnych, w 1931/32 r. 13.19%, według zaś preliminarza 1932/33 r. 12.57%. Dodatki zaś do innych podatków państwowych wynosiły w tych latach w tym samym stosunku 22.47%, 23.01% i 22.15%. Znaczy to, że nasze dochody zwyczajne, związane z podatkami państwowymi, biorąc przecięcie ostatniego trzechlecia, obracają się w granicach przeszło 35%! Do tego zaś dochodzą dopiero samoistne podatki w wysokości mniej więcej 12.5%.

O ile wpływy z podatków państwowych się zmniejszają, o tyle też z jednej strony ścisają się dochody komunalne i o tyle napewne spadają także dochody z samoistnych danin, no, a w podobnych warunkach chyba na serjo nie można myśleć o tem, by jakieś nowe źródła w tej dziedzinie mogły dać dodatnie wyniki.

Odnośnie gminy m. Krakowa rzecz ta przedstawia się następująco:

1) Ustawa z dnia 11 sierpnia 1923 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747), działająca od dnia 1 lipca 1924 r., odebrała Gminie m. Krakowa możność pobierania samoistnej opłaty od trunków, przez co straciła Gmina rocznie około 600.000 zł., biorąc za podstawę wynik za I. półroczcie 1924.

2) Ustawa z dnia 31 lipca 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 719) w związku z ustawą z dnia 5 lutego 1926 (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 123) zniósła od 1 lipca 1926 r. pobór linowego podatku spożywczego w Krakowie, narażając Gminę na stratę około zł. 1,400.000.

3) Ustawą z dnia 31 VII. 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 720 obniżono opłatę od przeniesienia prawa własności nieruchomości z 4% na 2%; ubytek w dochodach Gminy w roku budżetowym wynosi przeciętnie 350.000 zł.

4) Ustawa z dnia 15 lipca 1925 o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) nakłada na Gminę obowiązek dostarczania kwater stałych dla wojska w czasie pokoju. W budżecie na rok 1932/33 wstawiono w wydatkach zwyczajnych na powyższy cel kwotę zł. 140.000, w dochodach zaś (zwrot

części czynszów za dostarczone kwatery) tylko kwotę zł. 80.000.

5) Ustawą z dnia 22 XII. 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918 zredukowano udział Gminy w państwowym podatku dochodowym z 30⁰/₀ na 15⁰/₀; ubytek roczny Gminy po wejściu w życie tej ustawy wyniósł rocznie około 1,750.000 zł.

6) Ustawą z dnia 2 VIII. 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 550 wprowadzono 8⁰/₀-owy podatek od lokali, z którego Gmina ma połowę t. j. 4⁰/₀ w miejsce dawnego samoistnego gminnego podatku od lokali, wynoszącego 5⁰/₀; ubytek roczny Gminy z tego tytułu wynosi 300.000 zł.

7) Rozporządzenie Tymczasowego Wydziału Samorządowego z dnia 21 grudnia 1926 o poborze specjalnych dopłat na utrzymanie szpitali krajowych w czterech województwach małopolskich na podstawie art. 32 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747); Udział Gminy miasta Krakowa w kosztach utrzymania szpitali krajowych wynosił w roku budżetowym 1931/32 zł. 92.599.

8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1927 r. w sprawie utworzenia Państw. Urzędu W. F. i P. W. oraz Wojewódzkich, Powiatowych względnie Miejskich Komitetów W. F. i P. W. (Monitor Polski z dnia 3 lutego 1927 Nr. 26, poz. 59): Miejski Komitet W. F. i P. W. czerpie dochody między innymi także z subwencji Gminy m. Krakowa, którą do budżetu na rok 1932/33 wstawiono w kwocie 20.000 zł.

9) Na podstawie ustawy z dnia 22 III. 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386) oraz rozporządzenia wykonawczego z dnia 22 VII. 1929 utworzono Wojewódzki Międzykomunalny Związek Opieki Społecznej, którego statut zatwierdzony został uchwałą Województwa z dn. 14 XI. 1929; Gmina miasta Krakowa stawia z tego tytułu do Dz. IX. wydatków zwyczajnych kwotę, stanowiącą 1⁰/₀ wszystkich wydatków zwyczajnych. W budżecie na rok 1932/33 wynosi ta kwota zł. 211.200.

10) Rozporządzeniem Prezydenta Rzpltej Polskiej z 16. III. 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309 i Rozp. wykon. z 16/X. 1930 Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 853) o ewidencji i kontroli ruchu ludności, nałożono na Gminę obowiązek prowadzenia ewidencji i kontroli ruchu ludności, oraz prowadzenie biura meldunkowego. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1/I. 1931 r. Na tej podstawie w Dziale XIII. § 148 budżetu 1932/33 wstawiono osobny kredyt na utrzymanie Miejskiego Urzędu Ewidencji ludności w kwocie 89.920 zł., w Dziale zaś V. dochody preliminowano, jako dochód z opłat w tymże Urzędzie, tylko na 45.000 zł. (Dział V. dochody § 32).

11) Rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 25 VI. 1929 r. Nr. S. F. 4944/3 ustalono niższe stawki procentowe gminnego podatku widowiskowego (według wartości artystycznej i naukowej wyświetlanych filmów); zmniejszenie dochodów gminnych z tego tytułu wynosi rocznie 560.000 zł., tj. więcej niż o połowę dawniejszych dochodów, gdyż obecnie kinematografy wyświetlają filmy, podlegające mniejszej stawce podatkowej.

12) Rozporządzeniem Prezydenta Rzpltej Polskiej z 3 XII. 1930 (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662) nałożono

na Gminę obowiązek wypłacania kierownikom i nauczycielom szkół powszechnych dodatku mieszkaniowego (rozporządzenie wykonawcze z 11/III. 1931 Dz. U. R. P. Nr. 29). Weszło ono w życie z dniem 1/IV. 1931 r. Wydatek z tego tytułu w roku budżetowym 1931/32 wyniósł zł. 228.887.69.

13) Ustawą z dnia 3 II. 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 81) odebrano Gminie, począwszy od dnia 1 IV. 1931, następujące dochody:

a) Opłaty mytnicze od pojazdów mechanicznych; ubytek roczny Gminy z tego tytułu wynosi około 300.000 zł.

b) Opłaty od środków przewozowych mechanicznych; ubytek roczny blisko 40.000 zł.

c) Samoistny podatek gminny od luksusowych środków przewozowych; ubytek roczny również około 40.000 zł.

14) Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby z dnia 19 maja 1920 r. art. 43 (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272). Przez przyjmowanie chorych członków Kasy Chorych do Miejskiego Szpitala epidemicznego po cenach, odpowiadających połowie własnego przeciętnego kosztu utrzymania i leczenia chorego, zwiększyły się wydatki Gminy w roku budżetowym 1931/32 o kwotę 27.731 zł. na utrzymanie szpitala przy Miejskich Zakładach sanitarnych.

15) Ustawą z dnia 10 III. 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 328 przekazano egzekucję administracyjną Urzędowi skarbowym, które ją wykonują od 1 września 1932 r.; opłaty z tytułu prowadzenia egzekucji wynosiły około 150.000 zł.

16) Cała obrona bierna ludności miasta spoczywa obok Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej i Polskiego Czerwonego Krzyża na Gminie na podstawie instrukcji Ministerstwa Spraw Wojskowych. W budżecie na rok 1932/33 wstawiono w wydatkach na powyższy cel łącznie z wydatkiem na szkołę przeciwgazową łącznie kwotę zł. 7.000.

17) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937 ustalono nowe normy podatku od towarów, przywożonych drogami żelaznymi, co spowoduje zmniejszenie roczne dochodu o zł. 239.000.

18) Tem samym rozporządzeniem ustalono normy podatku od przedstawień kinowych przy zmniejszeniu rocznego dochodu o zł. 160.000.

19) Gdyby zamierzone przez Rząd przejęcie wymiaru i poboru podatków od lokali i od nieruchomości doszło do skutku, ubytek dochodu Gminy z powodu straty odszkodowania wyniósłby co do podatku od lokali zł. 36.000, co do podatku od nieruchomości zł. 239.000.

20) Wreszcie dla pewnej całości należy jeszcze wspomnieć, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w okólniku z dnia 19/XI. 1932 Nr. S. F. 11/4/1 zaleciło gminom miejskim, aby za przykładem m. Warszawy obniżyły obecne stawki podatku hotelowego.

Zrozumiałem jest, że Gmina musi w pewnym stopniu współdziałać finansowo w sprawach opieki społecznej, kwaterunku, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, czy w dziedzinie obrony powietrznej i przeciwgazowej. Ale chyba jasną jest rzeczą, że n. p. zniesienie akcyzy bez równoczesnego zatknięcia

zrobionej tem bardzo znacznej wyrwy w dochodach gminy nie da się zmieścić w ramach zasad racjonalnej gospodarki. Budzić musi wątpliwości przerzucenie z jednej strony z państwa na gminę nauczycielskiego dodatku gminnego lub włożenie na nią bardzo skomplikowanej i dlatego też bardzo kosztownej ewidencji i kontroli ruchu ludności i to w obu wypadkach bez pytania, skąd na to wziąć pieniądze, a z drugiej strony odebranie jej egzekucji administracyjnej i pozbawienie gminy temsamem dochodu z tytułu opłat egzekucyjnych.

W świetle cyfr zamknięć rachunkowych i budżetów Gminy, widać, jak bardzo trudną jest rzeczą włodarzyć dzisiaj takiemu miastu, jak Kraków. Temsamem płynie stąd nakaz i obowiązek dla Rady Miejskiej, by stanąć u boku Prezydjum Miasta, zespolić wszystkie swe siły z jego wysiłkami i pomagać mu w spełnieniu ważnych a trudnych zadań dla dobra Gminy. W tem zapewnieniu zechce Prezydjum Miasta widzieć najlepsze uznanie dla swej dotychczasowej owocnej pracy.

W toku dalszej dyskusji zabiera głos Rm. T. Epstein, który nawiązuje do słów zawartych w odczytanym referacie, że nietylko w przeszłość, ale i w przyszłość patrzeć nam należy i apeluje do Prezydjum, aby dążyło do popierania przemysłu i handlu i nie odstraszało go drobiazgowymi przepisami i ograniczeniami, aby wpoilo tę zasadę swoim podległym zakładom komunalnym, które w pierwszej linii powinny dążyć do przyciągania przemysłu do Krakowa, dając mu tanią energię elektryczną, gaz i t. p.

Rm. Dr. Kessler oświadcza imieniem swoim, jak i Grupy Pracy Gospod., że uznaje za realny i trafnie ujęty przedłożony preliminarz budżetowy, który posiada dosyć znaczną część pozycji opancerzonych i pod tym względem przedstawia się korzystniej od budżetów innych wielkich miast w Polsce.

W końcu zabiera głos Rm. K o s t r z e w s k a, która porusza sprawę opieki społecznej, w szczególności opieki nad dzieckiem, gdzie jest bardzo wiele do zrobienia, gdyż według obliczeń jest w Krakowie dziesięć tysięcy dzieci, które wymagają opieki ze strony odnośnych zakładów opiekuńczych. Zauważa również, że powinna nastąpić przebudowa zakładów opieki zamkniętej na korzyść zakładów opieki otwartej.

Na tem posiedzenie przerwano i odroczone obrady do dnia następnego.

Dnia 28 marca 1933 r.

DYSKUSJA SZCZEGÓŁOWA.

Wydatki zwyczajne.

Dział I. Administracja ogólna.

W zastępstwie chorego Rm. Prof. Kumanieckiego Rm. Dr. Langrod referuje Dział I. i wnosi o przyjęcie.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Gertler, który z uznaniem podnosi wprowadzone przez Zarząd miasta reformy zmierzające do usprawnienia gospodarki miejskiej i niesienia ulgi obywatelowi przez umniejszanie podatków. Podkreśla dalej dobrą wolę obydwu nowych prezydentów miasta, którzy w pracę swą wielką tknęli nowego ducha, zaprowadzając w całej administracji ład i przyczyniając się do potanienia całej administracji miejskiej.

W końcu zwraca się do Prezydjum z apelem, aby z uwagi na mającą wejść w życie nową ustawę samorządową, spowodowało utworzenie się odpowiedniej komisji, któraby się zajęła sprawą nowej ordynacji wyborczej i przypomina, aby w razie zamachu na umniejszenie obszaru województwa krakowskiego, a co zatem idzie, unieruchomienia Zagłębia węglowego i podcięcia przemysłu i handlu w Krakowie, Prezydjum energicznie się temu przeciwstawiało.

Rm. Inż. Rolle wyjaśnia Rm. Dr. Gertlerowi, że sprawa wyboru komisji dla opracowania ordynacji wyborczej jest o tyle nieaktualna, że według ustawy nie dzisiejszej Rady m. będzie słuchana opinia, lecz tej, która zostanie wybrana na podstawie wyborów.

Dział I. uchwalono.

Dział II. Majątek Komunalny.

Rm. Inż. Drobnik referuje Dział II. i wnosi o przyjęcie tego działu bez zmian.

Dział II. uchwalono.

Dział III. Przedsiębiorstwa komunalne.

Rm. Inż. K. Cybulski wnosi o przyjęcie tego działu.

Dział III. uchwalono.

Dział IV. Spłata długów.

Rm. Dr. Kannenberg referuje Dział IV i wnosi o przyjęcie.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Gwiazdomorski, który zgłasza następującą rezolucję: „Rada miasta wzywa Prezydjum miasta do zbadania, czy sprawa przerachowania i spłaty pożyczek, zaciągniętych w Powsz. Austriackim Zakładzie Kredyt. Ziemskim we Wiedniu, a wymienionych w budżecie miejskim Dział IV. § 15, poz. a, nie mogłaby obecnie być ostatecznie załatwiona“.

Referent udziela wyjaśnień Rm. Dr. Gwiazdomorskiemu, poczem następuje głosowanie.

Dział IV. uchwalono.

Odnosnie do rezolucji Rm. Dr. Gwiazdomorskiego Pan Prezydent oświadcza, że zostanie ona w swoim czasie wzięta pod rozwagę.

Dział V. Drogi i place publiczne.

Rm. Inż. Skarżeński referuje Dział V i wnosi o przyjęcie tego działu bez zmian.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Krause, który kładzie nacisk na poprawienie komunikacji w mieście przez usprawnienie komunikacji tramwajowej i autobusowej, potanienie biletów oraz wykombinowanie takich biletów, które możnaby używać do jazdy tramwajem i autobusem równocześnie. W końcu proponuje uruchomienie prowizorycznego toru tramwajowego między ul. Karmelicką a Wolską, gdzie mieści się szereg zakładów naukowych, który ułatwiłby uczącej się w tych Zakładach młodzieży tak przykre dotychczas warunki komunikacji.

Rm. Ruppert podnosi lojalność Budownictwa m., które urządzi coraz większą ilość zieleńców, dba o skrapianie ulic i nie używa już wapienia do nawierzchni ulic, przez co podnosi się stan zdrowotny ulic i dróg, a w końcu wnosi o zburzenie Wikarówki, która stanowi

bardzo niebezpieczny punkt przy żywym ruchu komunikacyjnym, a przytem zasłania piękny gotyk kościoła N. Marii Panny.

Rm. Dr. Beaupré wnosi o poprawienie nawierzchni ul. św. Tomasza i św. Jana.

Pan Wiceprezydent Ostrowski wyjaśnia w sprawie Wikarówki, że obecnie wpłynęły do Magistratu nowe plany dotyczące przebudowy Wikarówki, z których wynika, że Zarząd kościoła N. M. P. godzi się na obcięcie Wikarówki o jeden metr oraz na zburzenie dobudówki zasłaniającej żebra gotyckie na kościele. Plany te uzyskały poparcie Ministerstwa Oświaty oraz konserwatora zabytków Krakowa.

Dział V. uchwalono.

Dział V a. Pomiary i plany rozbudowy miasta.

Referent Rm. Skarżeński wnosi o uchwalenie działu V a.

Dział V a uchwalono.

Dział VI. Oświata.

Rm. Dr. Gwiazdomorski referuje Dział VI. i wnosi o uchwalenie bez zmian.

W dyskusji zabiera głos Rm. Stempel, który przedkłada następującą rezolucję: „Uprasza się Prezydium miasta, aby przyszło z pomocą materjalną następującym zakładom szkolnym, a to:

„Talmud Tora“ przy ulicy Estery 6,

„Bes Safer Iwri“ przy ul. Podbrzezie,

„Jesoda Hotora“ przy ul. Dietłowskiej (Pawilon Astorji),

„Bes Jakow“ przy ul. św. Stanisława i Augustjańskiej 30,

„Cheder Iwri“ przy ul. Miodowej 10.

przez dostarczenie bezpłatnego, względnie taniego opału, przyznanie zniżek cen prądu, bezpłatnego dostarczania wody z wodociągu miejskiego oraz przez umorzenie tym zakładom zaległych należności za wodę już pobraną“.

Rm. Dr. Langrod stawia odnośnie do W. S. H. następujący wniosek: „Wyższe Studium Handlowe w Krakowie, mające w myśl art. 1 swego statutu, zatwierdzonego przez P. Ministra W. R. i O. P. reskryptem z 10 III. 1927 N. IV. S. W. 2359/27 charakter szkoły akademickiej, udziela swym absolwentom dyplomów, które w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 8 XI. 1929 Dz. U. R. P. Nr. 78 z 23 XII. 1929 uprawniają do osiągnięcia stanowiska urzędniczego I-szej kategorii w państwowej służbie cywilnej.

Egzamin dyplomowy odbywający się na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez P. Ministra W. R. i O. P. z 1 VII. 1927 Nr. IV. SW. 6490/27 po uzyskaniu świadectwa dojrzałości i ukończenia 3-letniego studjum w W. S. H. i uzyskaniu tamże absolutorjum z przepisaniemi egzaminami, obejmuje egzamin i pracę dyplomową z jednego z następujących kierunków: gospodarki samorządowej, pedagogiczno-dydaktycznego, handlu towarowego, organizacji handlu, księgowości i arytmetyki handlowej, geografji gospodarczej, towaroznawstwa, ekonomji społecznej etc.

Począwszy od roku naukowego 1928/1929 na W. S. H. wprowadzono osobną specjalizację w postaci studjów samorządowych według wskazań Dep. Samorządowego

M. S. Wewn. Na studjum samorządowym, prócz ogólnego wykształcenia handlowego, prawniczego i technicznego absolwenci nabywają wiadomości specjalne z zakresu gospodarki samorządowej, jak kierunki administracji samorządowej, prawo gospodarcze, kredyt komunalny, higienę społeczną, problemy rolnicze, weterynaryjne, spółdzielcze w zakresie samorządu etc., uzupełniając je w proseminarium i seminarjum, ze szczególnem uwzględnieniem robót publicznych w samorządach (sprawy komun.-budowlane, rozbudowy miast, wodne i elektryfikacyjne).

Tak wszechstronny program studjum samorządowych uzasadnia nabycie wykształcenia na W. S. H. w zakresie przewidzianym programem studjów, za wystarczające do nadania w służbie gminnej dyplomowanym absolwentom tej uczelni charakteru służbowego urzędników I-szej kategorii. Skoro zaś wszystkie urzędy i przedsiębiorstwa państwowe oraz samorządy powiatowe i wojewódzkie takie prawa absolwentom tym nadają, to niema powodu, by identyczny stan rzeczy nie miał miejsca w Magistracie m. Krakowa, zwłaszcza, iż naturalną powinnością Gminy jest popieranie uczelni na jej obszarze istniejących, zgodnie z kierunkiem wytkniętym w programowem przemówieniu Pana Prezydenta miasta: popierania szkolnictwa miejscowego na wszystkich jego stopniach.

Ponieważ Magistrat m. Krakowa dla braku odpowiedniej uchwały Rady miejskiej absolwentom W. S. H. nie nadaje dotąd praw urzędników I-szej kategorii, a wedle art. 5 przepisów służbowych pracowników Gminy st. kr. m. Krakowa zaliczanie zakładów naukowych do wyższych w rozumieniu tych przepisów jest rzeczą Rady miejskiej, której uchwała ma być powzięta na wniosek Prezydenta, wnioskodawcy wnoszą:

Rada miejska uchwali:

„Uprasza się Pana Prezydenta miasta, by w uwzględnieniu powyższych motywów przedstawił Radzie miejskiej wniosek o uznanie Wyższego Studium Handlowego w Krakowie, ze szczególnem uwzględnieniem jej kierunku samorządowego, za wyższy zakład naukowy, w rozumieniu art. 5 przepisów służbowych pracowników Gminy st. kr. miasta Krakowa“.

Po skończonej dyskusji Pan Prezydent miasta podaje pod głosowanie dział VI.

Dział VI. uchwalono.

Co do rezolucji PP. Rm. Stempla i Dra Langroda, Pan Prezydent wnosi, aby obie rezolucje przedłożył Sekcji IV. do rozważenia.

Rada m. wniosek ten uchwałała.

Dział VII. Kultura i sztuka.

Rm. Dr. Gwiazdomorski referuje dział VII. i wnosi o uchwalenie następującej rezolucji odnośnie do Muzeum Przemysłowego Miejskiego:

„Rada miasta wzywa Prezydium miasta, aby przedłożyło szczegółowe wnioski w sprawie unormowania rozdziału dotychczasowej działalności M. Muzeum Przemysłowego na „Kino-Muzeum“ i „Muzeum Przemysłu artystycznego“. Co do wojewódzkiego Instytutu rzemieślniczo-przemysłowego Rada miasta uzależnia na przyszłość wysokość subwencji oraz świadczeń rzeczowych od wysokości corocznych subwencji rządowych, zastrze-

gając sobie wobec znacznych świadczeń, dotychczasowy wpływ w zarządzie Instytutu“.

Następnie Referent stawia wniosek, aby Towarzystwu miłośników historii i zabytków Krakowa (§ 44, poz. g) podnieść preliminowaną kwotę Zł. 3.000.— o Zł. 1.000.—, natomiast obciąć pozycję „c“ i „j“ po Zł. 500.—.

Wreszcie Referent apeluje do Zarządu miasta, aby z jednej strony pielegnowało dorobek kulturalny Krakowa, a z drugiej przyczyniało się do gospodarczego rozwoju miasta przez popieranie ruchu budowlanego oraz przemysłu i handlu.

W toku dyskusji zabiera głos Rm. Prof. Jarocki, przypominając sprawę uporządkowania Gł. Rynku i Placu Szczepańskiego. Następnie uprasza Prezydium miasta o poczynienie kroków celem uświetnienia obchodu Wita Stwosza i wydanie w porozumieniu z Komitetem obchodowym publikacji poświęconej pracom Wita Stwosza. Wkońcu zwraca się z prośbą, aby przy zakupach dzieł sztuki do Muzeum Zarząd miasta uwzględniał w większej mierze niż dotychczas, sztukę współczesną.

Rm. Inż. Rolle proponuje, aby na konserwację Kopca Kościuszki przyznać kwotę Zł. 500.— z poz. 42 „Zabytki i pomniki“ i popiera wniosek Rm. Dra Gwiazdomorskiego o powiększenie subwencji dla Tow. miłośników historii i zabytków m. Krakowa.

Wiceprezydent Ostrowski oświadcza w imieniu Pana Prezydenta m. Dra Kaplickiego, że tenże zgadza się na wniosek Rm. Dra Gwiazdomorskiego, aby podwyższyć subwencję w § 44 „g“ ze Zł. 3.000.— na Zł. 4.000.—, ale sprzeciwia się równocześnie wnioskowi o obniżenie subwencji Tow. popierania muzyki i śpiewu o Zł. 500.— oraz Tow. „Krakowski Teatr Żydowski“ o Zł. 500.—, następnie zgadza się na propozycję Rm. Inż. Rollego, aby do kwoty Zł. 2.250.— § 42 „Zabytki i pomniki“ dopisać kwotę Zł. 500.— na konserwację Kopca Kościuszki, zaś brakującą łączną kwotę Zł. 1.500.— dopisuje w dziale „Dochody zwyczajne“ Dział XI. § 61 „Grzywny“.

Referent Rm. Dr. Gwiazdomorski odczytuje dodatkowo następującą rozsolucję komisji budżetowej z prośbą o uchwalenie:

„Rada miasta wzywa Prezydium miasta do przedłożenia regulaminu Funduszu Budowy Muzeum Narodowego w Krakowie w zakresie opartym na postanowieniach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 6 grudnia 1932 r. Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 71 i 72 z tem, że źródłem zasilania tego funduszu mają być:

a) wpływ Towarzystwa popierania Budowy Muzeum Narodowego,

b) coroczne dotacje Kumun. Kasy Oszczędności m. Krakowa.

c) dotacje Gminy m. Krakowa ze sprzedaży gminnych parcel budowlanych, gotowych pod zabudowę w granicach corocznie przez Radę miejską ustalić się mających“.

Pan Prezydent podaje pod głosowanie obydwie rezolucje Referenta Dra Gwiazdomorskiego.

Rada miasta rezolucje te uchwaliła.

Następnie Pan Prezydent przystępuje do głosowania nad działem VII.

Dział VII. uchwalono.

Dział VIII. Zdrowie publiczne.

Referent Rm. Dr. Korolewicz referuje dział VIII. i stawia wniosek o przyjęcie działu VIII. bez zmian.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Topolnicki, który na wstępie podkreśla sprawność sanitariatu miejskiego, który za swoją wydatną i pożyteczną pracę w ciągu całego roku zasłużył sobie na pochwałę. Następnie porusza sprawę wybudowania dodatkowych pawilonów dla gruźliczo chorych, oraz niedostatecznej ilości Łaźni miejskich i braku zieleńców przeznaczonych na zabawy dla dzieci w parkach krakowskich.

Dział VIII. uchwalono.

Dział IX. Opieka społeczna.

Referent Rm. Kostrzewska referuje dział IX. i wnosi o przyjęcie tego działu.

W dyskusji zabiera głos Rm. Bobrowska, która przedkłada następującą rezolucję: „Wyodrębnia się pod względem osobowym i rzeczowym w łonie Wydz. VI. Magtu. „Referat Opieki nad dzieckiem i młodzieżą“ w ten sposób, iż winien on być poruczony specjalnemu referentowi wyznaczonemu przez Pana Prezydenta miasta na wniosek sekcji IV. i VI. R. m.

Tworzy się w łonie Sekcji VI. stałą komisję radziecką dla spraw opieki nad dzieckiem i młodzieżą, jako stale obradujący organ w zakresie spraw poruczonych powyższemu referentowi przy współdziałaniu z sądami dla nieletnich, wedle rozdz. 2 ks. IX. K. p. K. Szczegóły organizacyjne przekazuje się dla opracowania sekcjom IV. i VI.“.

Rm. Dr. Steinberg przedkłada następującą rezolucję:

1) „Rada miasta zwraca się do Prezydium miasta z apelem o roztoczenie szczególnej opieki nad rozpowszechnieniem we wszystkich dzielnicach miasta ogródków Jordanowskich, przez udzielenie Wojewódzkiemu Komitetowi przy Urzędzie Zdrowia Publicznego stosownych miejsc na te ogródki z altanami lub cienistemi drzewami i zaopatrzonych w wodę oraz przeznaczenie siły fachowej.

2) Rada miasta zwraca się do Prezydium miasta o wpłynięcie na członków reprezentujących Gminę Krakowską w Wojewódzkim Międzykomunalnym Związku Opieki Społecznej, aby wpłaty roczne m. Krakowa w kwocie Zł. 183.222, użyte zostały przez ten Związek przede wszystkim na wybudowanie i utrzymywanie Domu Pracy przemysłowej w Krakowie dla Krakowa i Województwa Krakowskiego.

3) Rada m. Krakowa zwraca się do Prezydium m. aby w uznaniu odrębnego Żłóbka dla dzieci żydowskich i osobnej Bursy Centralnej dla kształcących się w zawodach dziewcząt żydowskich, na te cele wstawiło w budżecie przyszłorocznym stosowne kwoty“.

Po dyskusji Pan Prezydent proponuje odesłać wniosek Rm. Bobrowskiej i Rm. Dra Steinberga do Sekcji IV. i VI.

Rada miasta propozycję tą uchwała.

Następnie Pan Prezydent przystępuje do głosowania nad działem IX.

Dział IX. uchwalono.

Dział X. Popieranie rolnictwa.

Referent Dyr. Krzyżanowski przedkłada dział X. do uchwały R. m.

Dział X. uchwalono.

Na tem posiedzenie przerwano i odroczone obrady do dnia następnego.

Dnia 29 marca 1933 r.

Dział XI. Popieranie przemysłu i handlu.

Referent Rm. Dr. Radzyński po wygłoszeniu szczegółowego referatu wnosi o przyjęcie działu XI.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Kuhn, który przedkłada następującą rezolucję: „Łącznie z dyskusją budżetową Rady miasta Krakowa, reprezentanci Kupiectwa krakowskiego godzą się na zmniejszenie budżetu w dziale popierania przemysłu i handlu, uznając je lojalnie jedynie jako konieczność obecnej ciężkiej sytuacji miasta.

Równocześnie atoli upraszają Świetne Prezydium o poparcie ich słusznych żądań w kierunku zrównania krzywdzącej, niesprawiedliwej, a gospodarczo nieuzasadnionej wyższej taryfy opłat za prąd elektryczny od lokali handlowych z taryfą ogólnie obowiązującą i nie wątpią, że problem ten przy przychylnem stanowisku jakie zajął Pan Prezydent wobec Delegacji Krak. Kupiectwa przyjętej w tej sprawie — w tym roku będzie wreszcie załatwiony pomyślnie“.

W odpowiedzi na powyższą rezolucję, Pan Prezydent Kaplicki nadmienia, że uznaje słuszność wysuniętego żądania, że względu jednak na to, że naraz tego zmienić się nie da, postara się z czasem — w zgodzie z interesami Gminy krzywdę tę wyrównać.

Dział XI. uchwalono.

Dział XII. Bezpieczeństwo publiczne.

Referent Rm. Dr. Krzetuski wygłasza szczegółowy referat i wnosi o przyjęcie działu XI. bez zmian.

Dział XII. uchwalono.

Dział XIII. Różne.

W zastępstwie Rm. Dr. Tillesa, wygłasza Dyr. Krzyżanowski referuje dział XIII. i wnosi o przyjęcie działu XIII.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Goetel, który podnosi z uznaniem kilka pozytywnych kroków naprzód, jakie zrobiono dla poparcia turystyki w Krakowie, a to wybudowanie Domu Wycieczkowego, utworzenie Biura Propagandy m. Krakowa, otwarcie lokalu wystawowego przy ul. Rajskiej. Jest to jednak słaby początek w stosunku do niezmiernego znaczenia, jakie ma Kraków w Polsce i do tego, jakie dochody może dać turystyka dla Krakowa. Dla podniesienia turystyki m. Krakowa należałoby: doprowadzić do stanu idealnego ulice śródmieścia, gościńce dla samochodów, uregulować komunikację autobusową i tramwajową, oraz kwestję taryfy tych jednostek lokomocji łącznie z dorozkarską, uregulować kwestję cen w restauracjach przez stworzenie tanich barów, popierać sport, udzielać subwencji na zjazdy i obchody, ściągać do Krakowa imprezy międzynarodowe itp.

W końcu Rm. Dr. Goetel stawia następujący wniosek: „Uważając popieranie turystyki za nader ważne dla rozwoju Krakowa, Rada miejska zwraca się do Prezydium miasta z prośbą o:

1) stałą pieczęć nad rozwojem i rozbudową biura propagandy Krakowa,

2) poczynienie kroków w kierunku jak najszybszej realizacji corocznego wyścigu samochodowego dookoła Błoń“.

Rm. Epstein popiera wywody Dra Goetla i proponuje, aby stworzyć Polski Związek Turystyczny, któryby zajął się szczerze propagandą turystyki w Krakowie, oraz aby zorganizować pociągi turystyczne np. ze Lwowa do Krakowa, z Poznania, bo to przyniesie miastu pewien dochód, w końcu proponuje wystarać się o to, aby na legitymacjach turystycznych miasto Kraków figurowało jako punkt turystyczny.

W odpowiedzi na powyższą rezolucję Dra Goetla i propozycję Rm. Epsteina Pan Prezydent przyrzeka dokładne rozpatrzenie tychże, zwłaszcza budowy toru wyścigowego.

Dział XIII. uchwalono.

Wydatki Nadzwyczajne.

Referent Dyr. Krzyżanowski podaje do wiadomości iż w dziale XIII. Wydatków nadzwyczajnych wstawia się nową pozycję, a to Zł. 180.000— na oprocentowanie i spłatę pożyczki zaciągniętej się mającej z powodu przemianowania Spółki „Caro“ na Miejską Kasę Targową. Na pokrycie tego wydatku nadzwyczajnego wstawia się do budżetu IV. „Dochody Nadzwyczajne“ kwotę Zł. 180.000— tj., pożyczkę zaciągniętą się mającą podwyższa się o tę kwotę. Inne działy „Wydatków nadzwyczajnych pozostają bez zmian“.

Rada miasta wszystkie działy Wydatków Nadzwyczajnych uchwaliała.

Dochody Zwyczajne.

Rm. Dr. Radzyński stawia wniosek o przyjęcie wszystkich działów Dochodów zwyczajnych, z wyjątkiem Podatków i zakładów komunalnych, en bloc.

Rada miasta Dochody Zwyczajne uchwaliała.

Dział VIII. Udział w podatkach państwowych

i

Dział IX. Dodatki do podatków państwowych.

Referent Rm. Dr. Gross po wygłoszeniu referatu o podatkach zawartych w dziale VIII. i IX. porusza kwestję Banku akceptacyjnego i stawia następującą rezolucję:

1) „Uprasza się Pana Prezydenta, by poczynił starania, ażeby działalnością Banku akceptacyjnego objęte zostały także miasta i by przytem Gminie krakowskiej przyznano odpowiednie kredyty inwestycyjne.

2) Uprasza się Pana Prezydenta, by poczynił odpowiednie starania w celu zapewnienia Gminie krakowskiej z Funduszu Pracy odpowiednich kredytów dla zatrudnienia bezrobotnych“.

W dyskusji zabiera głos Rm. Dr. Krzetuski, który twierdzi, że podatek obrotowy i przemysłowy ciąży bardzo na życiu gospodarczym miasta i należy dążyć do

stopniowego zniesienia go. W tym celu stawia następującą rezolucję:

„Rada miasta uchwali: „Uprościć Pana Prezydenta miasta, aby łącznie z parlamentarnym zastępstwem miasta Krakowa i innych miast Polski, przedstawił Rządowi konieczność reformy podatku przemysłowego w tym kierunku, aby inicjatywę prywatną zachęcić do żywej działalności“.

Rm. Dr. Steinberg przedkłada następujący wniosek:

1) Rada miasta wita z uznaniem niżenie podatku hotelowego z 20⁰/₀ na 15⁰/₀ w interesie rozwoju ruchu turystycznego i daje wyraz zapatrywaniu, że należy zaniechać odnośnie do nieruchomości miejskich dalszego obciążenia ich świadczeniami publicznymi w interesie utrzymania tego ważnego źródła dochodów gminnych i państwowych, w szczególności ściąganie podatku od nieruchomości w razie próżnostania i od czynszów nieściągalnych w obecnej krytycznej sytuacji finansowej nieruchomości miejskich zdolne podważyć ekonomiczną podstawę tychże i grozi im ruiną.

2) Rada miasta zwraca się z apelem do Prezydium miasta w trosce o rozwój ruchu budowlanego i sytuacji nieruchomości miejskich w przyłączonych dzielnicach, aby w jaknajszyszym tempie wykonywano postanowienia i warunki objęto układami zawartymi z dzielnicami podmiejskimi z okazji przyłączenia tychże do Wielkiego Krakowa, przez rozszerzenie sieci rurociągu wodociągu miejskiego i rozwój środków komunikacyjnych.

3) Rada miasta zwraca się do Prezydium miasta z apelem wobec wykazania nadwyżki budżetowej Zakładów Wodociągów miejskich w kwocie Zł. 101.143.— o podwyższenie ryczałtu na głowę i dobę mieszkańca z 50 litrów na 75 litrów wody, jako postulatu przyrzeczonego, a ważnego ze względów kulturalnych i sanitarnych.

4) Rada miasta zwraca się do Prezydium miasta z apelem o jaknajszysze powołanie przewidzianej w myśl uchwały sekcji skarbowej i prawniczej, komisji dla skodyfikowania zasad prawnych, na których wedle obecnego stanu ustawodawstwa opiera się pobieranie podatku względnie opłaty wodociągowej.

5) Rada miasta uprasza Pana Prezydenta miasta o zarządzenie, aby wszystkie wnioski odesłane w toku posiedzeń budżetowych do odnośnych sekcji, zostały ogłoszone i umieszczone w sprawozdaniu Dziennika Rozporządzeń i uchwał Rady miasta z obrad nad budżetem miejskim, oraz aby do 3-ch miesięcy znalazły się na porządku obrad tych sekcji“.

Odnosnie do podatku od lokali Rm. Stempel przedkłada następującą rezolucję: „Uprasza się Prezydium m. o zarządzenie — w porozumieniu z władzami skarbowymi — ponownego przeprowadzenia oszacowania mieszkań i lokali dla wymiaru podatku od lokali i od nieruchomości, przy których wartość czynszowa w czasie od 1. stycznia 1931 została podwyższona, przy uwzględnieniu zmian cen in minus — zaszłych w międzyczasie na rynku mieszkaniowym“.

Rm. Dr. Kannenberg kwestjonuje słuszność kompetowania o pomoc Banku akceptacyjnego, skoro jest wiadomem, że fundusze tego Banku przeznaczone są wyłącznie dla podniesienia rolnictwa, które nie będąc, w porównaniu do kupiectwa, czy przemysłu, nigdy zorganizowanem, upada coraz bardziej i dlatego Rząd pragnie mu przyjść z pomocą.

Rm. Inż. Freund twierdzi, że posiada informacje, że Gmina m. Krakowa mogłaby uzyskać większe fundusze od Funduszu Pracy i stawia z tego powodu następującą rezolucję: „Uprasza się Pana Prezydenta miasta o porozumienie się z Funduszem Pracy, celem uzyskania kredytu na budowę toru wyścigowego“.

Rm. Inż. Rolle kwestjonuje wniosek Rm. Stempla, jako niedający się przeprowadzić w obecnym czasie, zaś co do wniosku Rm. Dra Grossa proponuje do jego wniosku dodać przyczepkę w formie następujących słów: „Uprasza się Pana Prezydenta miasta, aby poczynił starania u Rządu, by analogicznie do ustawy o Banku akceptacyjnym opracował ustawę o pomocy dla przemysłu, handlu i własności nieruchomości“.

Rm. Dr. Gwiazdomorski popiera wniosek Rm. Stempla i proponuje odesłanie go do Sekcji skarbowej.

Po wyjaśnieniach udzielonych przez Rm. Dra Grossa, Rada miasta uchwała odesłać wszystkie złożone do tego działu rezolucje do odnośnych sekcji do rozpatrzenia, natomiast wniosek Referenta z poprawką Rm. Inż. Rollego, Prezydium do załatwienia.

Dział VIII. i IX. uchwalono.

Budżet przedsiębiorstw komunalnych. Wodociągu, Elektrowni i Gazowni.

Referent Inż. Cybulski zaznacza, że budżety wszystkich tych trzech zakładów są nieelastyczne i w zasadzie mało się różnią od budżetów zeszłorocznych i posiadają bardzo skromne fundusze odnowienia, co nie powinno mieć dalej miejsca ze względu na charakter tych zakładów. Uważa, że charakter użyteczności tych zakładów powinien stać na pierwszym miejscu, a dochodowość na drugim, podczas, gdy jest odwrotnie. Odnosnie do polityki taryfowej tych zakładów zaznacza Referent, że np. elektrownia posiada najniższą taryfę prądową w Polsce, a pozatem ma narzucone przez Rząd opusty taryfowe, dlatego trzeba być ostrożnym przy ustalaniu zniżki tejże. Na korzyść tychże zakładów stwierdza również, że pracują one pod założeniem dawania jak największych dochodów, że same za siebie płacą długi, a prócz tego dają jeszcze Gminie zyski. Zakłady te zanadto pozostawione są same sobie i dlatego należy zaprojektować sposób lepszego ich rozwoju. Gazownia, mająca groźnego konkurenta w Elektrowni, powinna wzmocnić propagandę gazu, pozatem obydwie te zakłady powinny trzymać się systemu jednania sobie konsumentów przez odpowiednie reklamowanie, pouczanie i ułatwianie konsumentowi korzystania z tak kulturalnych dóbr, jakimi są elektryczność i gaz.

Wkońcu pan Referent prosi o uchwalenie wszystkich 3 budżetów bez zmian.

Rada miasta budżety te uchwaliała.

Budżety: Rzeźni m., M. Zakładów Ceramicznych, M. Zakładów Aprowizacyjnych i Zakładu czyszczenia miasta.

Na wniosek Rm. Merza Referent Rm. Dr. Radzyński zostaje zwolniony od wygłoszenia referatu.

W dyskusji zabiera głos Rm. Inż. Wierzchowski, który proponuje reorganizację M. Zakładów Ceramicz-

nych, które pochłaniają wielkie sumy na administrację i czynsz za lokale, a zysk minimalny.

W odpowiedzi na propozycję Inż. Wierzchowskiego Pan Prezydent nadmienia, że kwestja ta będzie wzięta pod rozważenie, a następnie poddaje pod głosowanie wszystkie cztery działy.

Rada miasta działy te uchwaliła.

Budżety: Miejskich Zakładów Sanitarnych, Miejskiego Żłóbka, M. Zakładu Wychowawczego dla chłopców, M. Zakładu Wychowawczego dla dziewcząt, M. Domu 'Starców pod wezw. św. Anny, M. Schroniska dla bezdomnych im. Br. Alberta, oraz M. Schroniska dla bezdomnych rodzin, na wniosek Rm. Dra Merca uchwalono en bloc.

Wobec wyczerpania całego materiału, Dyr. Krzyżanowski przedłożył Radzie miejskiej następujący wniosek do uchwały: Świetna Rado Budżet administracyjny na rok 1933/34 w formie ustalonej przez Komisję budżetową wynosi:

w wydatkach zwyczajnych	Zł. 18,505.405.—
w dochodach zwyczajnych	„ 18,506.852.—
nadwyżka	Zł. 1.447.—
w wydatkach nadzwyczajnych . . .	Zł. 6,331.946.—
w dochodach nadzwyczajnych . . .	„ 6,334.413.—
nadwyżka	Zł. 2.467.—

Ogólny wynik budżetu administracyjnego:

nadwyżka budżetu zwyczajnego	Zł. 1.447.—
nadwyżka budżetu nadzwyczajnego . . .	„ 2.467.—
razem	Zł. 3.914.—

Zestawienie poszczególnych działów zarówno wydatków, jak i dochodów znajduje się na str. 132—133.

Zestawienie ogólnych kwot budżetów przedsiębiorstw komunalnych podano na str. 198—199.

Obecne położenie gospodarce znalazło pełny wyraz w przedłożonym preliminarzu, wydatki bowiem zwyczajne budżetu administracyjnego zmniejszyły się o kwotę Zł. 2,822.100.— w porównaniu z budżetem na rok 1932/33.

Obciążenie podatkowe na głowę mieszkańca w bieżącym roku administracyjnym wynosi Zł. 40.—, w roku ubiegłym Zł. 45.16.

Wydatki zwyczajne budżetu administracyjnego rozkładają się na mieszkańców miasta w stosunku Zł. 81.69 na głowę; w roku ubiegłym stosunek ten wynosił Zł. 96.39.

Liczba mieszkańców w tym czasie wzrosła z 221.260 na 226.534.

Rada miasta raczy uchwalić:

1) zatwierdza się przedłożone budżety: administracyjny, przedsiębiorstw komunalnych oraz szpitali i zakładów opiekuńczych,

2) przyznaje się pracownikom miejskim 15% dodatek komunalny na rok budżetowy 1933/34,

3) opodatkowani w mieście Krakowie uiszczą będą podatki i opłaty wyszczególnione w odpowiednich działach dochodów zwyczajnych,

4) Gmina miasta Krakowa pobierać będzie w roku 1933/34 stałą opłatę wodociagową w wysokości 5%

czynszu podstawowego, ustalonego dla wymiaru podatku od nieruchomości,

5) upoważnia się Prezydenta miasta do przeniesienia kredytów zamieszczonych w budżecie (virement), w granicach jednego i tego samego paragrafu (z pozycji na pozycje) w zakresie wydatków rzeczowych“.

Rada miasta wniosek uchwaliła.

Wkońcu Pan Prezydent miasta wyraża podziękowanie Dyrektorowi Krzyżanowskiemu, wszystkim Naczelnikom Wydziałów Mgtu i personelowi urzędniczemu, jak również generalnemu Referentowi P. Dr. Kannenbergowi oraz tym PP. Radcom, którzy podjęli się opracowania poszczególnych referatów, za Ich gorliwą i pełną trudną pracę, około zestawienia projektu budżetowego.

Na tem obrady budżetowe zakończono i posiedzenie zamknięto.

Załącznik do sprawozdania
Tymczas. Rady m.

Gmina stoł. król. m. Krakowa ogłasza;

KONKURS

- na architektoniczne rozwiązanie Muzeum Narodowego i w związku z tem
- na urbanistyczne ukształtowanie najbliższego otoczenia gmachu.

I. Program

Sytuacja: Gmach Muzeum Narodowego ma stanąć na gruntach miejskich po prawej stronie wylotu ul. Wolskiej przy jej zbiegu z Aleją Mickiewicza, frontem do Aleji 3-go Maja.

1) Podstawą sytuacyjnego rozwiązania jest załączony otoczenie projektowanego gmachu z zaznaczeniem literami A-B-C-D terenu, będącego przedmiotem konkursu. Na zdjęciu wkreślone są linje regulacyjne uchwalone przez Radę miejską.

2) Natomiast dla ułatwienia orientacji, niekrępując jednakowoż swobody projektującego, dołącza się szkic zamierzeń komitetu budowy Muzeum Narodowego.

3) Projektujący mają prawo wglądu w plany i w zamierzenia regulacyjne Budownictwa miejskiego.

Budynek: Szczegółowy program konkursu stanowią szkice rzutów i przekrojów w skali 1:200, opracowane przez Magistrat, przyczem wyjaśnia się:

1) Granica wschodnia budynku a-b, określona jest szerokością Aleji A. Mickiewicza (około 50 m) i istniejącym kanałem. Równoległy zaś bok zachodni c-d, jest odległy od poprzedniego o 65 m (szerokość budynku). Istniejący kanał, oznaczony na zdjęciu literami X-X zostanie odpowiednio przełożony. Granicę i kierunek boku południowego a-c ustala oś ul. Wolskiej i istniejący kolektor (przesklepiona Rudawa), północną zaś granicę b-d, określa projektowana ulica między gruntami Biblioteki Jagiellońskiej a budynkiem Muzeum.

2) Budynek ma stanąć na terenie równym, nadsypanym do ustalonej wysokości 204 nad poziom morza t. j. średnio około 1 m ponad obecną wysokość terenu. Ubikacje pomocnicze, położone w przyziołomie (pracownie, składy i t. p.) znajdować się mają na wysokości od 204 n. p. m., zaś sale wystawowe od 206 n. p. m.

3) Budynek pomyślany jest w konstrukcji szkieletowej żelaznej lub żelbetowej z odpowiednim wypełnieniem ścian. Wygląd zewnętrzny projektowanego budynku winien się odznaczać harmonją i prostotą form o charakterze monumentalnym, odpowiadającym przeznaczeniu budynku i jego nowoczesnej konstrukcji. Szczególną uwagę zwrócić należy na właściwe i celowe oświetlenie wnętrza.

4) Dopuszczalne są zmiany załączonych szkiców opracowanych przez Magistrat, o ile wymagać tego będzie kompozycja fasad, względnie o ile to prowadzić będzie do wydatnego ulepszenia rzutów. Zmiany te nie mogą jednak w żadnym wypadku zaciemniać przejrzystości układu rzutu ani też zmniejszać powierzchni użytkowej pomieszczeń.

I. Warunki konkursu.

1) Konkurs ogłasza się dla wszystkich architektów, obywateli polskich.

2) Biorący udział w konkursie otrzymują:

a) rzuty poziome wszystkich kondygnacji projektowanego budynku w skali 1:200 tj. przyziom, niski i wysoki parter, I. i II. piętro, opracowane przez Magistrat, zastępujące program szczegółowy,

b) 2 przekroje poprzeczne i 1 podłużny w skali 1:200,

c) zdjęcie otoczenia projektowanego budynku z wykreślonymi linjami regulacyjnymi zatwierdzonymi przez Radę m., osią Aleji Ferdynanda Focha, siecią istniejących kanałów, granicami własności Gminy miasta Krakowa i t. p. w skali 1:1000,

d) szkicową sytuację zamierzeń komitetu budowy Muzeum Narodowego w skali 1:1000,

3) Projekt szkicowy winien być opracowany według podanego programu przy uwzględnieniu możliwości wykonania budowy w trzech częściach i ma zawierać:

a) plan sytuacyjny w skali 1:1000, uwzględniający projektowane ukształtowanie ulic, placów i zieleńców, stanowiących otoczenie budynku,

b) widoki fasad w skali 1:200,

c) wszystkie rzuty z ewent. proponowanymi zmianami, tudzież przekroje w skali 1:200,

d) widok aksonometryczny budynku, wraz z najbliższym otoczeniem,

e) widok perspektywiczny budynku od strony wylotu ul. Wolskiej,

f) opis projektu z wyjaśnieniem szczegółów technicznych.

4) Budownictwo miejskie względnie Dyrekcja Muzeum Narodowego udzielać będą wyjaśnień zainteresowanym stronom przez przeciąg 30-tu dni od daty ogłoszenia konkursu, codziennie od godziny 12-tej do 14-tej z wyjątkiem niedziel i świąt.

5) Termin nadsyłania prac konkursowych wyznacza się na dzień 30 czerwca b. r. do godziny 12-tej w południe. Zamiejscowych obowiązuje data stempla pocztowego.

6) Projekty należy nadsyłać pod adresem: Magistrat stoł. król. m. Krakowa, w zapieczętowanych tekach (nie w rulonach) z napisem „Projekt konkursowy Muzeum Narodowego w Krakowie“. Prace winny być wykonane techniką dowolną nadającą się do reprodukcji. Wewnątrz teki znajdować się może tylko jeden projekt.

Do projektu należy dołączyć zapieczętowaną kopertę z nazwiskiem i adresem autora. Każdy projekt (teka) otrzyma datę i godzinę zgłoszenia, oraz numer porządkowy, który stanowić będzie godło projektu i taki sam numer otrzyma pokwitowanie. Autorzy prac zamiejscowych winni na przesyłkach podać adres, pod którym zostanie wysłane pokwitowanie odbioru pracy konkursowej.

7) Za względnie najlepsze prace z pośród nadesłanych a odpowiadających warunkom konkursu, wyznacza się następujące nagrody:

pierwsza . . . . . 5.000.— zł.

druga . . . . . 3.000.— zł.

trzecia . . . . . 2.000.— zł.

Sąd konkursowy może przeprowadzić odmienny rozdział nagród w granicy wymienionych kwot.

Gminie m. Krakowa służy nadto prawo zakupu 2-ch projektów na wniosek sądu konkursowego po zł. 750.—.

Sąd konkursowy może udzielić poza nagrodami wyróżnień, jednak bez prawa otwierania kopert i ujawniania nazwisk autorów bez ich zgody.

8) Prace nagrodzone i ewentualne zakupy stają się bezsporną własnością Gminy m. Krakowa, jednakże bez obowiązku wprowadzenia ich w życie.

9) Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi najdalej do 3-ch tygodni po terminie złożenia prac konkursowych.

10) Wszystkie nadesłane prace konkursowe — będą po ogłoszeniu umotywowanego orzeczenia sądu konkursowego wystawione na widok publiczny, wraz z protokołem sądu a prace wyróżnione mogą być opublikowane w pismach fachowych.

11) Wyrok sądu konkursowego jest ostateczny i nieodwoławny.

12) Wyniki konkursu będą ogłoszone w miejscowej prasie i przynajmniej w jednym dzienniku warszawskim. Pozatem pisma fachowe na życzenie otrzymają szczegółowe wiadomości z przebiegu konkursu.

13) Autorzy prac nienagrodzonych i niezakupionych będą mogli odebrać je po zamknięciu wystawy, wraz z nierozpieczętowanymi kopertami, za okazaniem właściwych kwitów w terminie 3-ch miesięcznym.

Po tym terminie nieodebrane prace wraz z nieotwartymi kopertami będą zniszczone.

III. Skład sądu.

W skład sądu konkursowego wchodzi:

Prezydent miasta przewodniczący,
 Prof. Dr. A. Szyszko-Bohusz zastępca przewodniczącego,
 Delegat Min. Oświaty,
 Dyrektor Państw. Zbiorów Sztuki,
 Del. Wydz. Arch. Polit. Warszawskiej,
 Del. Wydz. Arch. Polit. Lwowskiej,
 Del. Związku Arch. Woj. Krak.,
 Del. Wojew. Oddz. Sztuki,
 2 Del. Komisji muzealnej,
 Wiceprezydent miasta,
 4-ch członków Komitetu budowy,
 Dyr. Muzeum Narodowego,
 Del. Rady Artystycznej,
 Naczelnik Budownictwa miej. Oddz. A.,
 „ „ „ „ B.

27.

Sprawozdania z posiedzenia Sekcyj i Komisji Tymcz. Rady Miejskiej.

Komisja Opieki Społecznej Rady miasta.

Dnia 2 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta Dr. Stanisława Klimeckiego posiedzenie Miejskiej Komisji Opieki Społecznej m. Krakowa, organu doradczego zarządu miasta w sprawach opieki społecznej, na którym omówiono preliminarz budżetu opieki społecznej miasta Krakowa na rok 1933/34.

Sekcja II., III. i VIII. Rady miasta.

Dnia 3 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem R. m. Dra Tillesa i w obecności P. Prezydenta miasta Dra Kaplickiego, oraz P. Wiceprezydentów Dra Klimeckiego i Dra Landaua posiedzenie połączonych Sekcyj II., III. i VIII., na którym uchwalono udzielenie gwarancji Gminie m. Krakowa dla Spółki „Caro“ i zakupno udziału tejże Spółki od Banku Dyskontowego Warszawskiego oraz zatwierdzono Statut o opłatach za leczenie chorych w Miejskim Szpitalu Epidemicznym.

Sekcja VII. Rady miasta dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej.

Dnia 9 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady miejskiej P. Inż. Wierzchowskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Dr. Landaua posiedzenie Komisji Sekcji VII. Rady miasta dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej, na którym uchwalono przyjąć przedstawione przez Dyrektora Miejskiej Izby Obrachunkowej projekty budżetów Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej na okres budżetowy 1933/34 oraz uchwalono zakupić węże gumowe dla parku Tallarda Zakładu czyszczenia miasta w Spółdzielni Straży pożarnej w Krakowie za kwotę Zł. 927.24.

Sekcja VII. Rady miasta.

Dnia 9 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady miejskiej P. Dr. Jarszyńskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Dr. Landaua posiedzenie Sekcji VII. Rady miejskiej, na którym przyjęto do wiadomości sprawozdanie delegatów Magistratu z konferencji odbytej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w sprawie nowelizacji Prawa budowlanego, oraz sprawozdanie Budownictwa miejskiego i Wydziału VII. o bezpieczeństwie budowlanym w mieście.

W związku z tem Sekcja VII. uchwaliła zwrócić się do Magistratu z wnioskiem o przyspieszenie prac nad wydaniem przepisów miejscowych do Prawa budowlanego.

Rada Artystyczna Rady miasta.

Dnia 13 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie Rady Artystycznej, która przy sposobności załatwienia spraw dotyczących konsensów budowlanych rozpatrzyła i przyjęła:

1) odpowiedź Magistratu Urzędowi Wojewódzkiemu w sprawie planu sytuacyjnego gimnazjum żeńskiego i I-piętrowego domu administrac.,

2) plan zabudowania parc. gm. 1. k. 2018/XII. w przedłużeniu ul. Kraszewskiego,

3) plan zabudowania wylotu ul. Żmudzkiej przepracowany w myśl polecenia Rady Artystycznej z dnia 25 stycznia 1933 r.

Subkomitet rozbudowy m. Krakowa.

W dniu 13 marca 1933 r. odbyło się w Ratuszu krakowskim pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego, przy współudziale P. Rokosza Dyr. Oddziału krakow. Banku Gosp. Kraj. posiedzenie Subkomitetu rozbudowy m. Krakowa.

Na posiedzeniu tem wysłuchano sprawozdania P. Prof. Gałęzowskiego członka Komitetu Rozbudowy z konkursu architektonicznego w Warszawie dotyczącego projektu budowy małych domów 2, 3 i 4 izbowych.

Następnie przyjęto do wiadomości zawiadomienie o przyznaniu dla m. Krakowa kontyngentu w kwocie 250.000 zł. na drobne budownictwo drewniane i murywane. W związku z tem rozpatrzono kilka podań o pożyczki, załatwiając je przychylnie.

Poza tem omówiono szereg spraw związanych z racjonalną budową małych mieszkań.

Rada Artystyczna Rady miasta.

W dniu 13 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie „Rady Artystycznej“. Przed przystąpieniem do porządku dziennego Przewodniczący uczcił pamięć zmarłego śp. Dr. Stanisława Tomkowicza, długoletniego i zasłużonego członka „Rady Artystycznej“, obecni członkowie wysłuchali przemówienia stojąco. Rozpatrzono następnie trzydzieści cztery projekty, w tem budowy domów parterowych (3), domów I. p. (9), domów III. p. (1), nadbudowy III. p. (1), odnowienia fasad (1), przebudowy portali sklepowych (9), ogrodzenia realności (1), budowy gablot (2) i urządzeń reklamowych (7). Prawie wszystkie projekty budowlane dotyczą dzielnic przyłączonych.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący pożegnał członków „Rady Artystycznej“, ponieważ z powodu zmiany resortów prezydjalnych, nadal będzie przewodniczył „Radzie Artystycznej“ kto inny.

Komisja dla popierania rozwoju miasta Krakowa.

Dnia 14 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie Komisji dla popierania rozwoju miasta KRa-

kowa, na którym przyjęto wnioski Magistratu w sprawie bloków turystycznych, wydanych przez Miejskie Biuro Propagandy. Bloki te ujęte w artystycznej formie książeczki z tekstem w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim, zaopatrzone są w plan miasta Krakowa z zaznaczeniem miejsc godnych zwiedzenia. Rozsprzedają bloków na terenie całej Polski zajmować się będą Towarzystwa: Orbis, Cooek i Krakowski Związek Turystyczny. Posiadacz takiego bloku otrzymuje zniżkę kolejową w drodze powrotnej z Krakowa, zniżkę na hotel w Krakowie i do teatru oraz bezpłatne wstępy do wszystkich krakowskich zabytków, którym Gmina zwraca wstępy w drodze rozrachunku z ceny kupna bloków. Bloki powyższe w ciągu maja b. r. będą dane do rozsprzedaży.

Następnie Komisja przyjęła do wiadomości dotychczasowy przebieg spraw Komitetu obchodu 400-letniej rocznicy śmierci Wita Stwosza który to obchód został przez Komitet przesunięty na koniec sierpnia a to z uwagi na Zjazd Historyków Słowiańskich. W sprawie przypadającego we wrześniu br. uroczystego obchodu 400-letniej rocznicy śmierci Króla Stefana Batorego oraz 250-letniej rocznicy „Odsieczy wiedeńskiej“ Komisja wezwała Magistrat aby ze względu na narodowy charakter obu tych uroczystości nawiązać bezpośredni kontakt z istniejącym już Komitetem w Warszawie.

W końcu Rm. Dr. Flach w wyczerpującym referacie przedłożył Komisji swoje wnioski w sprawie przyznania odznaki honorowej dla tych obywateli, którzy wydatnie i wybitnie zasłużyli się dla miasta. Komisja wysłuchawszy interesującego referatu wnioskodawcy uchwaliła dla tej sprawy wybrać specjalny subkomitet złożony z trzech członków Rady miejskiej, a to Dra Flacha, prof. Jarockiego i prof. Szyszko-Bohusza.

Przebudowa drogi Kraków — Wola Justowska.

W dniu 15 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego przy współudziale Starosty Krakowskiego Dra Wnęka, Ogólne Zebranie Członków Ski drogowej dla przebudowy i utrzymania drogi Kraków - Wola Justowska, na którym przyjęto sprawozdanie z dokonanej w ubiegłym roku robót i kosztów przebudowy dróg oraz uchwalono program dalszych robót w roku 1933.

Spółka drogowa, której czynnym Członkiem jest Gmina miasta Krakowa i Powiat krakowski, wykonała dotąd poczynając od roku 1929 gros robót Statutem Ski przewidzianych a mianowicie: przebudowano kosztem około 233.000 zł. drogę biegnącą od granicy miasta Krakowa w kierunku Panińskich Skał oraz drugą odgałęziającą się od szkoły w Woli Justowskiej a biegnącą do Lasu Wolskiego; w szczególności drogi te znacznie rozszerzono, obniżono teren na jednym z odcinków, częściowo zasypano przydrożne rowy, urządzono chodniki ziemne, na jednej z nich na przestrzeni 1.300 m. wykonano nawierzchnie bitumiczną systemem kinonowania przez co uniemożliwiono tworzenie się pyłu ulicznego. Wskutek powyższej przebudowy dróg dostęp i dojazd do Lasu Wolskiego stał się wygodnym i Las ten nie tylko odwiedzany jest obecnie w lecie i w zimie przez całe rzesze Krakowian ale pokazać go można obcym w szczególności wycieczkom zagranicznym, które nie-

jednokrotnie zachwył swój nad pięknnością parku oka zwały i opisywały łącząc go z pobylem w Krakowie. Okazanie go dawniej z powodu fatalnego stanu dróg było nie do pomyslenia.

Sekcja I., II., IV. i Komitet Budowy Muzeum Narod.

Dnia 17 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie wspólne Sekcji I., II., IV. i Komitetu Budowy Muzeum Narodowego na którym uchwalono po przeprowadzonej ożywionej dyskusji przedstawić Radzie miejskiej program i warunki konkursu związanego z budową Muzeum Narodowego, upoważniając Sekcję budowlaną Komitetu do przystylizowania szczegółowych warunków konkursowych.

Następnie Rm. Dr. Merz złożył sprawozdanie Sekcji finansowej Komitetu budowy, która wystąpiła z projektem zawiązania Towarzystwa popierania budowy Muzeum Narodowego na zasadach postanowień nowego prawa o stowarzyszeniach, a to dla przeprowadzenia szeroko zakrojonej akcji zbierania funduszków na budowę. Nad sprawozdaniem wywiązała się dyskusja, poczem wnioski Sekcji finansowej Komitetu przekazano Magistratowi do regulaminowego traktowania.

W końcu przyjęto na podstawie referatu Dyr. Krzyżanowskiego budżet wydatków i dochodów na budowę Muzeum Narodowego na rok 1933/34.

Sekcja I. Rady miasta.

Dnia 22 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Inż. Drobniaka i przy udziale Wiceprez. m. Dra Landaua i Ostrowskiego.

Na posiedzeniu tem uchwaliła Sekcja sprzedać trzy parcele gm. na cele mieszkaniowe, a to przy ul. Senatorskiej, Al. Focha i Al. Słowackiego.

Następnie zatwierdziła oferty na dostawę materiałów sukiennych na okres całoroczny i przyborów kancelaryjnych na okres półroczny na rok budżetowy 33/34.

Sekcja uchwaliła również plan przedłużenia ul. Kraszewskiego do Al. Focha.

Z kolei przyjęto wnioski w sprawie nabycia gruntów w Dz. XXII. od Skarbu Państwa z równoczesnym częściowym odstąpieniem tychże Spółdzielni „Osiedle Legjonowe“ dla budowy małych domków.

Załatwiono w końcu szereg spraw gospodarczych drobniejszej wagi.

Sekcja II., III., i VIII. Rady miasta.

Dnia 24 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Pana Dra Tillesa oraz w obecności Pana Prezydenta miasta Dra Kaplickiego i Wiceprezydentów PP. Dra Klimeckiego i Dra Landaua posiedzenie Sekcji II., III. i VIII. Rady miasta, na którym uchwalono nowy statut o podatku od pokoi wynajmowanych w hotelach, pensjonatach, domach noclegowych itp., który to statut przewiduje obniżkę tego podatku z 20% na 15% od ceny pokoju.

Ponadto w sprawie kasy targowej „Caro“ postanowiono zamianę tej instytucji, która dotychczas była spółką z ogr. odpowiedzialnością na instytucję czysto miejską.

Komisja Sekcji VII. Rady miasta dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej.

Dnia 24 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. P. Inż. Wierzchowskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Dr. Landaua posiedzenie Komisji Sekcji VII. Rady miasta dla Zakładu czyszczenia miasta i Miejskiej Straży pożarnej, na którym uchwalono zatwierdzić ofertę Stanisława Iwaniaka ul. Tyniecka L. 23 na dostawę zaprzęgów konnych dla Zakładu czyszczenia miasta do robót związanych z czyszczeniem dołów kloacznych i kanałów na okres od dnia 1-go kwietnia 1933 r. do dnia 31-go marca 1934 r.

Sekcja VII. Rady miasta.

Dnia 24 marca 1933 r. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. P. Dr. Jarszyńskiego i w obecności Wiceprezydenta miasta P. Dr. Landaua posiedzenie Sekcji VII. Rady miejskiej, na którym uchwalono oddać w przedsiębiorstwo dostawę zaprzęgów konnych dla Zakładu czyszczenia miasta do robót związanych z czyszczeniem dołów kloacznych i kanałów na okres budżetowy r. 1933/934 p. Stanisławowi Iwaniakowi w Krakowie.

Komisja plantacyjna Rady miasta.

Rada m. uchwałą z dnia 9/X. 1930 r. zatwierdziła plan zabudowy wylotu ul. Szewskiej obok plantacji m. Wykonanie tego planu uzależnione jednak było od obcięcia narożnika plant u zbiegu ul. Szewskiej i Dunajewskiego.

W związku z tem odbyło się dnia 24 marca b. r. pod przewodnictwem Rm. prof. Dra Roupperta i w obecności P. Wiceprezydenta miasta W. Ostrowskiego posiedzenie Komisji plantacyjnej połączone z wizją lokalną, na której przyjęto do wiadomości powyższy plan zabudowy i zezwolono na obcięcie odnośnego narożnika plant.

Drzewa znajdujące się na tym odcinku a mianowicie lipa i akacja będą przesadzone, natomiast klony i krzewy ulegną wycięciu.

W ten sposób umożliwiona będzie należyta komunikacja w tej części miasta w myśl wymogów bezpieczeństwa publicznego.

28.

RUCH SŁUŻBOWY.

Przeniesieni w stan spoczynku:

1) Reussowa Melanja, asystent M. I. O. z dniem 31/III. 1933 r.

- 2) Swolkien Zdzisław, adjunkt kanc. Mgtu z dniem 31/III. 1933 r.
- 3) Szpornowa Anna, kancelista Mgtu z dniem 1/III. 1933 r.
- 4) Warmuzek Stanisław, wicesekretarz Mgtu z dniem 31/III. 1933 r.
- 5) Czyż Kazimierz, strażnik Wydziału VIII. z dniem 31/III. 1933 r.
- 6) Dziedzic Jan, cieśla Wodociągu miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 7) Hausner Adolf, niższy pracownik miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 8) Jamka Adam, robotnik Gazowni miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 9) Kica Kasper, robotnik Elektr. miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 10) Kiełbasiński Wojciech, niższy prac. miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 11) Konik Wojciech, niższy prac. miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 12) Mroziński Stanisław, niższy prac. miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 13) Poradzisz Jan, niższy prac. miej. z dniem 31/III. 1933 r.
- 14) Sułek Jan, respicjent Wydz. VIII. Mgtu z dniem 31/III. 1933 r.

Zwolnieni:

- 1) Inż. Barbaszewski Włodzimierz, urzęd. kontr. z dniem 31/III. 1933 r.
- 2) Erhardt Marjan, urzędnik kontr. z dniem 31/III. 1933 r.
- 3) Krassowska Teresa, higienistka szkolna z dniem 31/III. 1933 r.
- 4) Mieroszevska Marja Ewa, pom. fach. Muzeum Przem. z dniem 31/III. 1933 r.
- 5) Münnichówna Irena, prakt. M. Prac. Chem. z dniem 31/III. 1933 r.
- 6) Suligowski Józef, kontr. drogomistrz z dniem 31/III. 1933 r.
- 7) Swiba Mieczysław, urzędnik kontr. z dniem 31/III. 1933 r.

Emerytury wdowie:

1) Erdmanowej Michalinie, wdowie po emerytow. woźnym miej., przyznano pensję wdowią od 1/III. 1933 r.

Zmarli:

- 1) Fryc Franciszek, emeryt Zarządu Wodociągu miejskiego, zmarł 15/III. 1933 r.
- 2) Gąsiorek Stanisław, mechanik Zakł. Czyszc. Miasta, zmarł 2/III. 1933 r.
- 3) Jasiołek Michał, emeryt Zakł. Czyszc. Miasta, zmarł 13/III. 1933 r.
- 4) Sikorski Walenty, emeryt Gazowni miejskiej, zmarł 29/III. 1933 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w lutym 1933 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Grunt lwh. 589/XIII. przy ul. Księcia Józefa nabył Dr. Feliks Siedlecki od Leona Szkockiego, za cenę 10 000 złotych.

2. Część ($\frac{2}{3}$) domu jednopiętrowego przy ul. Czystej L. or. 8, L. sp. 26/IV. nabyła Anna Żorowa od Józefa Górskiego, za cenę 26.700 złotych.

3. Dom parterowy przy ul. Miechowskiej L. or. 15, L. sp. 32/XIV. nabyli po połowie Józef i Franciszka Filowie od Walerji Sikorskiej, za cenę 4.000 złotych.

4. Grunt lwh. 375/XX. przy ul. Ojcowskiej nabyli po połowie Jan i Magdalena Srogowie od Antoniego Zająca i Władysława Rachtana, za cenę 506 dolarów.

5. Dom parterowy przy ul. Rzeźniczej położony na realności lwh. 516/XIX. nabyli po połowie Ronau Abraham 2-im i Róża Amsterowie od Stanisława Burtana, za cenę 2478'45 dolarów.

6. Grunt lwh. 403/XIX. przy ul. Rzeźniczej nabył Dr Leon Starzycki od Stanisława Burtana, za cenę 1.113 dolarów.

7. Część ($\frac{1}{2}$) domu jednopiętrowego przy ul. Czarnowiejskiej L. or. 9, L. sp. 477/XV. nabyła Kazimiera Mikulska od Marji Cyganikowej, za cenę 8.000 złotych.

8. Część ($\frac{3}{40}$) domu dwupiętrowego przy ul. Tad. Kościuszki L. or. 55, L. sp. 12/XII. nabyła Ida Wadler od Lazara Wadlera, za cenę 5.000 złotych.

9. Dom jednopiętrowy (w budowie) przy ul. Raclawickiej na realności lwh. 855/XVII. nabyła Janina Marja 2-im Kopecka od Mieczysława i Józefy Gwizdowskich, za cenę 21.000 złotych.

10. Część ($\frac{1}{2}$) domu parterowego przy ul. Prochowej L. or. 14, L. sp. 195/XIX. nabyła Emilja Rachwałówna od Antoniego Bigosińskiego, za cenę 1.775 złotych.

11. Grunt lwh. 233/XX. nabyła Balbina Golonkówna od Ignacego Golonka, za cenę 1.000 złotych.

12. Część ($\frac{5}{6}$) domu dwupiętrowego przy ul. Poselskiej L. or. 24, L. sp. 522/I. nabyła Jadwiga Chylińska od Zygmunta Navratila, Zbigniewa, Aleksandry, Teodora i Lesława Leszka 2-im Cybulskich, za cenę 50.000 złotych.

13. Dom parterowy przy ul. Kazimierza Wielkiego L. or. 126a, L. sp. 180/XVI. nabyli po połowie Michał i Stefanja Baścikowie od Anieli Chwastkowej, za cenę 19.200 złotych.

14. Grunt lwh. 187 XVII. przy ul. Droga nad Sudolem nabyła Stefanja Prochalowa od Jana i Stefana Rajtarów, za cenę 3.000 złotych.

15. Część ($\frac{1}{2}$) domu jednopiętrowego przy ul. Smoleńskiej L. or. 3-5, L. sp. 15/III. nabyła Franciszka Nebenzahlowa od Jana Piotrowskiego, za cenę 1.300 dolarów.

16. Grunt lwh. 894/XVII. przy ul. Łokietka nabyli po połowie Maurycy i Gusta Elsnierowie od Dr Stanisława, Dr Marji Wandy Ludwiki 3-im i Dr Edwarda Wisłockich oraz Janiny Meysztowiczowej, za cenę 1.325 dolarów.

17. Dom parterowy przy ul. Mazowieckiej L. or. 71, L. sp. 104/XVII. nabyła Julja Niedźwiecka od Adama Konika, za cenę 1.200 dolarów.

18. Część ($\frac{2}{4}$) domu jednopiętrowego przy ul. Wrocławskiej L. or. 75, L. sp. 186/XVII. nabyli po ($\frac{1}{4}$) Wojciech i Marja Oleksowie od Władysława Wójcika, za cenę 9.000 złotych.

19. Część ($\frac{2}{4}$) domu jednopiętrowego przy ul. Wrocławskiej L. or. 75, L. sp. 186 XVII. nabyli po ($\frac{1}{4}$) części Wojciech i Marja Oleksowie od Władysława Stobierskiego, za cenę 9.000 złotych.

20. Grunt lwh. 77/XVII. przy ul. Raclawickiej nabyli po połowie Wojciech i Marja Oleksowie od Stefanji Stobierskiej, za cenę 2.000 złotych.

21. Część ($\frac{1}{2}$) domu czteropiętrowego przy ul. Starowiślniej L. or. 69, L. sp. 228/VIII. nabyła Zofja Bujakowa od Edwarda Bujaka, za cenę 12.500 dolarów.

22. Dom parterowy przy ul. Bocznej (10) L. sp. 55/X. na realności lwh. 387/X. nabyli po połowie Felicja i Zofja Błoch od Amalji Kuźnikowej, za cenę 13.050 zł.

23. Dom jednopiętrowy przy ul. Zamojskiego L. or. 36, L. sp. 469/XXII. nabyły Janina Rynwicka ($\frac{3}{4}$), zaś Anna Foltowa ($\frac{1}{4}$) od Anny Żorowej, za cenę 26.700 złotych.

24. Grunt lwh. 532/XIX. przy ul. Mogilskiej nabyła Kazimiera Stankowska od Karola i Karoliny Karwatów, za cenę 9.350 złotych.

II. Przez inne kontrakty.

1. Grunta lwh. 530, 393, 352 i 380 XIX. przy ul. Pasterskiej wartości 1.500 dolarów nabyły w drodze darowizny, Elżbieta i Berta Reibschoid od Józefa i Teofili Reibschoidów.

2. Część ($\frac{1}{2}$) domu trzechpiętrowego przy ul. Starowiślniej L. or. 52, L. sp. 561/VIII. wartości 10.000 dolarów nabyła w drodze darowizny, Hudessa Hochmanowa od Hericha Hochmana.

3. Część ($\frac{3}{32}$) domu jednopiętrowego przy ul. Lubicz L. or. 27, L. sp. 15/VI. wartości 7.800 złotych, nabyła w drodze darowizny, Teresa Morstinowa od Marji Morstinowej.

4. Część ($\frac{5}{8}$) domu dwupiętrowego przy ul. Kołtąta L. or. 8, L. sp. 279/VI. wartości 35.000 złotych, nabyła w drodze darowizny Józefa Seelenfreundowa od Bernarda Mülsztejna.

5. Część ($\frac{1}{2}$) gruntu lwh. 552/XV. wartości 3.000 złotych, nabyła w drodze darowizny, Anna Führerowa od Jeruchima Führera.

6. Część ($\frac{1}{2}$) domu parterowego przy ul. Rękawka L. or. 43, L. sp. 342/XXII. wartości 9.000 złotych, nabył w drodze darowizny, Franciszek Góra od Marji Górowej.

7. Część ($\frac{2}{64}$) domu parterowego przy ul. Kalwaryjskiej L. or. 94, L. sp. 360/XXII. wartości 1.500 złotych, nabyła w drodze darowizny, Itka Engländerowa od Keili (Klary) Engländerowej.

8. Część ($\frac{1}{2}$) domu jednopiętrowego przy ul. Płaszowskiej L. or. 61, L. sp. 215/XXI. oraz gruntu lwh. 1240/XXI. przy tejże ulicy, łącznej wartości 7.000 złotych, nabyła w drodze darowizny, Anna Włodarczykowa od Magdaleny Górkowej.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Część (^{927/1440}) domu dwupiętrowego przy Placu Matejki L. or. 9, L. sp. 116/V. wartości 30.000 złotych, nabyli w spadku po (^{103/1440}) Marja Stawowska, Stanisława Wiśniowska, Zofja Pułczyńska, Mieczysława Strojnowa, oraz Tadeusz, Stefanja, Zygmunt, Konstancy i Edward Mildnerowie, po śp. Wiktorji Mildnerowej.

2. Grunt lwh. 77/XIV. przy ul. Kawiorzy wartości 12.995 złotych, nabyli w spadku Marja Rosołowa (^{4/16}), zaś po (^{3/16}) Józef, Kazimierz i Adam Rosołowie oraz Marja Buczakowa, po śp. Józefie Rosole.

3. Część (^{13/32}) domu trzechpiętrowego przy Placu Dominikańskim L. or. 1, L. sp. 483/I. wartości 250.000 złotych, nabyli w spadku Zofja Matzke (^{4/32}) zaś Helena Nowotna, Jan i Alicja Matzke po (^{3/32}) po śp. Dr Henryku Matzke.

4. Grunt lwh. 491/XV. przy ul. Juljusza Lea wartości 18.000 złotych, nabył w spadku Dr Juljusz Herschtal Halewicz, po śp. Dr Henryku Matzke.

5. Grunt lwh. 92/XX. wartości 3.000 złotych, nabyli w spadku po (^{1/3}) Antoni i Juljan Kowalscy oraz Teresa Owsiankowa, po śp. Wilhelmie Kowalskim.

6. Część (^{1/2}) domu dwupiętrowego przy ul. Florjańskiej L. or. 13, L. sp. 349/I. wartości 150.000 złotych, nabyła w spadku Jadwiga Skórczewska, po śp. Władysławie Skórczewskim.

7. Część (^{16/32}) domu dwupiętrowego przy ul. Batorego L. or. 18, L. sp. 166/IV. wartości 120.000 złotych, nabyli w spadku Marcelina (^{9/32}) i Stanisław (^{7/32}) Skórczewscy, po śp. Władysławie Skórczewskim.

8. Dom jednopiętrowy przy ul. Kolejowej L. or. 12, L. sp. 291/XXII. oraz budynek fabryczny przy tejże ulicy, łącznej wartości 70.000 złotych, nabyli w spadku Stanisław Radwańska (^{3/4}) i Tadeusz Stuhr (^{1/4}), po śp. Stefanie Iglickim.

WYKAZ KONSENSÓW

na zamieszkanie, względnie użytkowanie wykonanych budowli, udzielonych w miesiącu marcu 1933 r.

I. Nowe domy.

1) Ulica Spadzista L. or. 19b. (lsp. 341 Dz. XIII.) własność Panekowej Aleksandry, mieszkanie suterenowe w nieukończonyj budowy 1-no piętrowego domu (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 491/32/C.) z dnia 7/III. 1933 r.

2) Ulica Juliusza Lea L. or. 89a. (lsp. 200 Dz. XVI.) własność Nowakowskiego Jana, część nowego domu parter. tj. pokój i kuchnia po lewej stronie od wejścia (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 134/33/C.) z dnia 31/III. 1933 r.

3) Ulica Prądnicza L. or. 29 (lsp. 433 Dz. XVII.) własność Inż. Władysława Friedleina, dom 2-u piętrowy (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 119/33/B.) z dnia 17/III. 1933 r.

4) Al. 29 Listopada L. or. 67b. (lsp. 48 Dz. XVIII.) własność Karniowskiego Stefana, dom 1-no piętrowy (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 21/33/B.) z dnia 14/III. 1933 r.

5) Ulica Kielecka L. or. 31 (lsp. 354 Dz. XIX.) własność Schloegla Edwarda dom parterowy (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 2/33/B. z dnia 11/III. 1933 r.

6) Ulica Łanowa L. or. 14a. (lsp. 343 Dz. XXI.) własność Wilgana Karola dom parterowy (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 634/32/D.) z dnia 31/III. 1933 r.

II. Nadbudowy, dobudowy i przebudowy.

1) Ulica Basztowa L. or. 10 (lsp. 1 Dz. V.) własność Kremera Stanisława, wyciąg osobowy z popędem elektrycznym (reskrypt Mgtu L. B. a. Masz. 16/33/L.) z dnia 8/III. 1933 r.

2) Ulica św. Filipa L. or. 2 (lsp. 43 Dz. V.) własność Guzikowskiej Marji, przebudowa 2-u sklepów (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 68/33/B.) z dnia 13/II. 1933 r.

3) Ulica Kopernika L. or. 26/28, własność Collegium Twa Jezusowego, instalacja ogrzewcza ognio-powietrzna systemu Mahra w kościele OO. Jezuitów (reskrypt Mgtu L. B. a. Masz. 46/33/K. z dnia 24/III. 1933 r.

4) Ulica św. Gertrudy L. or. 7 (lsp. 134 Dz. VII.) własność Blatta Józefa, wyciąg osobowy z popędem elektrycznym (reskrypt Magistratu L. B. a. Masz. 1/33/L.) z dnia 1/III. 1933 r.

5) Ulica św. Wawrzyńca L. or. 41 (lsp. 611 Dz. VIII., własność Inż. Rittermana Henryka, wyciąg ciężarowy) węglowy z popędem ręcznym (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 4/33/L.) z dnia 11/III. 1933 r.

6) Ulica Dietłowska L. or. 49 (lsp. 460 Dz. VIII.) własność Hirscha Emila, ręczny wyciąg ciężarowy (reskrypt Mgtu L. B. a. Masz. 107/32/P.) z dnia 16 marca 1933 r.

7) Ulica Konopnickiej L. or. 24 (lsp. 11 Dz. XI.) własność Aschenbrennerów Tomasza i Eugenji, przebudowa 2-go piętra składająca się z 3-ch pokoi i kuchni, (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 55/33/D.) z dnia 8/III. 1933 r.

8) Aleja Słowackiego L. or. 64 (lsp. 91 Dz. XVII.) własność Firmy „Herbowo“, 2 wyciągi ciężarowe z popędem elektrycznym (reskrypt Mgtu L. B. a. Masz. 14/33/L.) z dnia 7/III. 1933 r.

9) Ulica Mogilska L. or. 104 (lsp. 304 Dz. XIX.) własność Dorosa Wojciecha, 1-no piętrowa oficyna (reskrypt Mgtu L. B. a. Insp. 534/32/B. z dnia 16/III. 1933 r.

WIADOMOŚCI

O ROZPORZĄDZENIACH, OKÓLNIKACH, JUDYKATURZE I T. P. DOTYCZĄCYCH ADMINISTRACJI OGÓLNEJ.

Dziennik Urzędowy Min. Spraw Wewnętrznych

Nr. 20 z 1933 r. Okólnik Nr. 158 z dnia 24 grudnia 1932 r.

(AA. 3 b. 4) w sprawie przymusowego wykonania zarządzeń inspektorów pracy.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Według posiadanych przez władze centralne informacji zdarzają się dość często wypadki nieprzestrzegania

przez właścicieli i kierowników zakładów przemysłowych i handlowych przepisów o ochronie pracy, a zwłaszcza przepisów ustawy o czasie pracy. Ponieważ sprawa należytego przestrzegania przepisów wymienionej ustawy ma duże znaczenie w obecnej dobie ze względu na panujące bezrobocie oraz wobec niewystarczających wyników stosowania przez inspektorów pracy sankcji karnych za wykroczenia przeciwko tej ustawie, zachodzi potrzeba stosowania w tych wypadkach wobec kierowników warsztatów pracy odpowiednich środków przymusowych.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej prosi PP. Wojewodów o wydanie stosownych zarządzeń powiatowym władzom administracji ogólnej, polecając im udzielanie możliwie wydatnej pomocy pp. inspektorom pracy przy przymusowym wprowadzaniu w życie przepisów o czasie pracy, jako też zarządzeń, wydanych na zasadzie art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14/VII. 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 590) w związku z nieprzestrzeganiem przez zobowiązanych tak ustawy o czasie pracy, jak i innych przepisów o ochronie pracy i zaleca przytem stosowanie następującego trybu postępowania.

W wypadkach stwierdzonego naruszenia przepisów ustawy o czasie pracy, jakoteż niezastosowania się zakładu do zarządzeń inspektora pracy, wydanych w przedmiocie ochrony pracy wogóle, ten ostatni może skierować do powiatowej władzy administracji ogólnej, jako egzekucyjnej wniosek o zastosowanie środków przymusowych, celem zniewolenia kierownika zakładu do przestrzegania odnośnych przepisów ustawy, względnie podporządkowania się zarządzeniom inspektora pracy. Powyższe wnioski winne być oparte na osobistem stwierdzeniu przez inspektora pracy naruszenia przepisów, bądź na doniesieniach organów Policji Państwowej, które są zobowiązane do współdziałania z organami inspekcji pracy w myśl przepisów rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 546). Tytuły egzekucyjne, przesyłane powiatowej władzy administracji ogólnej przez pp. inspektorów pracy, winny odpowiadać przepisom art. 14 rozp. o postępowaniu, a wdrożenie egzekucji winno być poprzedzone postępowaniem upominawczem (zagrożeniem), o którym mowa w art. 16 tego rozporządzenia.

Powiatowa władza administracji ogólnej wdroży egzekucję, stosując wobec opornego przede wszystkim karę pieniężną celem przymuszenia w trybie przepisany art. 46 rozp. o postępowaniu przymusowym; o ileby zaś stosowanie tego środka nie odnosiło rezultatu, należy użyć przymusu bezpośredniego w myśl art. 49 rozporządzenia. Nie wyklucza to oczywiście możliwości stosowania i innych środków przymusowych, a w szczególności wykonania zastępczego, gdy chodzi np. o zaprowadzenie pewnych urządzeń w warsztatach pracy, zarządzonych przez inspekcję pracy na podstawie art. 23 i 25 wyżej powołanego rozporządzenia o inspekcji pracy. W wypadkach koniecznego zastosowania przymusu bezpośredniego przy wykonywaniu nakazów inspektorów pracy, dotyczących szczególnie skomplikowanych zagadnień z zakresu higieny i bezpieczeństwa pracy może okazać się niewłaściwym zlecenie przeprowadzenia tego przymusu gminnym organom egzekucyjnym, organa te bo-

wiem nie zawsze mogą stanąć na wysokości zadania, jeżeli chodzi o wypadki, wymagające specjalnych wiadomości i odpowiedniej praktyki. Właściwy obwodowy inspektor pracy zwraca się w takim wypadku do starosty jako władzy egzekucyjnej, z wnioskiem o delegowanie do przeprowadzenia egzekucji odpowiedniego urzędnika z pośród personelu starostwa, bądź też, o ile uzna to za wskazane — o powierzenie egzekucji jemu samemu; w tych wypadkach obwodowi inspektorzy pracy występować będą z delegacji powiatowych organów egzekucyjnych, działających pod nadzorem tych władz (art. 8 ust. 2. p. 2. rozp. o post. przym. w adm.).

Podobnie nie należy zlecać przeprowadzenie przymusu organom gminnym, gdy chodzi o wypadki koniecznego zastosowania przymusu bezpośredniego z powodu naruszenia przepisów o czasie pracy w fabrykach i w większych zakładach, t. zn., gdy zachodzi potrzeba przymusowego usunięcia robotników z zakładu pracy. W tych razach należy przeprowadzenie egzekucji zlecać odpowiednim urzędnikom z pośród personelu starostwa. Jedynie w wypadkach bardziej skomplikowanych, gdy chodzi o usunięcie z fabryki większej ilości pracowników, a zachodzi obawa naruszenia bezpieczeństwa, porządku i spokoju publicznego ze względu na możliwe konflikty między organami władzy i interesowanymi (pracodawcą-pracownikami), pp. starostowie mogą się zwracać do pp. obwodowych inspektorów pracy z prośbą o asystowanie przy dokonywanych czynnościach egzekucyjnych, a nawet o przejęcie ich kierownictwa, przy której to ewentualności pp. inspektorzy będą również występować w charakterze państwowych organów egzekucyjnych.

W omawianych wypadkach pp. obwodowi inspektorowie pracy mogą otrzymać od pp. starostów odpowiednie legitymacje, stwierdzające ich charakter państwowych organów egzekucyjnych.

Przed wydaniem wyżej wspomnianych zarządzeń zechcą PP. Wojewodowie porozumieć się z właściwymi Okręgowymi Inspektorami pracy, którzy mają otrzymać w tej sprawie odpowiednie zarządzenia od P. Ministra Opieki Społecznej.

Nr. 20 ex 1932 poz. 275. Okólnik Nr. 160 z dnia 28 grudnia 1932 r.

(AA. 5 b. 6) o nadzorze nad stowarzyszeniami.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Powód i cel okólnika.

Zbliżające się wejście w życie z dniem 1 stycznia 1933 r. nowego prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. 1932 r. Nr. 94 poz. 808) wymaga udzielenia władzom, powołanym do jego stosowania odpowiednich wytycznych postępowania dla uniknięcia istotnych rozbieżności, a to tem bardziej, że prawo to powoduje na niektórych obszarach dość znaczne zmiany w dotychczasowych kompetencjach władz, przyznając odpowiednie uprawnienia w zakresie stowarzyszeń, związków zawodowych i spółdzielni władzom, które dotąd z temi sprawami nie miały do czynienia.

Kompetencje powiatowych władz administracji ogólnej.

Znacznemu rozszerzeniu ulegają kompetencje powiatowych władz administracji ogólnej (starostów powiatowych, starostów grodzkich, dyrektorów policji), jako bezpośredniej władzy nadzorczej. Władza ta staje się nie tylko pełnoprawną władzą I instancji, powołaną do wydawania zakazu założenia i do rozwiązywania stowarzyszeń zwykłych oraz oddziałów stowarzyszeń zarejestrowanych (art. 12, 13, 14, 16 i 41), a także do zakazu uprawiania przez spółdzielnie działalności kulturalnej (art. 11 ust. 1), ale również, do sprawowania kontroli zarówno nad wspomnianymi zrzeszeniami i związkami zawodowymi pracowniczymi oraz stowarzyszeniami zarejestrowanymi (art. 11 ust. 1 i 2, art. 15, 24, 41 i 43), a nadto, władzą powołaną do opinowania i wnioskowania w zakresie rejestracji i rozwiązywania stowarzyszeń, powstających drogą wpisu do rejestru (art. 19 i art. 24 ust. 1) oraz co do rozwiązania spółdzielni i związków zawodowych (art. 17), wreszcie władzą powołaną do stosowania środków prewencyjnych i represyjnych w formie: upomnienia, żądania usunięcia uchybień lub stanu zagrożającego, a także do czasowego zawieszenia działalności wszystkich tych zrzeszeń (art. 16, 17 i 24 ust. 1).

Nadto powiatowa władza administracji ogólnej zostaje upoważniona do niezbędnych zarządzeń, mających na celu tymczasową ochronę majątku stowarzyszenia (art. 25).

Przesłanki powyższych kompetencji.

Przyznanie tych kompetencji podyktowane było względami na konieczność terenowego zbliżenia władz do nadzorowanych przez nie stowarzyszeń, aby zapewnić tem zgodność wydawanych zarządzeń z wymogami życia. Okoliczność ta natomiast nie może być tłumaczona, jako skutek niedoceniań przez władze naczelne doniosłości dla życia stowarzyszeń tych środków, w jakie zostały wyposażone władze powiatowe. To też użyciu tych środków przez władze musi towarzyszyć pełne poczucie odpowiedzialności ich w każdym wypadku wydawania zarządzeń.

Konieczność dostosowania środków do warunków.

Przechodząc do bliższego omówienia wytycznych postępowania władz w sprawie stowarzyszeń i związków zaznacza się, że stosunkowo znaczną rozpiętość środków oddziaływania administracji na stowarzyszenia jest wynikiem dość znacznej różnicy warunków zarówno bezpieczeństwa, jak i kulturalnych oraz ogólnospołecznych, istniejących na poszczególnych obszarach naszego Państwa. Nie wynika stąd jednak, aby myślą przewodnią tego prawa było wykorzystywanie uprawnień, które ono daje, w szerokim zakresie na wszystkich tych obszarach. Wprost przeciwnie, przy stosowaniu go w praktyce należy się ograniczyć do środków najniezbędniejszych, których warunki każdego poszczególnego obszaru i każdego poszczególnego wypadku będą wymagały.

Zasadniczy stosunek do prawa zrzeszenia się.

Intencje Rządu, nie tylko nie idą w kierunku ograniczenia życia zrzeszeń dobrowolnych, jako czynnika

wysoce użytecznego dla Państwa i społeczeństwa, ale zdążają właśnie do pobudzenia energii społecznej, znajdującej ujście w życiu stowarzyszeniowym. W tym celu nowe prawo wprowadza pewną gradację stowarzyszeń, aby zapewnić najużyteczniejszym z nich możliwie najszersze środki do zrealizowania ich celów.

Powody zakresu kontroli i wytyczne jej stosowania.

Środki kontroli życia stowarzyszeń, przewidziane w nowym prawie bynajmniej nie mają na względzie ograniczenia ich samodzielności lub skrępowania ich działalności, a przede wszystkim — danie wyrazu zasadzie, że życie stowarzyszeniowe, nie stanowiąc sfery stosunków wyłącznie prywatnych, a dziedzinę życia społecznego, nie może być zamknięte wobec Państwa, jako najwyższej trwałej formy organizacji społecznej i nie ma powodu ukrywać się przed Państwem, skoro nie jest stierowane przeciwko niemu. Odbicie tego samego poglądu znajduje się także w art. 165 k. k., zakazującym związków, których istnienie, ustrój lub cel ma pozostać tajemnicą wobec władzy państwowej, przez co należy rozumieć także zakaz ukrywania działalności stowarzyszenia, gdyż jego cel istotny ujawnia się dopiero w tej działalności. Poza tem zapewnienie drogą ustawy możliwości odpowiedniej kontroli życia stowarzyszeń już przez samą możliwość tej kontroli powinno oddziaływać dodatnio na sposób pracy stowarzyszeń, zapobiegając możliwym nadużyciom. Kontrola tego życia przez władze państwowe jest uzasadniona w tym zakresie, w jakim nie może być zapewniona, albo nie może być skuteczna, w razie pozostawienia jej innym czynnikom.

Ogólne powody oględnego stosowania środków kontroli.

Z drugiej strony należy sobie zdawać sprawę, że faktyczne wykonywanie jawnej kontroli w tej lub innej formie jest nieodłączne od sprawienia pewnej przykrości kontrolowanemu, który doszukuje się w tym akcie braku zaufania do siebie. Stopnie tej przykrości przy różnych formach kontroli są różne. Jedną z najprzykrzejszych form jest, zwłaszcza dla zrzeszeń ściślejszych, widomy udział przedstawiciela władzy w zebraniach stowarzyszeń. Prawo o stowarzyszeniach tę formę kontroli przewiduje w art. 43 tylko w zakresie używania przez stowarzyszenie funduszy publicznych, to znaczy pochodzących z zewnątrz. Poza tem żądanie informacji i sprawozdań w myśl art. 11 ust. 2. art. 15 i 24 ust. 2., zależnie od środowiska i stosunków, może budzić mniejsze lub większe niezadowolenie stowarzyszonych.

Podmiotowe kryterja kontroli.

Dlatego, licząc się z panującymi w naszym społeczeństwie nastrojami, powodowanymi w pewnej mierze także niedostatecznym uspołecznieniem, należy w wykonywaniu prawa kontroli ograniczać się w przyszłości z reguły do wypadków, kiedy kontrola taka będzie podyktowana istotnym interesem Państwa (art. 11 ust. 2, art. 15 i 24 ust. 2) lub ważniejszym interesem społecznym (art. 43), a w szczególności, gdy zachodzą objawy zewnętrzne, wskazujące na potrzebę kontroli (np. nie-

dozwolone uchwały są publikowane w prasie, opinia publiczna mówi o nadużyciach, popełnianych w stowarzyszeniu i t. p.). Poza tem wykonywanie poruczonych administracji przez ustawę czynności, jak np. z art. 26, art. 32 ust. 2, może wymagać stwierdzenia okoliczności, miarodajnych dla powzięcia decyzji, drogą zażądania potrzebnych informacji lub wglądu w akta stowarzyszenia.

Przedmiotowe kryteria kontroli.

Co do kryteriów przedmiotowych, które muszą być uwzględnione przy wykonywaniu kontroli należy zauważyć, co następuje:

Jakkolwiek życie stowarzyszeniowe nigdy nie stanowi sfery ściśle prywatnej, to jednak w pewnych typach stowarzyszeń może znacznie do tej sfery się zbliżyć. Np. życie klubów towarzyskich, łączących bardzo ograniczone koło osób, życie towarzyskie w świetlicach, zakładanych przy spółdzielniach mieszkaniowych dla członków spółdzielni i ich rodzin i t. p., w znacznej mierze zbliża się do sfery życia towarzyskiego prywatnego. To też wkraczanie władz nadzorczych nad stowarzyszeniami w tę dziedzinę życia z reguły należy uznać za niepożądane.

Biorąc za miarę potrzeby kontroli stowarzyszeń stopień społecznego zainteresowania niemi ze względu na zasięg ich wpływów, należy zauważyć, że stowarzyszenia zwykłe wymagają kontroli takiej w mniejszym stopniu niż inne.

Tajemnica informacji, uzyskanych przy sposobności kontroli.

Informacje, uzyskane przy sposobności kontroli, oczywiście nie mogą wyjść poza obręb urzędu. Dotyczy to także informacji, zaczerpniętych z listy członków stowarzyszenia lub związku zawodowego (art. 15 ust. 2).

Kierunek i charakter nadzoru państwowego.

Należy z naciskiem zaznaczyć, że przesłanką nadzoru państwowego nad stowarzyszeniami jest zainteresowanie niemi ze stanowiska szeroko pojętego interesu Państwa i społeczeństwa. W sprzeczności z tym interesem bynajmniej nie pozostaje naturalne ścieranie się poszczególnych ugrupowań i innych czynników życia społecznego na tle realnych potrzeb życiowych. Dlatego uprawnienia P. P. Wojewodów i Starostów, płynące z prawa o stowarzyszeniach, oczywiście nie mogą być wykorzystywane na rzecz poszczególnych czynników tego życia. Pewne niebezpieczeństwo w tym kierunku może zachodzić z tego powodu, iż Panowie obok swych funkcji bezpośrednich, jako przedstawiciele centralnych władz państwowych, sprawują funkcje administracji samorządowej, a nieraz także biorą udział w administracji różnych instytucji o charakterze lokalnym. Otóż tego rodzaju funkcje nie mogą ani być brane przez Panów pod uwagę przy zasięgnięciu informacji o wewnętrznym życiu stowarzyszeń, ani być punktem wyjścia dla przeciwdziałania dozwolonej ich działalności, w szczególności w zakresie krytyki, czy to gospodarki, czy polityki personalnej, prowadzonej przez samorządy lub instytucje.

Nadzór nad spółdzielniami i związkami zawodowymi pracownikami.

Przy wykonywaniu czynności nadzorczej nad spółdzielniami i związkami zawodowymi pracownikami art. 11, 15, 17 i 59) należy stale mieć na względzie, że nadzór ten nie może wkraczać; w stosunku do spółdzielni w dziedzinę działalności czysto gospodarczej i zarobkowej, zaś w stosunku do związków zawodowych, w dziedzinę działalności zawodowo-ekonomicznej, ponieważ nadzór w tych kierunkach należy do resortowo właściwych władz nadzorczych. Natomiast właściwy kierunek nadzoru dla władz administracji ogólnej wskazuje postanowienie art. 17, utrzymane w granicach właściwej kompetencji władz administracji ogólnej.

Przeznaczenie stowarzyszeń zwykłych i stosunek do nich.

Co do ustosunkowania się władz administracyjnych do kwestji wyboru typu stowarzyszenia przez osoby, zamierzające się zrzeszyć, należy, poza ograniczeniami, wynikającymi z ustawy, w szczególności z jej art. 18, i poza wnioskami, które nasuwają się w związku z wyżej zamieszczonymi uwagami o kontroli stowarzyszeń, zauważyć, że typ stowarzyszeń zwykłych jest przeznaczony dla wszystkich tych stowarzyszeń, które obliczone są na węższy zasięg i, ze względu na rodzaj lub warunki swej działalności, bądź nie potrzebują przynajmniej w pierwszym okresie tej działalności. Zresztą w stowarzyszeniach tych mogą łączyć się osoby, zamieszkałe na obszarze różnych, chociażby nawet znacznie oddalonych, okręgów administracyjnych, gdyż pod tym względem prawo o stowarzyszeniach nie zawiera ograniczeń, pod warunkiem jednak, że w poszczególnych miejscowościach nie będą tworzone oddziały takiego stowarzyszenia.

Ponieważ powstawanie stowarzyszeń zwykłych według myśli przewodniej ustawodawcy powinno być szczególnie ułatwione, dając ujście elementarnym potrzebom w zakresie zrzeszania się ludności, przeto nie jest wskazane, aby władze wykorzystywały czterotygodniowy termin pozostawiony im według art. 13 ust. 1. na zajęcie stanowiska, a to tem bardziej, że szybkie ustosunkowanie się do zakładanego stowarzyszenia nie powinno nastrożać władzy szczególnych trudności w przeciętnych warunkach administracji lokalnej.

Motywowanie decyzji.

Przy wydawaniu decyzji, mających istotne znaczenie dla bytu stowarzyszeń, związków i spółdzielni (art. 14, 15, 17, 20, 24 ust. 1. art. 41 ust. 2 i 4, art. 43 pkt. c), należy zwracać szczególną uwagę na należyte motywowanie tych decyzji. Łatwość należytego umotywowania, a więc uzasadnienia decyzji zarówno pod względem prawnym, jak faktycznym, jeżeli nie jest ona wynikiem wyraźnego i kategorycznego postanowienia ustawy, które nie wymaga bliższego uzasadnienia faktycznego, będzie dla władz powołanych do wydania tych decyzji, sprawdzianem słusznego załatwienia sprawy w swoim zakresie. Natomiast dla stron, władz w toku instancji przełożonych i sądów uzasadnienia to będą środkiem kontroli administracji czy z funkcji swych, poruczonych jej ustawą, wywiązuje się należyte.

Uwagi końcowe.

Te ogólne wytyczne co do stosowania nowego prawa uważam za konieczne podać już obecnie władzom podległym, zanim wątpliwości, które mogą się wyłonić podczas jego praktycznego stosowania, nie wykażą potrzeby uzupełnienia tych wskazówek.

Inne możliwe wątpliwości uchylą postanowienia rozporządzeń wykonawczych, które niebawem ukażą się w Dzienniku Ustaw.

Uchylenie poprzednich okólników.

Równocześnie uchylam następujące poprzednie okólniki z zakresie stowarzyszeń i związków:

Okólnik Nr. 737/1919 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1475); Nr. 6/1923 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1482); Nr. 107/1923 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1482—83); Nr. 92/1924 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1484); pismo okólne Nr. AA. 2316/5 z 3. VI. 1929 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1484—85); okólnik Nr. 223/1929 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1485).

Nr. 20, poz. Okólnik Nr. 161. z dn. 30 grudnia 1932 r.

(AA. 2b. 8) w sprawie przystosowania zasad rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym przy doręczaniu decyzji za pośrednictwem placówek konsularnych

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec wątpliwości, jakie wynikły co do trybu postępowania przy doręczaniu decyzji osobom zamieszkałym zagranicą oraz przy wnoszeniu odwołań od decyzji władz i obliczania odnośnych terminów, zarządzam w porozumieniu z Min. Spraw Zagranicznych i do czasu wydania rozporządzenia Rady Ministrów przewidzianego art. 117 pkt. 1 postępowania administracyjnego co następuje:

Decyzje, jakoteż inne pisma władz administracyjnych krajowych mogą być skierowywane względnie doręczane za dowodem odbioru osobom, zamieszkałym zagranicą — bądź bezpośrednio pod ich adresem drogą pocztową lub telegraficzną, bądź też za pośrednictwem polskich placówek konsularnych. W ostatnich wypadkach decyzje władz winne być przesyłane konsulatowi w formie oryginałów adresowanych do stron i z podpisem władzy — konsulaty zaś doręczają je stronom sposobem w danym państwie praktykowanym za dowodem doręczenia, który zostanie zwrócony właściwej władzy krajowej.

Co się tyczy trybu wnoszenia odwołań zarządzam, aby objaśnienie strony było redagowane w sposób następujący:

„Od decyzji niniejszej służy stronie prawo wniesienia odwołania do (nazwa władzy odwoławczej) . . . . . za pośrednictwem władzy . . . . . (wydającej decyzję) . . . . . w terminie 14-dniowym po dniu doręczenia, przyczem odwołanie można wnieść bądź wprost do władzy, która decyzję niniejszą wydała, bądź za pośrednictwem (Generalnego) Konsulatu Rzeczypospolitej w . . . . . Termin 14-dniowy będzie uważany za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo odwoławcze,

skierowane wprost do władzy krajowej, wpłynie do polskiego urzędu pocztowego lub telegraficznego względnie jeżeli skierowane za pośrednictwem Konsulatu, wpłynie do Konsulatu“.

Tego rodzaju objaśnienie, usprawiedliwione wymogami życia jakkolwiek może nasuwać wątpliwości natury prawnej (rozporządzenie o postępowaniu administracyjnym nie wspomina o doręczeniach przez konsulaty i o sposobie obliczania w tym wypadku terminu odwoławczego), będzie jednak skuteczne, gdyż wobec postanowienia ust. 1 art. 77 post. adm. strona będzie mogła skorzystać ze sposobu, wskazanego w objaśnieniu, nie ryzykując uchybienia terminu odwoławczego.

Nr. 20 poz. 277. Okólnik Nr. 132 z dnia 31 grudnia 1932 r.

(GL. 52 (1) 3) o stosunku władz i instytucyj podległych I lin. Spraw Wewn. do Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Pol.

Do

PP. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu dla Spraw mniejszości w Katowicach.

Stosownie do postanowienia art. 30 uchwały Rady Ministrów z dnia 28. VIII. 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433) i art. 36 uchwały Rady Ministrów z dnia 17. VI. 20 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 502) w przedmiocie ustroju i czynności Prokuratorji Generalnej i jej oddziałów, Prokuratorja Generalna spełnia poza wypadkami, wymagającymi natychmiastowego działania (ustęp ostatni cytow. artykułów) swe czynności urzędowe jedynie na wezwanie centralnych władz państwowych, względnie tych podległych władz i instytucyj państwowych, które mają do tego upoważnienie władz centralnych.

Wspomniane upoważnienie do bezpośredniego odnoszenia się do Prokuratorji Generalnej w zakresie spraw im podległych dotychczas posiadali:

- 1) Wojewodowie oraz Komisarz Rządu m. st. Warszawy i
- 2) Państwowe Zakłady Przemysłowo—Zbożowe w Warszawie.

Obecnie ponadto upoważniam:

- 1) Naczelnika Urzędu dla Spraw Mniejszości w Katowicach.

2) Komendantów Wojewódzkich Policji Państwowej. Natomiast o ile chodzi o inne działy (zespolone) administracji państwowej w podległych P. P. Wojewodom urzędach, to w tym zakresie działania powinni Państwo posiadać odpowiednie upoważnienia właściwych P. P. Ministrów.

Co się tyczy zakresu działania Prokuratorji Generalnej oraz sposobu zwracania się do niej należy zapoznać się dokładnie z postanowieniami działów II—VII uchwały Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 333) i uchwały z dnia 17. VI. 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 502), które o ile nie są sprzeczne z późniejszym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 9. XII. 1924 r. o zmianie

ustroju Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 967) w myśl § 17 tego rozporządzenia obowiązują nadal.

Zasadniczo czynności Prokuratorji Generalnej w zakresie Panów najwięcej obchodzącym obejmują:

I. zastępstwo przed sądami i władzami administracyjnymi w sprawach, dotyczących praw i interesów majątkowych i publicznych Państwa, oraz tych podmiotów prawnych, które pod względem zastępstwa i porady prawnej stoją na równi ze Skarbem Państwa;

II. udzielanie na wezwanie władz państwowych opinii porad prawnych i współdziałanie w sprawach, dotyczących praw majątkowych i publicznych interesów Państwa.

ad I) W sprawach kategorii I kompetencja Prokuratorji jest wyłączną i przymusową, tak w sprawach spornych, jak niespornych, przy wszelkich powództwach, tak czynnych jak biernych. W tym zakresie zatem każda sprawa powinna być bezzwłocznie odstąpioną Prokuratorji Generalnej, a odnośny urząd ma bezwarunkowo zaniechać wszelkiego bezpośredniego wpływu na tok sprawy, np. przez samodzielne wnoszenie jakichkolwiek pism procesowych, samodzielne wstawiennictwo w sądach, stawianie ustnych wniosków i t. p.

W szczególności należy w tym względzie przestrzegać następujących zasad:

a) Przy oddawaniu Prokuratorji Generalnej do prowadzenia sprawy sądowej należy dostarczyć Prokuratorji od razu zupełnego materiału informacyjnego i dowodów w sprawach procesowych, a to ze względu na możliwość nieuwzględnienia przez sąd odwoławczy po myśli art. 404 K. p. c. twierdzeń i dowodów, jakieby przedstawione zostały sądowi dopiero w postępowaniu apelacyjnym. Potrzebne do przedstawienia sądowi dokumenty należy dołączyć albo w oryginale, albo w odpisach, zaświadczonych urzędowo przez upoważnionych ku temu urzędników i opatrzonych pieczęcią.

b) Wszelkie wezwania sądowe i zawiadomienia o terminach w sprawach, oddanych do prowadzenia Prokuratorji Generalnej, winny być przesyłane jak najspieszniej Prokuratorji Generalnej, gdyż wszelka zwłoka w tym względzie utrudnia prowadzenie procesu, powodując nietylko opóźnienie toku spraw, lecz niejednokrotnie i szkodę dla Skarbu Państwa.

Nowy kodeks postępowania cywilnego, wydany w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 29. XI. 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 651) znowelizowany rozporządzeniem z 27. XI. 32 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 802), a ogłoszenie w jednolitym tekście rozp. Min. Sprawiedliwości z dn. 1. XII. 32 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 934) w porównaniu z dotychczasowymi przepisami dzielnicowymi wprowadza znaczne przyspieszenie toku przewodu sądowego, wskutek czego niektóre zasadnicze czasokresy do wnoszenia pism procesowych zostały znacznie skrócone.

I tak dla wnoszenia skargi apelacyjnej oznacza kodeks czasokres 14-dniowy do doręczenia Prokuratorji Generalnej wyroku, dla skargi kasacyjnej czasokres miesięczny, a dla zażeń od postanowień, wydawanych przez sądy w toku sporu, czasokres jednotygodniowy.

Podkreślić również wypada przepis art. 398 kodeksu, w myśl którego w sprawach o ochronę lub przywrócenie posiadania pism dozwolone jest w czasokresie

1-miesięcznym od chwili, gdy powód o zakłóceniu się dowiedział.

Zaznaczam przytem, że za chwilę w której powód dowiaduje się o zakłóceniu, uważać należy, w sprawach Skarbu Państwa, moment dojścia wiadomości o fakcie naruszenia do kompetentnej władzy państwowej.

Przyspieszenie toku spraw przez skrócenie powyższych czasokresów ma specjalne znaczenie dla Prokuratorji Generalnej, która prowadząc spory sądowe w imieniu Skarbu Państwa i instytucji skarbowych, zmuszona jest zbierać materiał faktyczny, niezbędny do należytego pełnienia funkcji zastępcy sądowego w drodze korespondencji z właściwymi władzami.

Wobec tego, że zebranie powyższych informacji następować będzie musiało w bardzo krótkim czasie — leży w interesie Skarbu Państwa, by zainteresowane władze dostarczały Prokuratorji Generalnej niezbędnego materiału procesowego, możliwie najszybciej, zbierając go i porządkując jak najstaranniej.

c) Prowadzenie ze stroną przeciwną korespondencji już po oddaniu Prokuratorji Generalnej sprawy do wytoczenia powództwa, wchodzenie w układy lub składanie wobec tejże oświadczeń ważnych dla przebiegu sprawy i to w ten sposób, że Prokuratorja dowiaduje się o tem często dopiero na rozprawie, naraża niejednokrotnie Skarb Państwa na niepowetowane straty materialne i unieważnia jego należytą obronę w procesie.

Ze względów powyższych polecam z całym naciskiem, ażeby od chwili, gdy sprawa zostanie powierzona Prokuratorji aż do ukończenia sporu sądowego żadne pertraktacje, ani korespondencja z przeciwnikiem bez uprzedniego porozumienia się i zgody Prokuratorji Generalnej wszczynane i prowadzone nie były. W razie niezgodności zapatrywania, wzgl. sporu pomiędzy Panami, a Prokuratorją Generalną należy przedstawić sprawę Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, względnie innemu właściwemu Ministerstwu resortowemu w celu otrzymania potrzebnych instrukcyj.

Urzędy państwowe, zastępowane przez Prokuratorję nie wypłacają jej żadnych funduszków na jakiegokolwiek koszt.

Prokuratorji Generalnej wolno jest pełnomocnictwo do prowadzenia sprawy w jej imieniu udzielić urzędnikowi zainteresowanej władzy.

Sprawę egzekucji, uzyskanych przez Prokuratorję wyroków reguluje art. 50 uchwały Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. (Dz. U. P. Nr. 75, poz. 333), względnie art. 56 uchwały z dnia 17. VI. 20 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 502).

Udział Prokuratorji Generalnej w postępowaniu sądowo-karnem unormowany jest w rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 9. XII. 1924 r. (Dz. Z. R. P. Nr. 107, poz. 967. § 6, ust. 3) w sposób odmienny, niż dla postępowania cywilnego.

Podczas, gdy na zasadzie §§ 1—6 wymienionego rozporządzenia Prokuratorja Generalna jest urzędem wyłącznie powołanym do zastępowania w postępowaniu cywilnem majątkowych interesów Skarbu Państwa i osób w § 5 tego rozporządzenia wymienionych — udział Prokuratorji Generalnej w postępowaniu sądowo-karnem jest warunkowy; zależy mianowicie od tego, czy Prokuratorja Generalna wezwana zostanie przez zaintere-

sowany urząd do zastępstwa interesów Skarbu Państwa, czy też nie.

Regułę zatem stanowi zastępstwo Skarbu Państwa w postępowaniu karnem przez własne organy urzędów zainteresowanych. Tylko w wypadkach wyjątkowych, gdy skomplikowany pod względem prawnym stan sprawy wymaga udziału Prokuratorji Generalnej, powinna odnośna władza wezwać Prokuratorję o zastępstwo.

Powyższe unormowanie tej kwestji znajduje uzasadnienie w okoliczności, że dochodzone w postępowaniu karnem pretensje wykazują przeważnie zupełnie prostą konstrukcję prawną zaś o stronie faktycznej tych spraw zainteresowane urzędy są z istoty rzeczy dokładnie poinformowane od Prokuratorji Generalnej, łatwiej też udzielać mogą sądowi wymaganych wyjaśnień

Z tych powodów na skutek wniosku P. Prezesa Prokuratorji Generalnej z dnia 16. IV. 1932 r. L. 1232/5/32 polecam podległym mi władzom, by w sprawach majątkowych Skarbu Państwa, oraz majątków, znajdujących się pod zarządem Państwa, które dochodzone być mają w postępowaniu karnem, odnosiły się do Prokuratorji Generalnej o udział w sprawie jedynie wówczas, gdy charakter prawny sprawy, lub jej wyjątkowe znaczenie, wymagają istotnie interwencji tego urzędu dla dobra Skarbu Państwa.

ad II). W zakresie opiniodawczym do Prokuratorji Generalnej można zwracać się o opinjowanie projektów: zarządzeń ogólnych, instrukcyj i innych przepisów ogólnych, które mogłyby mieć decydujący wpływ na orzecznictwo administracyjne, oraz przy rozstrzyganiu bardziej skomplikowanych zagadnień prawnych. W tym zakresie nie udzielam Panom upoważnienia do zwracania się bezpośrednio do Prokuratorji Generalnej. W sprawach takich należy zwracać się wyłącznie do M-stwa Spraw Wewnętrznych, względnie do właściwego Ministerstwa, które w razie potrzeby samo porozumie się z Prokuratorją Generalną. Natomiast we wszystkich innych sprawach, które wchodzą w zakres prawa prywatnego lub prawa karnego lub gdzie zachodzi obawa

możliwości procesu, albo narażenia Skarbu Państwa na straty, upoważniam Panów do zwracania się bezpośrednio do Prokuratorji Generalnej. W szczególności polecam ściśle przestrzegać, aby projekty wszelkich umów nakładających na Państwo Polskie poważniejsze zobowiązania, lub przedstawiających znaczną wartość materialną, wreszcie wątpliwych pod względem prawnym, były przedkładane uprzednio Prokuratorji Generalnej do opinji z wyjątkiem umów, zawieranych według gotowych wzorów już opinjowanych przez Prokuratorję Generalną.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wejdzie w porozumienie z Prokuratorją Generalną celem ustalenia odpowiednich wzorów dla umów, zawieranych w imieniu Skarbu Państwa w poszczególnych gałęziach admin. państwowej i oczekiwać będzie w tym względzie potrzeby wniosków z Panów strony.

Wkońcu zauważam, że nie są Panowie uprawnieni do przelania upoważnień, wynikających z niniejszego restryktu, na podwładne władze I. instancji. Władze te jednak w razie niebezpieczeństwa zwłoki mogą korzystać z postanowienia ustępu 4 art. 30 uchwały Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433), względnie z postanowienia ustępu 4 art. 36 uchwały z dn. 17. VI. 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 502) zawiadamiając o tem jednocześnie Panów.

Na to należy zwrócić uwagę tych władz, a zarazem polecić im, ażeby wszelkie sprawy, w których ingerencja Prokuratorji Generalnej jest konieczną, przedewszystkiem zaś sprawy procesowe, traktowały z całym pośpiechem, dołączając zawsze jak najdokładniejsze informacje i wyjaśnienia oraz wszelkie potrzebne akta, dowody i dokumenta.

W związku z niniejszym okólnikiem tracą moc obowiązującą: 1) okólniki: a) Nr. 46 z dnia 13. II. 1920 r. (Nr. AC. 67/3); b) Nr. 442 z dn. 28. I. 1921 r. (Nr. Pr. 324/3); c) Nr. 116 z dn. 12. XI. 1921 r. (Nr. Pr. B. 4123), (zb. Zarządz. M. S. Wewn. str. 1271/2 poz. 1—3) i pismo okólne z dn. 13. I. 1932 Nr. OL. 4103/5 (Dz. Urz. M. S. Wewn. (Nr. 2. poz. 18).

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU!

**HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW TECHNICZNYCH**

KRAKÓW, ULICA SZPITALNA 7. — TELEFONY NR. 142-31 i 127-21.

**SPECJALNOŚĆ: Pasy transmisyjne, węże, szczeliwa, narzędzia. ARTYKUŁY:
techniczne, elektrotechniczne, pożarnicze. PŁYTY fibrowe — armatury.**

„ZENIT“

SPÓŁKA Z OGRANICZ. ODPOW.

Pieczętki kauczukowe i metalowe, **winiety** tłoczone różnokolorowe, **sztance** mosiężne i stalowe, **szablony, szyldy** emaljowane i metalowe, wszelkie rytowania, odznaki, żetony, monogramy oraz kumerytory nowe i naprawę tychże, wykonuje solidnie po cenach konkurencyjnych.

ALEKSANDER FISCHHAB

Zakład rytowniczy i wytwórnia pieczętek
KRAKÓW, UL. GRODZKA 46. TEL. 132-56.

Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Krakowie, ulica Pijarska 1.

Telefony: 131-73, 115-97 — dla rozmów z Kasy 101-02.

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe

złotowe na 6—7% w stosunku rocznym, wypłacając je według umówionych warunków.

Dolarowe na 4 do 6% w stosunku rocznym, zależnie od terminu wypowiedzenia.

Złote w złotych na 4 do 6% w stosunku rocznym, zależnie od terminu wypowiedzenia.

na Rki bieżące w złotych za oprocentowaniem na 5%

Wydaje bezpłatnie puszki oszczędnościowe.

Dla klientów zamiejscowych rozsyła bezpłatnie czeki, celem umożliwienia przesyłki wkładów oszczędnościowych bez kosztów.

Od kredytów wekslowych i hipotecznych pobiera obecnie odsetki 9½ procent w stosunku rocznym.

POLSKIE MASZYNY DO PISANIA

MARKI „F. K.” MARKI

ORAZ

PRACOWNIA DLA NAPRAW MASZYN BIUROWYCH

AGENTURA NA WOJEW. KRAKOWSKIE

AL. MOŁODECKI — KRAKÓW

UL. FLORJAŃSKA 49, I. P. — TELEFON NR. 115-77.

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

(WAPIENNIKI, CEGIELNIA, BETONIARNIA, KAMIENIOŁOMY, ORAZ DOSTAWA
WSZELKICH MATERJAŁÓW BUDOWLAN YCH)

W KRAKOWIE BIURO CENTRALNE UL. BASZTOWA 10.

» » TELEFON NR. 114-72. « «

ZAŁOŻONA W ROKU 1866.

ZAŁOŻONA W ROKU 1866.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KRAKOWA UL. SZPITALNA 15 (GMACH WŁASNY)

przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe i na rachunki bieżące za najkorzystniejszym oprocentowaniem.
Otwiera rachunki czekowe.

Książeczki wkładkowe Kasy Oszczędności miasta Krakowa posiadają bezpieczeństwo pupilarne.

Wkłady oszczędnościowe wynoszą zł 57,000.000.—

Majątek własny wynosi ponad zł 5,300.000.—

Za wszelkie wkłady i ich oprocentowanie ręczy Gmina miasta Krakowa całym swoim majątkiem.

Rachunek żyrowy w Banku Polskim i czekowy w P. K. O. Nr. 410.000.

TELEFONY: NR. 103-56, 120-65, 173-40 i 156-08.

Z Komunalną Kasą Oszczędności miasta Krakowa połączony jest Zakład Pożyczkowy na zastawy ruchome.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: KRAKÓW MAGISTRAT, BIURO PREZYDIALNE. TELEFON NR. 125-05.

PRENUMERATA: ROCZNA WYNO SI 12 ZŁ., (Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ 14 ZŁ.), CENA JEDNEGO EGZEMPLARZA 1 ZŁ.

SPRZEDAŻ DZIENNIKA ORAZ PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ NA PRENUMERATĘ USKUTECZNIA DZIENNIK PODAWWCZY
MAGISTRATU.

OGŁOSZENIA: CAŁA STRONA 100 ZŁ., 1/2 STRONY 50 ZŁ., 1/4 STRONY 25 ZŁ. -- DZIAŁ OGŁOSZEŃ PROWADZI P. A. T.
W KRAKOWIE, ULICA MIKOŁAJSKA 32. — TELEFONY NR. 104-99, 105-00.